

„Colindăm, colindăm iarna,
Pe la uși, pe la ferești,
Colindăm, colindăm iarna,
Cu colinde românești!”

37

Viata noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață aparținând
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad
Nr. 37 • Decembrie • 2017

*Centenar
sută la sută românesc*

The Romanian flag, featuring three vertical stripes of blue, yellow, and red, is shown waving. Overlaid on the flag is the text 'LA MULȚI ANI' in large, white, bold, sans-serif capital letters with a blue outline. A small white comma is positioned below the word 'MULȚI'.

1918 - 2018

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Din cuprins

Nicolaie MIHAI Conlucrarea între decidenții responsabili (Editorial)	4	Roxana MIRON-FERARU Nunta de Aur 2017, sărbătoare a iubirii și a stabilității	23	Vasile FILIP Rondeluri	47
Mesaje P.S. Ignatie, Consiliul Director al C.A.R.P., Dumitru Boroș, Roxana Miron-Feraru, Eduard-Andrei Popica, Viorica Macovei-Vasilu, Preda Nedelcu, Carolina Boroș, Adrian Solomon, Gabriela Crețu	6	Lucian MARIȘCA, Alexandra PODINĂ Aniversare: 65 de ani de aniversare a C.A.R.P. Satu Mare	25	Gruia NOVAC Gând la o aniversare	49
Răzvan-Andrei ACOSTIOAEI Întronizarea Preasfințitului Părinte Ignatie ca Episcop al Hușilor	11	Livia și Petruș ANDREI Rondelul bunicului	28	Ion PUFLEA Aniversare: Prof. Zâna Tămășanu la 70 de ani	50
Oana ROTARU Când iarna bate în geam	13	Petruș ANDREI, Ionel DORIN Poezii	29	Teodora Costea CAZACU Cu zâmbet trist (final)	52
Dumitru ANDREI De sărbători larg deschideți poarta	14	Teodora Elena ZALDEA De-a lungul unui an...	30	C.A.R.P. „ELENA CUZA” Plan cronologic pentru perioada nov. 2017 - nov. 2018 al acțiunilor organizate în cinstea Centenarului Marii Uniri - 1 Decembrie 2018	54
Ana Alexandra ANDREI Crăciunul, marcă înregistrată sau stare de spirit?	17	Redacția „V.N.” C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad în atenția apreciatorilor	32	Daniela TEODORU Final de an...	55
Elena STREDIE Dintre sute de povești	18	Gruia NOVAC Cronică închipuită despre o carte cu mesaj plăsmuit	33	Manuela HORTOLOMEI Importanța hidratării pielii cu ajutorul produselor dermatocosmetice	56
Redacția „V.N.” In memoriam Regele Mihai I	19	Constantin CHIPER Monumentul de la Copăceana	34	Nelu Vasile - NEVA Selecție epigrame	58
Gruia NOVAC Despre o faptă cu bătaie... lungă	20	Marcel PROCA Cotidianul bărlădean în anii Marelui Război 1916-1917	35	REBUS Nelu VASILE, Costel FILIUȚĂ, Serghei COLOȘENCO	59
Florentina Loredana DALIAN Revelion cu mine	21	Ioan Șt. POCOVNICU Doi români emblematici: Alexei Mateevici și George Emil Palade	39	Jean MOCANU Cupa 1 Decembrie la Șah	62
Mihaela PLEȘU, Ana-Maria BEJENARU Vorbește Crăciunul din noi	22	Gheorghe VLAD Liniștea izbăvitoare	43	Dumitru DIMA Situția realizărilor Asociației C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad	63
		Andrei Nicolae MIHAI Psihologia contemporană, o perspectivă ortodoxă	44		

Coperți (concepție): Gruia NOVAC

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC (Coordonator)
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Teodora ZALDEA
- Petruș ANDREI
- Emil Cosmin MIHAI

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „Elena Cuza”
Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13
Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933
E-mail: revista@carpbarlad.ro
Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
ISSN 2247 – 3580; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

MEMBRILOR ȘI SIMPATIZANȚILOR
C.A.R.P. „ELENA CUZA” - BÂRLAD,
COLABORATORILOR ȘI CITITORILOR REVISTEI „VIAȚA NOASTRĂ”,
TUTUROR BÂRLĂDENILOR ȘI ROMÂNILOR
UN CĂLDUROS ȘI SINCER

„La Mulți Ani, 2018”

și

PLUGUȘORUL ETERNITĂȚII ROMÂNEȘTI

Aho! Ascultați-mă, români!
Mai știți plugul din străbuni?
Aveți griji, aveți probleme,
Nu de plug aveți voi vreme.
Tocmai de-asta, dragii mei,
Vin la voi cu clopoței
Agățați de-un tricolor
Mândru și triumfător,
Dorind să vă spun cu har
Plugușorul milenar,
Pe care-l cântau străbunii
La ceasul când ard cărbunii,
Urându-și, cu cana în mână,
Noroc pentru vița străbună,
Pentru brazda de sub plug,
Pentru neam, pentru belșug.
Vi-l spun, ca să nu-l uitați,
Cât Carpații-or fi Carpați...

„Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și nu mânâți,
Lângă boi v-alăturați
Și cuvântul mi-ascultați.
Într-o sară-a coborât
Anul Nou pe-acest pământ.
Și-a mers pe cununa dealului,
în mijlocul satului,
la casa bogatului.
– Bună sara, om bogat,
Gata-i cina de cinat?
– Gata-i cina, pentru noi
Nu pentru săraci ca voi.
Gata-i cina de cinat,
Gata e, dar nu-i de dat.
Anul Nou s-a supărat
Și din drum s-a înturnat.
A trecut ce-a mai trecut

Viața noastră

*Și din nou a coborât
La marginea satului,
La casa săracului.
– Sara bună, om sărac
Gata-i cina de cinat?
– Gata-i cina de cinat,
E săracă, da-i de dat.
Gata-i, gata pe puțin,
Hai în casă s-o-mpărțim.
Anul Nou s-a bucurat
Și în casă a intrat,
Din bucate a gustat,
Casa i s-a luminat.
La marginea satului,
La casa săracului,
O pereche-ntre perechi:
Anul Nou și Anul Vechi!
La mulți ani, cu bine!
Gazdei saivanele pline
Mulți ani, toți cu sănătate,
Că-i mai bună decât toate!”*

Asta-i spusa, dragi creștini,
E-o povață, frați români!
Închină-te la icoană,
Și nu aștepta pomană,
Amintește-ți că părinții
Le-nchinău pe la toți sfinții,
Dar pământ, livezi și vii
Le lucrau pentru copii,
Nu stăteau cu mâna-ntinsă
Și nu leneveau pe prispă,
Toamna își umpleau hambarul,
Ba chemau și lăutarul,
Fiindcă-atunci doar hărnicia
A menținut România.
Azi ne-a venit, hopa-țopa,
Să umplem noi Europa.
Pân-la urmă-am corespuns:
Ce bune slugi am ajuns!...

Dar, gata cu plugușorul,
Hai să lăsăm viitorul
Să ne facă analiza
Și atunci să vezi surpriza...
La mulți ani, cu sănătate,
Pe masă mai multe bucate,
Hopuri, hopuri, hopurile,
La mulți ani cu floricele.
La anul, dacă venim,
Bucuroși să vă găsim!
Să rămâneți creștini,
Cât încă **mai** suntem ROMÂNI!
La mulți ani!
Noroc în 2018!
Vivat Unirea!

(Text: Gruia NOVAC)

CONLUCRAREA ÎN TRE DECIDENȚII RESPONSABILI

Magistr. (pens.) Nicolaie MIHAI

Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Argument

Conlucrarea, formă superioară și conștientă a colaborării dintre conducători sau instituții care au în vedere aceleași proiecte economice, sociale ori culturale, este cheazăia informării corecte, complete și inițiatice, ca temelie solidă în vederea obținerii rezultatelor așteptate de cei care au acceptat, fără constrângeri, actul democratic al conducerii.

Probațiune în sprijinul cititorului

Fiind membră cu drepturi depline a Federației Naționale a Pensionarilor din România (F.N.P.R.), Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad a luat cunoștință – aprobându-le – de toate documentele, hotărârile și recomandările analizei din 10 noiembrie, 2017, privind evoluția traiului pensionarilor, precum și de obiectivele Federației pentru perioada ianuarie-iunie, 2018.

Sintetizând, F.N.P.R. cere domnului Mihai Tudose, Prim-Ministru al Guvernului României, să fie recalculate pensiile de asigurări sociale de stat, stabilite prin O.U. nr.4/2005, dar mai ales să fie stabilit corect numărul pensionarilor, prin scoaterea din statistici a persoanelor care nu au realizat stagiul minim de cotizare, ca și a celor care, din motive medicale, și-au încheiat activitatea de salariat.

În ceea ce privește Obiectivele F.N.P.R. pentru primul semestru al anului viitor, acestea vizează în principal dezvoltarea relațiilor instituționale cu Parlamentul și instituțiile centrale de stat, precum și aprobarea unor drepturi pensionarilor de peste 70 de ani: mărirea numărului de călătorii pe calea ferată, de la trei, la șase călătorii dus-întors.

Casa noastră și-a îndeplinit în totalitate sarcinile reieșite din planul de dezvoltare pe anul 2017, obiectivele fiind urmărite cu minuțiozitate, așa explicându-se și realizările profesionale și social-culturale, popularizate prin paginile revistei „**Viața Noastră**”.

Dintre toate activitățile Asociației C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad - creșterea spectaculoasă a numărului de membri, rezolvarea tuturor cererilor de acordare a ajutoarelor rambursabile sub formă de împrumut și a ajutoarelor nerambursabile, bănești, materiale, medicale etc., conform legilor în vigoare, aniversări, comemorări, simpozioane, conferințe, dialoguri, spectacole artistice etc. etc. – m-am oprit, nu întâmplător, la una care ne-a marcat moral-spiritual și ecumenic pe toți deopotrivă, conducerea Casei, Comitetul

Director, salariați, colaboratori, voluntari și membrii noștri pensionari: întâlnirea cu **Înaltpreasfințitul TEOFAN**, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei și cu **Preasfințitul IGNATIE, Episcop al Hușilor**. Moment istoric!

Aceasta **Întâlnire** a fost prilejuită de vizita la Bârlad a celor doi prelați, Preasfințiile Lor oficiind slujba la Biserica „Sfântul Ilie”, în ziua de 23 Octombrie 2017, prima Duminică după **Întronizarea** Preasfințitului **IGNATIE** în înalta funcție arhierescă de **EPISCOP AL HUȘILOR**.

Ziua aceea, cu slujba la care au asistat sute de credincioși, apoi întâlnirea propriu-zisă din sala mare a Primăriei Bârlad, nu vor fi uitate prea curând. În prezența domnului avocat **Dumitru Boroș**, Primarul municipiului Bârlad, a doamnei **Roxana Miron-Feraru**, Viceprimarul orașului, a altor oficialități și oameni de cultură ai urbei, Preasfințiilor Lor li s-a oferit, din partea noastră – a C.A.R.P. „Elena Cuza” – Medalia de Aur, monografia instituției pestecentenare și Colecția completă a revistei „Viața noastră”. Apoi, fiecare dintre cei doi Părinți Duhovnicești a primit câte o **DIPLOMĂ DE REVERENȚĂ**, ale căror texte (concepute de colaboratorul nostru, prof. Gruia Novac) socotesc nimerit să le pun în fața membrilor noștri și a cititorilor revistei. Iată-le:

**Înaltpreasfințite TEOFAN,
Mitropolit al Moldovei și Bucovinei,**

Cu adâncă plecăciune, ne închinăm în fața Înaltpreasfințitei Voastre!

Membrii și simpatizanții Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad vă doresc, cu prilejul sacru al Întronizării Preasfințitului IGNATIE drept Episcop al Hușilor, la care Dumneavoastră ați participat ca reprezentant al Sfântului Sinod al B.O.R. și al lui Dumnezeu, să aveți sănătate și putere duhovnicească, pentru a ne călăuzi pe drumul adevărului și al dreptei credințe strămoșești.

Dragostea noastră, a tuturor se revărsă asupra Sfinției Voastre, îndemnați mereu de pildele biblice și de Sfânta Scriptură.

Amin!

**23 Octombrie, 2017
Bârlad**

**Preasfințite IGNATIE,
Episcop al Hușilor,**

Cu plecăciune și cu mărire vă adresăm cuvinte de laudă pentru Întronizarea Sfinției Voastre în Scaunul Episcopal al Hușilor, în care au stat, prin vremi, vrednici întru cuvântul lui Dumnezeu, precum Dosoftei sau Grigorie Leu.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, în numele tuturor membrilor și simpatizanților ei, se roagă pentru sănătatea Dumneavoastră monahală, așteptându-vă cu orice prilej la Bârlad, oraș în care credința pravoslavnică a fost dintotdeauna în sufletele noastre.

**Vă asigurăm, Preasfințite, de dragostea noastră.
Amin!**

**23 Octombrie, 2017
Bârlad**

Însoțiți de părintele Vasile Lăiu, protopopul Bârladului și parohul Bisericii „Sfântul Ilie”, Preacucernicii Părinți Teofan și Ignatie, păstori credincioșilor din Mitropolia Moldovei și

Bucovinei și, respectiv, Episcopia Hușilor, ne-au binecuvântat întru Domnul, continuându-și fiecare drumul către rosturile duhovnicești ale Sfinților Lor.

Dragi prieteni, întăriți în speranța noastră că anul care vine va fi mai rodnic în realizări, îmi permit să vă urez LA MULȚI ANI, cu atât mai mult cu cât 2018 este ANUL CENTENARULUI MARII UNIRI, anul 1918 fiind anul în care Măria Sa Regele Întregitor FERDINAND a acceptat și a aclamat dorința tuturor românilor „De la Nistru pân’ la Tisa” de a făuri ROMÂNIA MARE, este anul în care Basarabia (27 martie, 1918), Bucovina (27 noiembrie, 1918) și toată Transilvania (1 Decembrie, 1918) au revenit la Patria Mamă – ROMÂNIA.

Sperăm ca neîncrederea dintre noi să dispară, dragostea pentru părinți, bunici și pământul strămoșesc să odrăslească, iar armonia dintre români și cele câteva etnii conlocuitoare să devină o realitate așteptată, la fel cum așteptăm întoarcerea la vatră a milioanele de conaționali care mai cred că patria poate fi acolo unde, aparent, ți-e mai bine... Prin conlucrare, vom izbândi!

Tuturor, LA MULȚI ANI, 2018!

I.P.S. Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei la întronizarea P.S. Ignatie ca Episcop al Hușilor.

Mesaj de Naștere a Bucuriei Însăși

Praznicul Crăciunului ne readuce aminte, an de an și cu aceeași prosepțime duhovnicească, că înomenirea Fiului lui Dumnezeu în această lume e sinonimă, la modul absolut, cu nașterea Bucuriei Însăși, a Iubirii Însăși, a Nevinovăției Însăși, dar și a Seninătății Însăși.

Într-o lume măcinată de tristețe, fragmentată de ură, murdărită de aviditatea după orice fel de plăcere și zdrobită de tulburare, sărbătoarea Crăciunului își dovedește mereu actualitatea, pentru că numai prin venirea în lume a lui Hristos tot chipul lumii de astăzi poate fi transfigurat în oameni bucuroși de demnitatea lor de ființe create de Dumnezeu, în oameni plini de iubire, pentru că doar aceasta împodobește cu adevărat existența noastră, în oameni nevinovați, pentru că doar aceasta luminează cu adevărat mintea și inima noastră, în oameni senini, pentru că doar aceasta ne pune în valoare cu adevărat frumusețea spirituală lăuntrică a sufletului nostru.

Sărbătoarea Crăciunului, a Anului Nou și a Bobotezei să vă aducă părtaşie de mai multă bucurie, de mai multă iubire, de mai multă nevinovăție și de mai multă seninătate.

Sărbători luminoase, frumoase și bucuroase.

La mulți ani, plini de Dumnezeu.

Cu bucuria pogorârii lui Dumnezeu-Fiul pe pământ
și cu nediminuată prețuire,

Părintele Episcop Ignatie al Hușilor

MESAJ DE PRIETENIE ȘI SPERANȚĂ AL CONSILIULUI DIRECTOR

Dragi prieteni,

O minunată coincidență face să vă scriem acest mesaj în ziua de Sf. Nicolaie. Și cum într-o asemenea sărbătoare se oferă măcar un dar, vă transmitem – cu prilejul atâtor sărbători care urmează – gândul cel bun de pace, de sănătate și, mai cu seamă, de speranță în mai bine și frumos, atât pentru Dumneavoastră, cât și pentru România.

Dragi prieteni, anul 2017 ne-a adus frământări de tot felul: adesea am urcat pe valul nădejdiilor împlinite, pentru ca mai apoi să ne trezim în hăul deznădejdiilor. Dar am rezistat, chiar dacă ne amăgim că „românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă!” Chinuindu-ne în spațiul național sau băjbând după colacii din coada câinilor de dincolo de fruntarii, am ajuns la sfârșit de an cu speranța neștirbită și cu aspirațiile încă întregi.

Se apropie cu nerăbdarea așteptării **ANUL 2018 – ANUL CENTENARULUI MARII UNIRI**, spre care privim cu toții ca spre steaua călăuzitoare a Magilor nerăbdători a-i aduce „daruri gătite” Mântuitorului nou născut. Minunea asta se petrece an de an. Noi o vrem împlinită măcar în 2018, când CENTENARUL poate va isca minunea dispariției

dezbinării dintre noi și a apariției înțelegerii armonioase între conducătorii politici și administrativi, spre binele Țării Noastre, atât de greu încercate în ultimii 27 de ani...

Asta vă dorim, dragi prieteni, dragi tineri și dragi copii, dragi mame, dragi compatrioți, fiindcă viața noastră, în viitor, nu poate exista decât în vatra veche strămoșească, aici unde încă mai putem aprinde o lumânare la mormântul celor care ne-au fost bunici, părinți, copii ori prieteni.

Crăciunul, care se apropie, **Anul Nou 2018**, care va veni curând, să vă găsească sănătoși, cu gândul întors spre familie și spre România, nouă nefiindu-ne hărăzit alt loc sub soare. Dumnezeu ne-a dat Marea, Dunărea și Carpații, o Țară binecuvântată între toate celelalte ale Pământului, iar datoria noastră este de a o păstra și de a ne afla în armonie cu toți vecinii.

C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad vă transmite sentimentele de iubire frățească ale zecilor de membri care așteaptă **ANUL 2018 – CENTENAR** – cu cea mai mare Speranță. La mulți ani!

**Consiliul Director
al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad**

Decembrie, 2017

Mihai Nicolaie,
Președinte

Tănase Veruța,
Consilier

Filip Stelian,
Consilier

Fitcal Mircea,
Consilier

Râncu Liviu,
Consilier

Stimați membri ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, colaboratori, voluntari și simpatizanți ai acestei asociații de pensionari

Ne apropiem cu pași repezi de sfârșitul anului 2017, pe care toți ni l-am dorit cât mai frumos, mai plin de realizări și bucurii. Pentru unii așa a fost, pentru alții mai puțin. Stă în firea lucrurilor să avem atât bucurii cât și tristeți. În calitate de edil al municipiului Bârlad, am încercat să realizez cât mai multe lucruri frumoase pentru cetățenii urbei noastre, alături de o echipă de oameni inimoși care mă sprijină în dorința mea de a schimba în bine lucrurile.

Trăiesc aceste momente de sărbătoare întotdeauna cu emoție pentru că reprezintă un moment de bilanț, dar, în același timp, un moment în care ne regăsim liniștea și pacea interioară alături de familie. Ne amintim de fiecare dată de copilăria noastră, atunci când bunicii și părinții noștri ne erau alături și ne bucurau, așa cum știau numai ei, cu bunătăți și momente unice, de neuitat.

Crăciunul este cea mai frumoasă sărbătoare, un simbol al bucuriei și împlinirii, o sărbătoare a vieții, a dărnicii și a familiei. De aceea, nu este așteptată cu nerăbdare numai de copii, ci și de noi, cei maturi, care vedem în bucuria din ochii copiilor și nepoților noștri o lume a inocenței, a purității sufletului. În ochii lor, regăsim visurile și idealurile noastre și trebuie să fie pentru noi un far călăuzitor.

De aceea, vă îndemn, dragii mei, să fiți alături de copiii și nepoții dv, să le călăuziți pașii în viață, să le fiți exemplu demn de urmat și, mai ales, să nu-i lăsați să uite de tradițiile noastre.

Dumnezeu să vă aducă sărbători cu multă sănătate, bucurii alături de cei dragi și liniște sufletească! CRĂCIUN FERICIT!
Anul ce va veni să ne aducă pace și cât mai multe realizări, pe toate planurile!
LA MULȚI ANI, 2018!

Av. Dumitru BOROȘ, Primarul municipiului Bârlad

Mesaj cu gândul la Crăciunul de altădată...

În ultimii ani, în preajma sărbătorilor de iarnă, se conturează nostalgia „Crăciunului de altădată”, a trăirilor autentice izvorâte din spiritul acestuia, a bucuriilor simple petrecute în familie, a atmosferei feerice creată în jurul tradițiilor specifice lunii decembrie. Apare, din ce în ce mai des, melancolia Crăciunului petrecut „la gura sobei”, în timp ce afară ninge și e „ger năpraznic”, a luminițelor mici și jucăușe din bradul natural, a mirosului său revigorant îmbibată cu cel al bucatelor tradiționale, a colindelor vechi, creștinești. Chiar dacă mai modeste, fără a fi planificate cu luni în urmă sau organizate în cel mai mic amănunt, sărbătorile de altădată emanau emoție și iubire, din spontaneitate se crea o emulație autentică, iar creștinismul încununa semnificația zilelor de Crăciun.

Se pare că astăzi le trăim altfel; totul este filtrat de ceea ce numim „societatea de consum” – oferte cu meniuri sofisticate, belșug în cadouri epatante, petreceri la restaurante sau în cluburi, vacanțe exotice – toate decorate cu simboluri schimonosite ale Crăciunului și multă opulență... sigur că ele ne aduc satisfacții de scurtă durată, dar, în realitate acestea sunt goale dacă nu vin în completarea fondului spiritual pur, neviciat, în care primează bucuria sfântă, împărtășirea valorilor morale ce înnobilează sufletele. Trăirea exclusiv hedonistă a sărbătorilor, dominată de consumism material, este iluzorie; această deviere spirituală de la micile bucurii tradiționale nu face decât să accentueze egocentrismul specific, din ce în ce mai mult, societății noastre.

Tocmai din aceste motive, astăzi, în prag de mare sărbătoare creștină, **vă doresc să regăsiți bucuria Crăciunului de altădată!** Ea nu este pierdută, dar zace latent între brazii luminoși, cadourile colorate și multiplele fațete ale lui Moș Crăciun. Nu trebuie decât să o redescoperim, în strânsă comuniune cu divinitatea și în mijlocul celor dragi. Vă doresc să vă bucurați, în primul rând, de atmosfera minunată a sărbătorilor de iarnă, de spiritul autentic al Crăciunului, de semnificația sa creștinească, pentru ca bucuriile materiale aferente acestei perioade să aiba, într-adevar, substanță!

Prof. Roxana MIRON-FERARU, Viceprimarul municipiului Bârlad

MESAJE

DE ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

În contextul apropierii clipei în care se vor aniversa 100 de ani de la Unirea Basarabiei, a Bucovinei și a Transilvaniei cu România, de **Ziua noastră Națională** vă îndemn să privim în urmă, pentru a-i omagia pe martirii neamului nostru, cei care au realizat Marea Unire și pe toți aceia care și-au dat viața pentru idealul unirii și libertății, pe care l-au apărat chiar cu prețul vieții.

Trebuie să ne amintim că am rămas pe aceste meleaguri pentru că, indiferent cât de mari au fost loviturile primite, am găsit de fiecare dată puterea să ne ridicăm și să mergem mai departe.

Este de ajuns să-l evocăm pe generalul **Ioan Rășcanu**, fost primar, deputat și prefect al Vasluiului, care s-a aflat în fruntea infanteriștilor români în Primul Război Mondial, pe bărlădeanul căpitan Grigore Ignat, dar și pe atâția alții nenumiți, ca să ne dăm seama că strămoșii noștri au murit cu credința că jertfa lor nu a fost în zadar.

Astăzi, mândri de a ne fi născut pe aceste meleaguri, uniți de aceleași sentimente și idealuri cu cei ce au înfăptuit Marea Unire, ne simțim datori să păstrăm moștenirea ce ne-a fost lăsată și să o transmitem mai departe generațiilor viitoare.

La mulți ani dragi români, la mulți ani România!

Dragi compatrioți de toate vârstele,

Suntem la bilanț de sfârșit de an, perioadă în care facem statistici și ne evaluăm activitatea. A fost un an cu bune și

rele! Țin să mulțumesc celor care au contribuit la dezvoltarea mediului socio-economic și cultural al județului.

Apreciez în mod deosebit solidaritatea și sprijinul primit în efortul nostru de limitare și înlăturare a efectelor în multe dintre situațiile de urgență, dar și pentru modul în care – tineri, maturi activi și vârstnici – v-ați implicat în obținerea de rezultate notabile.

În egală măsură, le mulțumesc tuturor celor care au înțeles că respectarea legii înseamnă respect pentru semenii și că, pentru o societate puternică, avem nevoie de armonie și coeziune.

Tuturor le transmit Sărbători Fericite și un An Nou, 2018, cu proiecte și împliniri pe măsură, mai ales că ANUL CENTENARULUI MARII UNIRI ne întărește în speranța noastră de mai

bine, Țară demnă, independentă și suverană.

La mulți ani!

Eduard-Andrei POPICA,
Prefectul județului Vaslui

Mulțumim!

Cine nu își cinstește drapelul nu are apartenență, e ca și cum nu ai avea familie, trecut, istorie. Bună sau rea, e țara ta. La fel ca familia... aici te-ai născut și aici trebuie să mori. În altă parte nimeni nu-ți va aprinde o lumânare la căpătâi, așa cum facem noi bunicilor. Un bun român trebuie să știe două lucruri esențiale: rugăciunea **Tatăl Nostru** și **Imnul de Stat**, de fapt sunt inseparabile. La mulți ani, Române! Fii demnă și încearcă să lași ceva în urma ta, pentru ca nepoții tăi să-ți poarte numele mai departe, așa cum au făcut și părinții tăi!

Viorica MACOVEI – VASILIU,
interpretă de muzică populară

Speranțe pentru 2018

Mulțumesc revistei „VIAȚA NOASTRĂ” pentru posibilitatea creată de a-mi exprima la acest sfârșit de an sentimentele de solidaritate și afecțiune față de dumneavoastră, pensionarii membri ai Casei de Ajutor Reciproc „Elena Cuza” din Bârlad și de asemenea, față de toți pensionarii români.

Anul 2017 la sfârșitul căruia am ajuns, a fost pentru pensionari anul care le-a adus unele satisfacții: în ianuarie pensiile au fost majorate, iar valoarea punctului de pensie a fost stabilită la 1.000 de lei și nu mai plătesc contribuții de asigurări de sănătate. Întâmpinăm însă Sfintele Sărbători de Crăciun și Anul Nou cu un ușor sentiment de nemulțumire provocat de evoluția prețurilor, a inflației, care au influențat negativ majorările veniturilor din pensii obținute în prima parte a anului.

Programul guvernamental, angajamentele asumate public privind creșterea valorii punctului de pensie, care, în sfârșit va ajunge să reprezinte în 2018, 45% din salariul mediu brut folosit la fundamentarea Bugetului de Asigurări Sociale, ne dau speranța ameliorării în perioada următoare a traiului pensionarilor.

Avem convingerea că actuala generație de pensionari se va putea bucura în viitor de siguranța și liniștea la care are dreptul, iar societatea va răspunde nevoilor acestora într-o manieră care ar corespunde cu ceea ce ea utilizează ca patrimoniu lăsat de vârstnici.

Federația Națională a Pensionarilor din România a cerut recent Guvernului să adopte o hotărâre privind majorarea, în ianuarie 2018, a pensiilor, măsură prevăzută în Art. 102 (2) din Legea 263/2010 și de asemenea, să fie recalculate pensiile de asigurări sociale de stat – care au fost stabilite pe baza OU nr. 4/2005 – incluzându-se în calcul salariile brute și nu nete, precum și toate veniturile pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale.

Bătrânețea a fost și este considerată, pe bună dreptate, un simbol de experiență și înțelepciune, de dragoste și dăruire. Seniorii trebuie înconjurați cu respect și afecțiune de familie și societate.

La apropierea sfârșitului unui an – 2017 – și începutul unui Nou an – 2018 -, an în care poporul român sărbătorește Marea Unire înfăptuită în urmă cu 100 de ani, Federația Națională a Pensionarilor din România adresează pensionarilor, care vin din bătrâni neamului și îmbătrânesc cu dragoste de țară, cele mai calde urări de multă sănătate și bucurii alături de cei dragi și le dorește să aibă puterea de a spera, împreună cu noi, că vor veni vremuri mai bune pentru toți.

LA MULȚI ANI!

Preda NEDELCU
Președinte F.N.P.R.

Omenia, bat-o vina!

În prag de sărbători, toată lumea se simte mai liberă, mai însuflețită și mai darnică. Dar, întreb și eu, naivă de felul meu, de ce nu suntem zi de zi așa?

Vedem tot felul de emisiuni, reclame, articole prin mass-media care ne îndeamnă să fim buni și darnici în această perioadă. Specificația aceasta de „în această perioadă” pe mine una mă deranjează. De ce să nu fim mereu oameni? Dumnezeu ne îndeamnă la bunătate și înțelegere permanent, nu numai de sărbători.

Dacă am înțelege acest lucru, poate lucrurile ar lua-o pe făgașul lor firesc și am reuși să trăim într-o lume pașnică, o lume în care să nu domnească minciuna ci adevărul, cinstea și nu necinstea, onoarea și nu dezmățul.

Sunt promovate tot felul de „fițoase” de caractere îndoielice în toate domeniile, ca să „le crească cota”, spun ele (sic!), sunt publicate articole defăimătoare la adresa unor persoane numai pentru că „asta se vinde”. V-ați gândit vreodată că se poate „vinde” și adevărul? Se pot „vinde” și lucrurile bune, de bun-simț? Până la urmă, suntem ceea ce trăim, nu? Dacă nepoții și copiii noștri aud numai despre lucruri îndoielnice din punct de vedere moral, la ce să ne așteptăm de la ei? Criticăm permanent noua generație dar nu realizăm ca această generație este creația noastră, este oglinda noastră, reflexia noastră.

Hai să fim oameni zi de zi, hai să încercăm să o luăm pe calea cea bună până nu va fi prea târziu! Aici, toată lumea spune că școala are rolul hotărâtor. E adevărat că școala are un rol important în educație, dar să nu uităm că cea care stă primii ani din viață alături de copil este familia. Aici copilul vede primele exemple din viață, aici primește primele sfaturi și primele valori. Ce-i de făcut? Simplu, hai să dăm mână cu mână și să facem o horă a educației în centrul căreia să stea copilul. Ce simplu, nu....?

Prof. Carolina BOROȘ

Stimați membri ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad,

Sărbătorile de iarnă, aducătoare de bucurie și gânduri bune sufletului nostru românesc, sper să vă găsească alături de cei dragi în pace și armonie, iar zilele acestea sfinte să vă umple inimile cu speranțe renăscute și sentimente de solidaritate întru mai bine și frumos.

Crăciunul, această sărbătoare tradițională de care suntem legați sufletește, dincolo de toată exuberanța festivă, de aglomerația de lumini, de cadouri, este acea perioadă din an în care trăim mult mai intens prezența lui Dumnezeu, ce ni-L trimite pe Fiul Său în ieslea Betleemului, pentru a ne mântui. Astfel, marea sărbătoare a Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos devine prilejul pentru a transmite bucurie celor din jurul nostru, pentru a ne recalibra sufletește prin cumpătare, pentru a deveni mai buni, mai generoși, mai îngăduitori în anul ce urmează.

Gândind, cu speranță, la timpul care vine, doresc să vă asigur de eforturile continue pe care le depun, în calitatea mea de reprezentant al intereselor dumneavoastră în Parlamentul României, apoi de președinte al Comisiei de Muncă și Protecție Socială din cadrul Camerei Deputaților, pentru a fi un sprijin solid și de încredere pentru dumneavoastră. În acest sens, este bine să amintesc că în anul ce ne bate la ușă – 2018, o serie de măsuri menite a îmbunătăți nivelul de trai al persoanelor generației a treia vor intra în vigoare. Astfel, punctul de pensie se va majora cu 10%, de la 1.000 lei la 1.100 de lei, pensia minimă va crește și ea de la 520 de lei la 640 de lei, iar persoanele cu pensii mai mari de 2.000 de lei vor beneficia de o scădere a impozitului de la 16% la 10%.

Doresc să vă asigur în continuare de tot sprijinul meu și să vă garantez că voi rămâne un susținător al cauzei dumneavoastră.

Vă urez Crăciun fericit, un An Nou plin de bucurie și împlinire alături de cei dragi!

deputat Adrian SOLOMON

Mesaj de suflet pentru pensionarii și locuitorii Bârladului

Pe unii vă cunosc demult, de pe când eram colegi la catedră. Pe alții, v-am văzut în diverse locuri și momente, împărtășind celor din jur din ceea ce ați adunat o viață în minte și în inimă!

M-am bucurat să trăiesc împreună cu dumneavoastră momentele de sărbătoare, cele în care dovediți că dansul și cântecul nu sunt rezervate doar unora, că ele nu au vârstă, așa cum nici noi nu avem, dacă ne păstrăm sufletul tânăr. Nu puteam, altădată, ține pasul în excursii și campanii...

Știu că de multe ori vă e greu, că dorul de copilul plecat vă apasă adesea, că o boală chinuitoare nu vă lasă să fiți cum ați vrea, că lumea din jur nu e întotdeauna așa cum am visat-o...

Ceea ce admir însă mai mult la dumneavoastră este rezistența de a înfrunta greutățile, puterea de a o lua de la capăt, credința că ziua de mâine va fi mai bună, speranța!

Într-o lume în care învrăjbirea între generații a devenit unealta de stăpânire a unora, vreau să știți că nu sunteți cei de ieri, trecutul! Sunteți prezentul plin de experiență, o experiență de care fiecare avem nevoie.

Am încredere că acum, în preajma sărbătorilor, veți fi din nou exemplu, exemplu de solidaritate cu cel în nevoie, căci întotdeauna există cineva mai sărac, mai bolnav, cineva care are nevoie de un gest de umanitate. Promitem să vă imităm în tot ceea ce faceți bun. Personal, promit să nu dezamăgesc! Vă urez o viață lungă, bună, activă! Mai mult! Vom continua, împreună cu toți cei ce vă reprezintă, să luăm măsuri care să transforme urarea în realitate!

La mulți ani sănătoși!

senator Gabriela Crețu

Viața noastră

ISTORIE, SOLEMNITATE ȘI BINECUVÂNTARE

Preot Răzvan-Andrei ACOSTIOAEI

Parohia „Sf. Dumitru” Bârlad

Întronizarea Preasfințitului Părinte Ignatie ca Episcop al Hușilor

Prin aceste trei cuvinte, **Istorie, Solemnitate și Binecuvântare**, s-ar putea caracteriza potrivit, evenimentul deosebit petrecut în ziua de 22 Octombrie 2017, în curtea Catedralei Episcopale din Huși, prin întronizarea **Preasfințitului Părinte Ignatie ca Episcop** al acestei istorice eparhii moldave.

Istorie, pentru că într-adevăr această zi, va fi consemnată la loc de cinste în istoria acestei de Dumnezeu păzite eparhii, înființate nu cu puțină trudă de către domnitorul Ieremia Movilă și Gheorghe Movilă, Mitropolitul Moldovei în anul 1598.

Solemnitate, pentru că numărul mare de participanți, cler și credincioși, au trăit și au fost martorii unui moment înălțător și plin de încărcătură duhovnicească, gândit și pregătit așa cum se cuvenea.

Binecuvântare, fiindcă este purtarea de grijă a lui Dumnezeu ca această Eparhie văduvită în istoria sa de multe să aibă la cârma sa un ierarh cu pregătirea, capacitatea, demnitatea, smerenia și dragostea de a sluji lui Dumnezeu și oamenilor, îngemănate în persoana noului ierarh. Și cu bucurie

și mândrie putem spune că **Preasfințitul Părinte Ignatie al Hușilor** se va înscrie în șirul vrednicilor de pomenire ierarhi care au păstorit la Huși: Dosoftei, Mitrofan, Varlaam, Iacob Stamate, Veniamin Costache, Melchisedec Ștefănescu, Iacov Antonovici, Grigorie Leu ș. a.

Evenimentele dedicate întronizării **Preasfințitului Părinte Ignatie Trif** au început în seara zilei de sâmbătă, 21 octombrie, când a fost oficiată în Catedrala episcopală din Huși o slujbă de *Te Deum de mulțumire pentru toată darea cea bună primită de la Dumnezeu*, cu ocazia întâmpinării oficiale a noului ierarh al acestei eparhii. La slujbă, alături de Episcopul ales al Eparhiei Hușilor, au fost prezenți **Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei și Înaltpreasfințitul Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților**. Într-o atmosferă de reală bucurie și emoție, o parte din clericii și credincioșii eparhiei și-au cunoscut păstorul rânduit de Dumnezeu, îmbrățișându-l pe acesta în duh de rugăciune și gând bun. Au fost prezenți prefectul județului Vaslui, președintele Consiliului Județean, primarii celor trei municipii: Vaslui, Bârlad și Huși, președintele Casei de Ajutor Reciproc a

Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, reprezentanți ai diferitelor instituții și ai mass- mediei locale, în primul rând în calitate de fii ai acestei eparhii, bucurându-se de întâlnirea cu ierarhul.

În cuvântul rostit la finalul slujbei de Te Deum, IPS Părinte Mitropolit, Teofan a subliniat:

„Sosit-a acum și clipa de ajun, în care poporul lui Dumnezeu din Episcopia Hușilor îl întâmpină pe Preasfințitul Părinte Ignatie, cel care, cu mila Domnului, începând de mâine, va fi slujitorul preoților din parohii, viețuitorilor sfintelor mănăstiri și poporului dreptcredincios din această eparhie. «Cuvântul lui Hristos să locuiască cu voi în bogăție», a spus Sfântul Apostol Pavel într-una dintre epistolele sale, iar cuvântul acesta a fost preluat la slujba din această seară. Creștinul, în general, și preotul și arhiereul, în mod special, nu au o altă menire mai mare pe acest pământ decât să se îmbrace în Hristos cu bogăție și să-i ajute și pe alții să se îmbrace în Domnul”. După cuvântul Părintelui Mitropolit a luat cuvântul Ioan Ciupilan, primarul orașului Huși, care a transmis mesajul autorităților locale cu ocazia acestui eveniment. Ultimul care a luat cuvântul a fost Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul ales al Eparhiei Hușilor: „În seara aceasta ne întâlnim pentru prima dată, iar orice întâlnire comportă și are în sine o anumită emoție, o anumită trăire, o anumită formă de interiorizare, de introspecție. Mă gândesc cum ar trebui să fie toate întâlnirile noastre de acum încolo, când, din mila lui Dumnezeu și din ascultarea Bisericii, am primit această slujire de Episcop al Hușilor. Plecând de la întâlnirea din această seară, aș vrea ca toate întâlnirile noastre să fie concentrate în patru cuvinte: rugăciune, ceea ce noi am făcut în această seară, interiorizare și curăție sufletească, raportarea la jerfta Sfintei Mucenițe Chiriachi, ocrotitoarea Episcopiei Hușilor și raportarea la misionarismul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, ocrotitorii Catedralei episcopale din Huși”.

A doua zi, într-o atmosferă de înaltă trăire duhovnicească și timp prielnic, plăcut și binecuvântat de Dumnezeu, într-o unitate providențială, clerici și credincioși moldoveni, ardeleni, dar și preoți și credincioși din străinătate, veniți să-l felicite pe PS Episcop Ignatie, cel care a fost vreme de aproape șase ani arhiereu-vice al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, într-o curte devenită neîncăpătoare, au participat la Sfânta Liturghie Arhierească oficiată de un sobor de 15 arhierei, în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

În cadrul Sfintei Liturghii, cuvântul a fost rostit de către Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei care a vorbit despre menirea arhiereului: aceea de a-l sluji întru totul pe Dumnezeu, de a fi aproape de preoții și credincioșii pe care îi păstorește.

„În Biserica lui Hristos, episcopul are bucuria descoperirii unor preoți cu viață aleasă de familie și parohie, viețuitori ai sfintelor mănăstiri cu adâncă rugăciune, ascultare și smerenie și minunați credincioși în fața cărora se cuvine să îngenunchem cu evlavie și recunoștință. Întărit cu harul lui Dumnezeu, însoțit de lucrarea membrilor preoției sacramentale și a celei universale și apărat de rugăciunea monahilor, episcopul conștientizează repede faptul că viața Bisericii nu este doar Tabor și Înviere, ci și Carantania, Gherghesenii, Ghetsimani și Golgota”. Impresionantă a fost rugăciunea înălțată de Înaltpreasfinția Sa către Milostivul Dumnezeu, care pe cele neputincioase le vindecă și pe cele cu lipsă le împlinește, pentru arhiereii, preoții și credincioșii

Bisericii: „Rugăm pe Dumnezeu, a Cărui «făptură suntem, zidiți în Hristos Iisus», să întărească arhiereii și preoții Bisericii spre slujirea poporului cel dreptcredincios cât mai aproape de ceea ce El, Dumnezeu, așteaptă de la noi. Îl rugăm să ne ierte pentru slăbiciunile și neputințele noastre, precum și pentru toate smintelile care aduc tulburare, nedumerire și confuzie între credincioși. Nădăjduim în iertarea și mila lui Dumnezeu, ne încredințăm iubirii Sale nețărnite, așteptăm arătarea tainei Împărăției Sale și rugăm să aibă sub oblăduirea Sa pe robul Său Ignatie, Episcopul Hușilor dimpreună cu toți preoții, monahii, monahiile și dreptcredincioșii creștini din această binecuvântată Eparhie”.

Ceremonia instalării a început, după Sfânta Liturghie, în prezența reprezentanților autorităților centrale și județene, a consilierilor eparhiali și a protopopilor, a numeroși stareți, starețe, preoți și credincioși, cu citirea gramatei de întronizare de către **Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanu, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților**. Apoi, **I.P.S. Teofan** i-a oferit **Episcopului Ignatie** însemnele episcopale: mantia, crucea, engolpionul și camilafca, după care i-a înmănat cărja episcopală, rostind rugăciunile și formulele specifice. Aceste însemne arhierești au o profundă semnificație teologică: **Crucea Pectorală**, simbolizează biruința lui Hristos asupra păcatului și a morții și „...puterea lui Dumnezeu” (I Corinteni 1, 18). Despre acest însemn, Sf. Simeon al Tesalonicului spune că este „semn al bir

dar și pentru miile de români din Diaspora, **Preasfinția** Sa asumându-și cu demnitate, responsabilitate și dragoste calea slujirii lui Hristos: „**Vă rog să mă primiți nu ca pe unul care face minuni, nu ca pe un stăpân, ci ca pe unul care vrea să vă slujească cu autoritatea dragostei, a blândeții, a înțelegerii, a împreună-pătimirii și la bine și la rău; ca pe unul care nu vrea „să iubească slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu” (Ioan 12, 43); ca pe unul care nu are nevoie de vorbe lingușitoare, care amețesc orice pământean; ca pe unul care nu are nevoie de odihnă, ci de neostoită trudă în via Domnului; ca pe unul care vrea să se răstignească pe altarul dragostei pentru dumneavoastră; ca pe unul care vrea să vă sărute rănile și să vă micșoreze suferința, atunci când sunteți îndurerați și năpăstuiți; ca pe unul dispus să se lepede de el însuși și de tot ceea ce poate împiedica trăirea curată a credinței; ca pe unul care iubește simplitatea și sinceritatea relațiilor dintre oameni; ca pe unul care „nu are nevoie de putere”, ci de „acel cutremurător și minunat, cu totul dumnezeiesc privilegiu, de a iubi până la moarte, și încă moarte pe cruce”; ca un slujitor al Domnului care, în cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „nu trebuie să se certe, ci să fie blând față de toți, destoinic, să dea învățătură, îngăduitor, certând cu blândețe pe cei ce stau împotriva,**

că doar le va da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea adevărului și ei să scape din cursa diavolului, de care sunt prinși pentru a-i face voia” (II Timotei 2, 24-26). În acest sens, **vă cer stăruitor ca orice neputință, scăpătate sau zvâcnire involuntară de nevrednicie din partea mea, inerente firii umane păcătoase, să le așezați în „rugăciunea dragostei” în fața lui Dumnezeu, ca totul să se prefacă în nimic, iar eu să devin un vas al sfințeniei și slavei lui Dumnezeu, ca în felul acesta „să domnească deplin conștiința că sunt în Duhul lui Hristos” (Părintele Sofronie Saharov), ca în felul acesta să pot purta crucea slujirii, care așa cum spune Sfântul Ignatie Briancianinov, „este catedra celei mai înalte cuvântări de Dumnezeu”.**

La sfârșit, conform tradiției, credincioșii prezenți au primit binecuvântarea celui care le este de acum înainte arhiereu și păstor de suflete.

Noi, preoți și credincioși din această de Dumnezeu păzită eparhie, rugăm pe Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Păstorul cel Bun, să hărăzească episcopului ales și întronizat al Episcopiei Hușilor, păstorire rodnică și îndelungată în ogorul Sfintei Episcopii, în adevăr, cu blândețe, dreptate, cumpăt nebiruit în propovăduirea cuvântului, în neconținută credință și veghere către Mântuitorul și Plinitorul credinței noastre.

Când iarna bate în geam

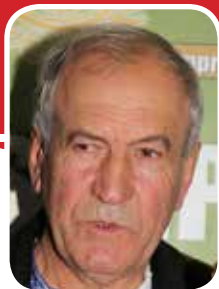
Oana ROTARU,
elevă

Un moment ce-mi reamintește mereu de frumusețea iernii este tabloul familiei din jurul bradului împodobit. Am trăit între oameni dragi și am fost norocoasă când Dumnezeu mi-a oferit atât de multă iubire prin ei. Mirosul de coajă de portocale, cu frigul de la geam și colindele ce răsună sunt emblemele misterului de Crăciun. Deși afară e frig, sufletul ține atât de multă căldură când toți vin înapoi acasă, când bunicii povestesc lângă brad amintirile de la săniuș, când mama și mătușile pregătesc colaci și cozonaci, când se face masă mare în mijlocul casei, adunați printre amintiri.

Iarna este despre familie, mai mult ca orice alt anotimp, ea păstrează același sentiment de unitate și de iubire deplină. Acasă, acest orașel mic devine în fiecare an un glob cu natura înghețată și case pline de lumină. Atât de mult alb în jur și atât de mulți oameni pe stradă, atât de mulți copii ce se înroșesc de frig în lupta pentru cel mai înalt om de zăpadă. Poate pare că aceste frumuseți încă nu mai există, dar eu cunosc o altă poveste, povestea în care mă regăsesc de 17 ani, alături de ei.

Toate poveștile capătă altă culoare și intensitate când vine iarna. Datorită nopților călduroase, prin vocea tatălui meu am cunoscut darul de a povesti, acest frumos Univers al creației. Din acest motiv cred cu tărie în povești, în oamenii ce sunt eroi, indiferent de vârstă. Ce e mai frumos pentru mine se rezumă la exemplele ce le am în fața ochilor, bătrânii mei. Adevărați eroi, plini de viață, chiar și când au greutăți, plini de farmec și de puritate.

Acasă devine cu adevărat acasă când sunt aici, cu noi, nepoții lor. Îi admir pe acești eroi pentru că poveștile lor vorbesc despre trudă și dorință.

DE SĂRBĂTORI...

Înv. Dumitru ANDREI

„Noi suntem colindători
Noaptea pe la cântători
În seara ajunului
La Nașterea Domnului”

...Larg deschideți poarta

Satul a fost dintotdeauna creatorul și păstrătorul culturii noastre populare.

Ca pretutindeni în spațiul românesc, primele obiceiuri sunt **colindele religioase** de Crăciun și **cântecele de stea**, cu o intensitate redusă față de celelalte zone folclorice din țară.

După rosturile lor de vechi cântece de urare simbolică și ceremonială în prag de An nou, la început se așează colindele, care în această parte de țară vorbesc și astăzi în graiul lor împodobit despre dorința de bunăstare gospodărească, despre voinici feciori vrednici de-a întemeia noi cămine:

„Strânsu-ne-am ceată de voinici
Voileranda Lerului Doamne
Noi umblăm să colindăm
În cea noapte-ntunecoasă
Voileranda Lerului Doamne

Nimerind la-această casă.
A cui este această casă
Voileranda Lerului Doamne
Așa-naltă, minunată ?

- despre fete bune de măritat:

Marie, fată frumoasă
Oi, Lerui Doamne
Vine nunta să te ia.
Dacă nu-ți vine să crezi
Oi, Lerui Doamne
Sui în foișor de vezi
De vezi nunta cum îți vine
Oi, Lerui Doamne
Vine să te ia pe tine.

- sau despre îndeletnicirile din străbuni ale oamenilor acestor locuri, celebrând în pilde idilice pe plugar, cioban sau vânător.

Cată-n sus și cată-n josu
Voileranda Ler'lui Doamne

Cată-nsprî soari-răsari
Voileranda Ler'lui Doamne
Cată-n strunga de oi multi
Voileranda Ler'lui Doamne
Di oi multi și cornuti
Voileranda Ler'lui Doamne

sau

leșit-am joia la vânat
Voi, Leroi, la mari boieri.
Vână joia toată ziua
Voi, Leroi, la mari boieri.
Stârni ciuta fără' de coarne
Voi, Leroi, la mari boieri.
Și-o goni și-o tot goni
Voi, Leroi, la mari boieri.
Pân' la malul Prutului.
Voi, Leroi, la mari boieri.

Departe de imaginea falsă și dezolantă despre o Moldovă săracă și subdezvoltată, străvechile colinde, atât de strâns legate și de asemănătoare cu cele ale plugarilor din Dobrogea și Muntenia sau din Ardealul ciobanilor transhumanți, evocă dimpotrivă o bogată viață spirituală locală cu rosturile ei tradiționale, bine clădite din adânc de vreme într-o Moldovă-dulce grădină și veche gură de rai, ca orice alt picior de plai românesc.

Colindele noastre constituie o pitorească și trainică mărturie despre vechile așezări, îndeletniciri și obiceiuri ale locuitorilor acestor ținuturi, oferindu-ne pagini de poezie aleasă, asemenea celor mai fru-

Grupul folcloric „Răzeșii” din Pogonești la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad (Crăciun, 2016)

moase colinde din diferite colțuri ale țării, ca o dovadă în plus despre temeinica unitate a pământului și a poporului românesc, stăpân statornic de milenii din crestele Carpaților până la ostroavele Dunării și la apele Mării Negre.

La origine, **plugușorul** era practicat de o mare ceată de gospodari, cu plug și boi adevărați, trăgând brazde în zăpadă sau pământ.

Evocarea muncilor agricole se datorează faptului că plugușorul era rostit la 1 Martie, mutându-se la 1 Ianuarie în urma schimbării calendarului. El este în esență un descântec, un act de magie, izvorât din convingerea că, descriind reușita muncilor agricole și bogăția recoltelor obținute, lucrurile se vor petrece aidoma și în realitate.

Specific Anului nou, Plugușorul - străvechi ritual agrar - se menține în satele noastre doar ca urare și spectacol, transfigurând artistic întregul proces al muncii câmpului, începând cu aratul și semănatul:

*„Și curând s-a apucat,
Câmpul neted de arat,
În lungi și-n curmeziș.
Ziua toată a lucrat,
Brazdă neagră a răsturnat
Si prin brazde-a semănat
Grâu mărunț și grâu de vară,
Deie Domnul să răsară.
Să răsară până-n sară!”*

Ritmul seceratului și al treieratului este prezentat astfel:

*„Și-a strâns fine și vecine
Și toți finii și vecinii
Și vreo trei babe bătrâne,
Care știu rândul la pâine.
Ei cu stânga apucau
Și cu dreapta secerau
Și prin lan înaintau
De părea că înotau.
Apoi aria făceau
Și din grajd mai aduceau
Zece iepe, tot sirepe.
Și din par că le legau*

*Și pe toate le mânau
Împrejurul părului
Deasupra fațarului.
Iepele mereu fugeau,
Funia se tot srângea
La par iute ajungea
Și grâul se treiera.”*

Urma apoi încărcatul grâului în harabale, transportul la moară, măcinatul și-n final împletitul colacilor, lucrare prezentată în mod hiperbolic:

*„Și a făcut un colac
Nici mai mare, nici mai mic
Dintr-o merță și-un mertic
Măsurat pe roata morii
Și-împletit de Gheorghe-a Florii.”*

Conținutul unei urături este însoțit și de aluzii comice, ironii, spre a stârni buna dispoziție a gazdelor.

În mod obișnuit, cu plugușorul merg în ziua și seara Anului nou grupuri de urători (copii, tineri și chiar adulți) dintre care unul urează la fereastra sau la ușa gospodărilor, sunând din clopoțel sau talangă, alții „trag” buhaiul, un altul poate acompania doinind din fluier sau acordeon, hăitul făcându-l împreună.

Alte manifestări desfășurate tot în ziua și seara ajunului Anului

nou, demne de amintit, sunt: **Jocurile cu măști**, având personaje animale precum, capra, ursul, calul etc. Bogăția și varietatea măștilor am moștenit-o de la daco-geți, pe care o remarcaseră grecii antici la traci, rudele apropiate ale aces-

tora. Județul nostru, Vaslui, este situat în ceea ce se numește din punct de vedere istoric, zona dacilor liberi, a carpilor, teritoriu care nu a fost supus romanizării directe, de aici mulțimea alaiurilor de măști, mult mai numeroase decât în restul țării. La începuturi, jocurile cu măști aveau rosturi foarte importante pentru comunitate, interpretarea lor asigurând succesul la vânătoare, deci existența membrilor tribului.

În zilele noastre a devenit o sursă de amuzament, suferind procesul de desacralizare, analizat și relevat de Mircea Eliade. Evoluția **jocului caprei**, de exemplu, este deosebit de semnificativă. Sugerând peripețiile de la vânătoare, se în

mic, în care se satirizează caractere și deprinderi.

Iată un fragment din acest joc:

*„Ța, ța, ța, căpriță ță
Că te-oi vinde ș-oi lua
Cine dă treimii pe ea?
Bună-i capra ș-a fătă,
Numai lapte dac-o da?!
Ța, ța, ța, căprița mea
Că-i cu lapte ș-a fătă,
Nu mănâncă, numai joacă,
Dă lapte câte-o găleată,
Patru iezi la o fătare
Cine-o ia că-i de vânzare?”*

Ursul prezintă un joc cu simboluri comice în care se ridiculizează întâmplări din viața de toate zilele. La urs se strigă următoarele versuri:

*„Joacă bine, măi Martine,
Că-ți dau pâine cu măsline.
Și iar verde foi de fag
la fă țupa peste prag
Și te-aruncă pe ciomag.
N-ai să joci cum ți-oi cânta,
Cu ciomagu eu ți-oi da.
Joacă bine-n bățatură
Că-ți dau pâine și untură.
Foicică de harbuz
Auzi toba ori n-auzi?”*

Grupul folcloric „Răzeșii” din Pogonești - „Capra”

Cea mai spectaculoasă manifestare folclorică din județul Vaslui este **vălăretul**, care reunește capra, ursul, calul și toate celelalte măști. Inițial obicei de primăvară, a fost **„transferat”** la Anul nou, ca și plugușorul, datorită probabil schimbărilor calendaristice.

Sărbătoarea Anului nou continuă a doua zi dimineață, chiar pe 1 Ianuarie, când se merge cu **Semănatul**. Copii, tineri și chiar adulți, vârstnici, purtând odinioară câte

o traistă în spate, iar în buzunare boabe de porumb, grâu, secară, orz sau alte semințe, merg din casă în casă sau la rude și prieteni de-ai familiei și aruncă cu aceste semințe (simbolizând semănatul pe ogor), urând gospodariilor sănătate și un an îmbelșugat:

*„Bună dimineața, Bună dimineața
La Anul nou cu sănătate!
La Anul și La mulți ani!”*

Grupul folcloric „Răzeșii” din Pogonești - „Plugușor, 2016”, C.A.R.P. „Elena Cuza”

Crăciunul, marcă înregistrată...

Ana Alexandra ANDREI

...sau stare de spirit?

Crăciunul a depășit de mult timp granițele bisericii și ale familiei, iar mărturie stau felicitările trimise partenerilor de afaceri, petrecerile de companie, reducerile de prețuri, ofertele special la globuri, luminițe, creșterile spectaculoase ale vânzărilor. De Crăciun devenim epuizați fizic de frenezia cumpărăturilor, a cadourilor și a gătitului. Uităm cu desăvârșire semnificația reală a acestei sărbători. Mai suntem liniștiți? Nu. Suntem nervoși, agitați, ne aflăm în imposibilitatea de a primi cu calm și bucurie vestea Nașterii lui Hristos. Privim robotic coșul de cumpărături, miile de produse care șiroiesc alene pe benzile din supermarket. Mai știm oare să simțim Crăciunul?

Când mă gândesc la sărbători îmi vine instantaneu în minte gust dulce al primei ciocolate, gustul divin al iernilor de altădată, presărate cu miros de măr și scorțișoară, ca o ploaie revigorantă pe florile lila ale primăverii. De la parfumul frenetic al freziilor, de la farmecul viselor de toamnă, trecem imperfect prin fereastra timpului și gustăm ninsorile imaculate ale iernii. Șoaptele înțelepte ale vântului par îngânate de pianе dezacordate. Cât de copil poate fi un om mare? În mintea mea încă aleargă acea copilă, sub cerurile bleo – cardinale, care mai apoi își lipea nasul de ferestrele

înghețate pe care florile albe conspirau în secret. Încă aștept cu nerăbdare aroma mărului zaharisit și bradul veșnic verde.

Crăciunul nu înseamnă numai cadouri, îmbulzeală, ghiftuială și munți de sarmale, cozonaci și alte bunătăți. Crăciunul nu e un program de divertisment sau un colind cântat fals la o oră nepotrivită. Nu e doar pentru trei zile în care sufletul ne este inundat de lumina sfântă. Lumina aceasta trebuie să o avem tot timpul. Sufletul trebuie să fie mereu deschis pentru lumină și credință. Hristos se naște în fiecare colind al îngerilor. Se observă din ce în ce mai mult factorul comercial, frumosul confecționat în serie, care distruge frumosul religios, de aceea trebuie să dăruim oamenilor pe care îi întâlnim iubire din iubirea lui Hristos, pace și bucurie. E important să simțim Crăciunul, lăsând iubirea și credința să pătrundă în lumea întunecată de atâta comercial și banal. Crăciunul se simte în povestea simplă a nașterii lui Isus, în Bucuria că El a putut să renască din singurătate și disprețul necredincioșilor.

Crăciunul e în noi! Crăciunul este momentul în care TOTUL s-a schimbat. Crăciunul e momentul în care Oamenii au descoperit. Speranța prin iubire.

Elena STREDIE

DRAGĂ REDACȚIE,

Vin sărbătorile de iarnă... Gândul mi-alergă la anii copilăriei, la căsuța în care m-am născut, la troienile de zăpadă pe care le răzbăteam cu greu pentru a duce veste despre nașterea Domnului...

Nu, nu despre așa ceva o să vă scriu, ci despre cu totul altceva...

...Au trecut zeci de ani de la acel Ajun de Crăciun care m-a stigmatizat pe viață și ale cărui amintiri mă îndeamnă să povestesc și altora un lucru pe care neamul nostru, fiecare dintre noi, nu trebuie, în veci, să-l uite.

...Ce să vă spun mai întâi? Să vă spun că m-am născut pe meleagurile dorohoiene, că tata, ca să

Într-una din zile, a văzut că începe forfotă la casa ei. Și-a dat repede seama că e nunta Floricăi- fata cea mare a ei. Ne-a chemat și pe noi și în ziua nunții, am stat cu toții pe platformă, prin copaci, pe unde am putut și noi. Când mireasa a ieșit din casă, Maria a început să țipe: Frumoasa mamei! Eu te văd. - Hai vino, să te strângă mama în brațe să te binecuvânteze... Vino, să te sărute măicuța ta, care te-a legănat și te-a crescut... care ți-a dat viața... Of, of, copila mea, copila mea... Ce spuneți, nu e așa că e cea mai frumoasă mireasă de pe lume?

I s-a făcut rău, a leșinat... De atunci, parcă ceva s-a rupt în ea, a devenit tăcută, tot mai absentă, dar când și când ofta și-și chema copii...

...Au trecut ani și ani. Pădurarul a murit, iar Maria grav bolnavă de inimă, a abandonat fagul. A stat la noi, muncea pe ici –pe acolo, pentru ca din banii câștigați

Gruia NOVAC

PE SCURT

Despre o faptă cu bătaie... lungă

Anul 2017 a fost **ANUL OMAGIAL AL ICOANEI**, la propunerea binecuvântată de argumente netăgăduite a Sinodului Bisericii Ortodoxe Române (B.O.R.).

Nu vor scrie despre vreo icoană anume, în sensul semnificației liturgice a acesteia, subiectul neînsemnând că n-ar fi de interes și de folos. Dar, folosindu-mă de imaginea indusă acum, voi spune că și luna **NOIEMBRIE** are icoanele ei laice, care, din multe unghiuri și cu apelarea la atâtea simțăminte, le voi considera **sacre** pentru cultura românească, mai

Florentina Loredana DALIAN

Slobozia

REVELION CU MINE

Iată c-am trăit și ce n-am crezut vreodată. Un Revelion cu mine însămi. Ei și ce, mi-am spus! Mii de oameni stau singuri de sărbători. Și la urma urmei, Revelionul e o noapte ca oricare alta. Desigur că-mi dădea mâna să gândesc astfel, eram în faza în care încă mai credeam în minuni.

Așa că am făcut toate pregătirile, chiar m-am odihnit (sau măcar am încercat), și pe la ora 20 m-am pus pe găтели, machiaj, parfumuri, lumânări, bețișoare parfumate și ce-o mai fi fost.

Ei, dar s-a terminat și cu asta. Ce-ți mai rămâne de făcut? Păi, cafeaua, casetofonul (de televizor nici nu poate fi vorba!), instalează-te comod cu țigările și scrumiera alături, ia-ți și o carte la îndemână (să treacă timpul mai ușor) și... pune-te pe așteptat! Există minuni, nu-i așa?

S-a făcut și ora 22. Nu-i nimic, mai e timp. Vecinii au dat muzica tare. Numai de s-ar auzi soneria! Mai verifică o dată telefonul, să aibă ton și vezi dacă pe mobil ai semnal! Totul e OK. Nu, nu chiar totul. Dar nu-i nimic, ce poate fi mai interesant în noaptea de Revelion decât să aștepti, aprinzând țigară de la țigară.

S-a făcut unsprezece. Ei și ce? Nu-i așa că adevăratele surprize se fac la douăsprezece noaptea? O oră, acolo, ce mai contează!

V-ați simțit vreodată statui? Să nu v-o doriți!

Douăsprezece fără cinci, fără patru, trei, doi, unu... poc! Nu, nu era soneria. Ci dopurile de la șampaniile vecinilor, petarde, artificii și tot tacâmul. Cum s-or putea oamenii prefăca că se bucură? Sau poate chiar o fac? Treaba lor! Să mai aprind o țigară?

A trecut de mult de douăsprezece și jumătate și fericirii tot nu s-au potolit. Măi fraților, ce-ar fi să mai intrați prin casele voastre? Bucurați-vă în intimitate! Nu mai poate omul s-aștepte pe cineva? Acuma, știu că nu vă pasă, dar nici mie nu-mi pasă de forfoteala cu care vă amăgiți. Ajunge! Pe cine vreți să păcăliți? Bine, fie! Bucurați-vă voi și pentru mine. Iar v-am acordat mai multe gânduri decât meritați.

E unu. Șampania stă tot în cămară. Mi-e milă de ea. Cea mai inutilă și mai nefericită șampanie din noaptea de Revelion. Aș sparge-o, de ciudă, în cadă, dar nu merită soarta asta. Nu-i vina ei c-a încăput pe mâinile cui nu trebuie. Las-o s-aștepte și ea! Dacă un om poate s-o facă, o sticlă de ce n-ar putea, fie ea și mai vedetă, așa?

În sfârșit, a sunat telefonul! Statuia găsește energii nebanuite-n ea și sare ca și când ar avea un resort. „A, tu erai?! La mulți ani, desigur. Nu, nimic, doar că...” În sfârșit, cum să

spui unui om care te sună să-ți zică „La mulți ani!” c-ar fi făcut mai bine să greșească numărul, că, de fapt, nu pe el îl așteptai să sune. Dar măcar știi pe cine aștepti? Cum pe cine? Nu-i așa că există Moș Crăciun? Că, atunci când suntem singuri, apare când nu te aștepti? Ce-o fi vrând omul ăsta de la mine? Nu pricepe că mă plictiseste? Păi, nu pricepe, că nu i-am spus. Oricum, dacă sună la ușă, mă scuz, închid și gata! N-a sunat. Dar până la urmă tot am închis. Orice are un sfârșit, chiar și o convorbire cu noaptea-n cap, în prima zi a anului.

A mai sunat o dată. Sări! „Nu, greșală! Nu, nu mă supăr. Nu-i nimic, tot a sunat telefonul!” (Aiuriților!)

Cât mai e de așteptat? Destul.

Mai e? Mai e. S-a terminat și cafeaua. Mi-e cam foame și-aș bea un ceai. Nu, vinul nu se bea de una singură.

Șampania nici atât! Așa că fă-ți un ceai sau, dacă ți-e lene, bea apă!

E-atăta liniște! Măi, voi nu mai ziceți nimic? V-ați distrat, ce vă pasă! Acum dormiți, visând la voi știți ce, iar mâine când vă veți trezi v-aduceți aminte de facturi, de muncă, de datorii... Săc! Eu am să dorm atunci.

S-au stins și lumânările.

Oare n-am visat? Chiar a fost noaptea de Revelion? Chiar eu am fost statuia îmbrăcată-n roșu, cu toate simturile concentrate într-unul singur - auzul - cu o ureche ciulită la telefon iar alta la ușă?

Mișcă-te și te schimbă, văzduhisto ce ești! Chiar ai crezut că există Moș Crăciun?

VORBEȘTE CRĂCIUNUL DIN NOI

„Colindele de Crăciun sunt bogăția sufletului și zâmbetul îngerilor.”

Betty Marcovici

**prof. Mihaela PLEȘU
și Ana-Maria BEJENARU**

Iarna a sosit cu pași mărunți în acest an. A trecut sfioasă prin păduri și pe dealuri, lăsând o dâră albă, pufoasă, sclipitoare... Din împărăția de gheață, au coborât, plutind ușor către pământul cald, fulgii de nea mici și jucăuși, dansând parcă prin aer după muzica sferelor. Se simte în văzduhul argintiu aroma Sfințelor Sărbători de iarnă, a Crăciunului cu bucurie și slavă înălțată pruncului Iisus.

Cât de frumoase erau aceste minunate Sărbători, în vremea copilăriei! Unde sunteți voi, bunicilor, să ne alinați cu tot felul de bunătăți, să umpleți din nou casa cu aromă de pâine și cozonaci rumeni, să ne pregătiți cu grijă și multă iubire, tot felul de prăjituri, să puneți pe ascuns pachetele de sub brad, chipurile... ca venite de la Moș.

Cine să ne mai spună povești cu zmei și spiriduși la ceas de seară, cine să ne mai povestească despre Crăciun și alte sărbători românești iubite și respectate cu bucate gătitе cu drag, în care nu lipsea, dintre ingredientele principale, iubirea?

Unde sunt cetele de colindători de altădată care înotau prin omătul până la brâu, umblând cu colida, uratul, semănatul, cu „Capra” sau cu „Ursul”, alergând neobosiți cât e ziua de mare, de la o poartă la alta, străbătând întreg satul, umblând veseli din ușă în ușă, cu chipuri luminoase de îngeri, ducând cu ei și împărțind tuturor bucuria copilăriei și a sărbătorilor?

Acum, totul se petrece într-un ritm accelerat. Timpul aleargă nebun și noi o dată cu el, prinși într-o vâltoare imensă

care se numește viață. Nici sărbătorile nu mai vin cu bucurii, ci doar cu griji și trec ca vântul, fără să le simțim sfințenia, mirosul de smirnă, tămâie și busuioc și gustul dulce al fericirii.

Farmecul de altădată al Crăciunului se pierde printre rafturile marilor magazine ticsite cu „bunătăți” frumos împachetate, este „trăit” prin reclamele agasante ale televiziunilor, în timp ce familia, prin video „Skype”, își urează „Crăciun Fericit!” de la distanță, fără a putea simți îmbrățișarea caldă a fratelui, a copilului, a soției, a Crăciunului încărcat cu lumina nașterii pruncului Iisus.

Unde este iubirea de aproapele tău, unde este taina sfântă a bunătății și dărniceii, a bucuriei de a dăruia, de a-i face pe cei triști, fericiți?

Răspunsul nu e deloc departe, este în noi înșine: am uitat cum să ne bucurăm, am lăsat tristețile și răutatea din jurul nostru, să ne copleșească. Am uitat că o simplă vorbă sau faptă bună îți poate aduce bucurie în suflet, mai multă decât orice bogății, că iubirea familiei te face fericit. Și cum te poți simți mai bine, dacă nu în compania copiilor?!

Să facem tot ce ne stă în putere să readucem în casele noastre bucuria Sărbătorilor de iarnă cu cântece și voie bună, cu clopoței și zurgălăi, cu urări de sănătate, fericire și belșug. Să încercăm să-i bucurăm pe cei mici așa cum o făceau bunicii noștri, să le facem copilăria mai frumoasă, să-i învățăm să respecte tot ce este sfânt și cum să treacă mai ușor peste toate obstacolele vieții.

Prof. Roxana MIRON-FERARU

NUNTA DE AUR 2017...

...sărbătoare a iubirii și a stabilității

*Nu există comoară mai prețioasă pentru un bărbat,
decât o femeie care îi împărtășește soarta.*
Euripide

Se cunosc de o viață, și-au jurat dragoste și fidelitate în urmă cu 50 de ani, și-au împărtășit destinele, cu momente frumoase și încercări ale vieții... 93 de cupluri din municipiul Bârlad și 81 din sucursale au fost omagiate cu ocazia aniversării „de aur” a căsniciei lor, iar o **Nuntă de Aur** ca-n povești a fost organizată pentru ei de Casa de Ajutor Reciproc „Elena Cuza”, în parteneriat cu Primăria și Protopopiatul Bârlad.

În data de 5 octombrie 2017, într-o minunată atmosferă autumnală, familiile sărbătorite au pășit timid pe poarta Bisericii „Sfântul Dumitru”, însoțiți de copii, nepoți sau prieteni. Aranjați ca de sărbătoare, cu flori în mâini și cu o puternică emoție în priviri, cele 93 de cupluri au fost întâmpinate de președintele C.A.R.P., magistrat **Nicolaie Mihai**, de oficialitățile orașului, de reprezentanții Protopopiatului și au primit cu sfială simbolurile personalizate cu eticheta

„Nașii”
Carolina și Dumitru Boroș

„Nunta de Aur-2017” oferite de echipa C.A.R.P. Unii dintre ei s-au recunoscut, depănând amintiri comune, alții s-au văzut pentru prima dată, au socializat, creând astfel noi punți de legătură în comunitate. Ceea ce se citea pe figurile tuturor mirilor era, dincolo de emoția autentică, iubirea față de partener și copii, devotamentul față de valorile tradiționale ale familiei, respectul pentru cele sfinte și recunoștința îndreptată către cei care le-au pregătit o asemenea surpriză.

Locașul de cult s-a dovedit neîncăpător pentru cele peste 200 de persoane care au participat la ceremonialul religios oficiat de preoți din parohiile bârlădene sub

„Nașii”
Roxana Miron-Feraru și Nicolaie Mihai

îndrumarea părintelui protopop Vasile Lăiu. Mirii au avut patru nași – primarul Bârladului, avocat **Dumitru Boroș**, soția sa, **Carolina**, președintele C.A.R.P., magistrat **Nicolaie Mihai** și viceprimarul Bârladului, **Roxana Miron-Feraru**. Caracterul solemn al slujbei a fost dublat de atmosfera festivă creată de organizatori și de sentimentul de coeziune care lega 93 de familii ce împărtășeau experiența căsătoriei de-o viață. După reiterarea jurămintelor, a urmat cuvântul organizatorilor – mesaje de admirație față de semnificația aniversării, față de viața de familie și de principiile care stau la baza unei căsnicii îndelungate și fericite, încurajări pentru anii următori – cuvinte simple, dar care au rezonat cu bogăția spirituală a fiecărui mire/mireasă. A urmat apoi premiarea

Soborul preoților

– diplome și medalii oferite pentru meritul de a se fi iubit și a fi trecut împreună peste toate greutățile vieții timp de 50 de ani, pentru cinstirea și onorarea familiilor pe care, cu atâta demnitate le reprezintă – precum și un binemeritat „dar de nuntă”. Momente inedite, cadre spontane sau minuțios aranjate au fost imortalizate de fotografi și reprezentanții presei. Fotografia colectivă de pe treptele Primăriei va rămâne în sufletele tuturor participanților pentru mult timp.

Momentul religios a fost urmat de o scurtă vizită prin Bârlad, de o redescoperire simbolică a celor mai importante obiective ale orașelului, atât de des vizualizate, dar rareori pătrunse în esența lor. Cei mai mulți dintre protagoniști, ajunși deja la a cincizecea toamnă bârlădeană petrecută împreună, au fost cuprinși de farmecul tomonic al micului oraș, de feeria Grădinii Publice și de distincția clădirilor culturale emblematice. Plimbarea s-a încheiat în dreptul restaurantului „Royal”, unde organizatorii au pregătit o petrecere memorabilă, în compania artiștilor locali, a ansamblurilor folclorice vasluiene, dar și a două nume mari a muzicii românești – Mioara Velicu și Paul Surugiu (Fuego). Meniurile alese, muzica bună și momentele de divertisment au întregit atmosfera de sărbătoare ce a cucerit fiecare cuplu sărbătorit. Evenimentul le-a prilejuit o evadare din cotidian și o exprimare reală, nedisimulată a bucuriei.

În contextul actual, în care familia tradițională este lovită din multe direcții, în momentul în care rata familiilor destrămate crește în mod alarmant, devine o obligație pentru noi, cetățenii de rând, să acordăm atenția și importanța cuvenită acestei sărbători dedicată iubirii, longevității, fidelității și nu în ultimul rând, stabilității. Să preluăm modelele familiale din această întâlnire, valorile care coagulează respectivele relații și să ne amintim că doar oglinzindu-ne în cel/cea de lângă noi suntem compleți, căci această reflexie e purtătoare de fericire îndelungată.

Paul Surugiu (Fuego)

Mioara Velicu și „nașii”

Nunta de Aur 2017 - poză de grup în fața Primăriei Municipiului Bârlad

ec. Lucian MARIȘCA,
președintele C.A.R.P. Satu Mare

ANIVERSARE

Alexandra PODINĂ,
jurnalist

65 de ani de activitate a C.A.R.P. Satu Mare

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din Satu Mare a sărbătorit, pe 21 septembrie, 65 de ani de activitate printr-un eveniment festiv la care au participat vicepreședintele Federației Naționale „Omenia” a Caselor de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din România, Ivașcău Ioan, oficialități județene și locale, dar și mai multe delegații ale C.A.R.P.-urilor din toată țara. Deschiderea oficială a evenimentului a avut loc de la ora 10.00, în sala festivă a Muzeului Județean.

La evenimentul aniversar au fost prezenți foarte mulți președinți ai altor organizații din țară. Dintre aceștia amintim: delegația C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, formată din **Nicolaie Mihai**, președinte, **Dumitru Dima**, contabil șef, **Emil Cosmin Mihai**, administrator I.T., Mihai Zavodnicu (C.A.R.P. Câmpulung Moldovenesc), Ioan Ivașcău (C.A.R.P. Zalău), Mihai Pungă (C.A.R.P. Timișoara), Cristian Blaga (C.A.R.P. Cugir), Ioan Moș care a venit din Șimleul Silvaniei, Ioan Trif Ioan din Sighet, Gheorghe Pop din partea C.A.R.P. Cluj, respectiv Petru Hercule din Turda și Marița Ciortea din Aiud. Au mai participat la programul manifestărilor și președinții filialelor din Orăștie, Simeria și Baia Mare.

58 de musafiri din toată țara

Oaspeții din țară au venit încă de marți, 19 septembrie, când conducerea C.A.R.P. Satu Mare a organizat o vizită la noul sediu al organizației sătmărene, dar și la vechiul sediu care a devenit între timp Clubul Pensionarilor C.A.R.P. Satu Mare. După vizitarea sediilor, delegațiile au continuat discuțiile la Motelul Select, acolo unde au fost, de altfel, cazați membrii delegației. În cadrul întâlnirilor de marți s-a vorbit despre îmbunătățirea bunului mers al C.A.R.P.-urilor din țară, s-au împătatit experiențe din activitățile derulate și bineînțeles s-a făcut un schimb de idei privind planurile de viitor ale organizațiilor.

Miercuri, 20 septembrie, după micul dejun, membrii delegației s-au întâlnit în Piața Romană unde se află și noul sediu al C.A.R.P. Satu Mare. Ziua a fost dedicată vizitării principalelor obiective și clădiri din municipiul Satu Mare, fiind mai degrabă o zi de relaxare în care s-a dorit ca oaspeții să se familiarizeze cu orașul, să cunoască istoria locului și bineînțeles pe gazdele care s-au străduit să le ofere musafirilor prilejul de a immortaliza momentele petrecute în Satu Mare. Astfel, membrii delegațiilor au pornit din Piața Romană spre

Centrul Nou unde au vizitat Palatul Administrativ, clădirea în care își desfășoară activitatea Instituția Prefectului, Consiliul Județean și Primăria Municipiului Satu Mare.

În drumul lor spre a doua cea mai înaltă clădire din România, oaspeții au traversat Piața Libertății unde se află și statuia dr. Vasile Lucaci, au văzut Hotelul Dacia, monument istoric emblematic pentru județul Satu Mare, Hotel Aurora, Turnul Pompierilor, Teatrul de Nord Satu Mare, Palatul de Justiție și Catedrala Romano-Catolică, unde, de altfel, își are sediul și Dieceza romano-catolică de Satu Mare.

După traversarea Pieței Libertății și a Parcului Central, oaspeții ajung pe Pasajul Corneliu Coposu și după câțiva pași în Piața 25 Octombrie, unde li se prezintă istoria uneia dintre cele mai controversate clădiri ale României, Palatul Administrativ.

Construit în anii '70, în plin comunism, Palatul Administrativ, cea mai înaltă clădire din România depășește cu 2,6 metri Hotelul Intercontinental din București. Clădirea ar putea concura cu succes controversata Casă a Poporului. Pe cât de uriașă, pe atât de inospitalieră, dacă edificiul care găzduiește Parlamentul României este un simbol al grandomaniei comuniste, construcția de la Satu Mare pare mai degrabă un simbol al realismului socialist. Mare și rece, sumbră și întunecoasă, ea ar putea găzdui cu succes o echipă de filmare care și-ar putea propune să realizeze un film artistic despre un „Dracula” al epocii Ceaușescu. În același timp, clădirea are un imens potențial arhitectural și ar putea fi adusă la standarde europene. Dincolo de orice critică legată de funcțiuni, are un imens potențial artistic. Artiștii fotografi din toate colțurile lumii o fotografiază pe

timp de zi sau noapte, în amurg sau la răsăritul soarelui. Deasupra ultimului etaj se află un amfiteatru care oferă o panoramă asupra întregului oraș. Doar din cauza epocii de tristă amintire în care a fost construit, Palatul Administrativ nu devine un brand al Transilvaniei.

Vizitarea monumentelor arhitecturale din municipiu

La întoarcerea din Centrul Nou al orașului, oaspeții trec pe lângă sediul Colegiului Național „Mihai Eminescu”, după care ajung în dreptul Bisericii Calvaria, monument arhitectural care impresionează orice privitor. Construită în stil neogotic, aceasta își înalță spre cer cele două turle încă din 1844. Numeroși creștini, atât din comunitatea românească, cât și din cea germană, vin aici să se roage, în orice moment al zilei, biserica având și o grădină care servește pentru relaxare oricărui creștin care caută câteva momente de liniște, departe de agitația orașului.

Plecând de la biserica Calvaria spre Piața Romană delegațiile vizitează și celelate două catedrale ale municipiului Satu Mare, respectiv Catedrala Greco-Catolică „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” și Catedrala Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului”. Cele două monumente arhitecturale impresionează nu doar prin grandioarea lor, cât și istoria plină de semnificații.

Catedrala Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” respectă stilul bisericilor românești cu brâul exterior specific. Pictura a fost executată de frații Eugen și Eremia Profeta. Biserica are un cor renumit cu o tradiție de peste 75 de ani și un bogat fond documentar care vorbește despre bisericile românești din interiorul cetății Sătmăr, despre schismaticii de pe aceste locuri și lupta românilor împotriva campaniei de deznaționalizare a episcopiei de Muncaci.

Personalitățile care s-au perindat de-a lungul vremii în Catedrala Greco-Catolică „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” au fost cărturari, patrioți și reprezentanți de frunte ai mișcării naționale a românilor sătmăreni: Petru Bran, Ioane Marcu, Constantin Lucaciu, dr. Vasile Lucaciu. Colecția de artă și carte veche a bisericii a fost realizată în anii '80, reprezentând bunurile de valoare cultural-istorică aflate în deținerea unităților de cult ortodoxe de pe teritoriul județului Satu Mare. Colecția este compusă din lucrări de artă și din cărți vechi românești și este adăpostită în subsolul catedralei, într-un spațiu special amenajat. Aici se află peste 40 de icoane pe sticlă și lemn.

De asemenea, la întoarcere, membrii delegației au vizitat și Muzeul Județean Satu Mare, locul unde urma să se deschidă oficial evenimentul aniversar.

65 de ani de activitate, sărbătoriți printr-un eveniment oficial

De-a lungul celor 65 de ani de activitate, C.A.R.P. Satu Mare a oferit servicii financiare celor pe care băncile și instituțiile financiare îi considerau nebankabili, însă impactul organizației în comunitatea sătmăreană este mult mai mare. Acest lucru s-a văzut și în cadrul deschiderii oficiale a evenimentului aniversar care a avut loc în sala de conferințe

a Muzeului Județean Satu Mare, unde pentru prima dată au fost prezente și oficialitățile locale și județene. Începând cu ora 11.00 au fost acordate diplome și totodată fiecărui invitat i s-a înmănat o mapă care a conținut printre altele și revista aniversară a CARP Satu Mare.

În luările de cuvânt prefectul județului Satu Mare, Darius Filip și primarul municipiului Kereskényi Gábor și-au exprimat considerația față de toți membrii organizației subliniind totodată contribuția înseamnă pe care membrii C.A.R.P. au avut-o de-a lungul anilor în dezvoltarea societății românești și a municipiului Satu Mare.

La fel de emoționant a fost și cuvântul vicepreședintelui Federației Naționale „Omenia” a Caselor de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din România, Ivașcă Ioan, care a accentuat faptul că organizația din Satu Mare este unul dintre cei mai mari promotori naționali ai îmbătrânirii active și ai solidarității între generații, Federația la rândul ei fiind una dintre cele mai puternice și reprezentative organizații de pensionari din țară.

Au avut posibilitatea de a adresa câteva cuvinte și ceilalți președinți ai organizațiilor din țară, după care **a urmat un moment extrem de emoționant pentru conducerea C.A.R.P. Satu Mare și care, cu siguranță, a devenit una dintre marile surprize ale întregului eveniment. C.A.R.P. Satu Mare a primit medalia de aur din partea C.A.R.P. Bârlad, reprezentat de președintele Nicolae Mihai, pentru merite deosebite și buna colaborare pe care cele două organizații au avut-o de-a lungul anilor. Vizibil emoționant, președintele C.A.R.P. Satu Mare, Lucian Marișca, a mulțumit membrilor C.A.R.P. Bârlad pentru deschiderea și buna înțelegere pe care au avut-o cele două organizații, mai ales în ultimii zece ani.**

Lucian Marișca și Nicolae Mihai

A urmat mai apoi dezvelirea plăcilor aniversare care au fost amplasate la intrarea în sediul din Piața Romană, moment precedat de un moment religios. Pe plăcile aniversare au fost trecuți toți președinții C.A.R.P. Satu Mare de la înființare și până în prezent, ca dovadă că organizația nu își uită și nu îi va uita niciodată pe liderii ei care luptă pentru drepturile și privilegiile pe care le merită pensionari și nu numai.

Și pentru a încheia ziua în aceeași stare pozitivă, delegațiile au luat masa festivă la cortul de evenimente Dana, un restaurant de lux care a pus la dispoziția celor 120 de invitați un meniu ales, pe placul celor care s-au bucurat de compania prietenilor și colegilor lor într-o atmosferă de bună dispoziției. Muzica a fost asigurată de formația Elegant, nu înainte însă ca deschiderea petrecerii să fie făcute de

Luca Goje, un copilăș talentat care a cântat muzică populară și muzică de petrecere din mai multe zone ale țării. În programul artistic a fost inclusă și reprezentația intepreței Angela Munteanu, cunoscută deja în județul Satu Mare pentru cântecele patriotice pe care le prezintă atât de frumos la toate evenimentele la care participă. Una peste alta, a fost o seară plină, dar frumoasă, care cu siguranță va rămâne mereu în mintea celor care au fost prezenți ca un moment de neuitat.

**Dezvelirea plăcii aniversare
(21 septembrie 2017)**

În excursie, prin județul Satu Mare

Turiștii care vizitează astăzi Satu Mare constată că municipiul este unul dintre cele mai interesante orașe transilvane, un burg aflat în palma unei câmpii care începe sub munții vulcanilor stinși ai Oașului și se termină tocmai la Viena, metropolă aflată la aceeași distanță ca și Bucureștiul. Un oraș frumos ca și oamenii săi care, sub clipocitul neostoit al Someșului, visează de o mie de ani, povestea unei lacrimi împletite cu un zâmbet.

Mănată de acest sentiment, și din dorința de a prezenta oaspeților o imagine cât mai amplă asupra istoriei municipiului și a județului Satu Mare, conducerea C.A.R.P. Satu Mare a organizat vineri, o excursie prin județul Satu Mare, care să vină în completarea turului pe care l-au făcut membrii delegațiilor miercuri, când li s-au prezentat obiectivele turistice din micul oraș situat pe malul Someșului.

Astfel, dis-de-dimineață, oaspeții s-au imbarcat într-un autobuz și au pornit pe itinerarul propus de organizatori, cu direcția Țara Oașului, unul dintre cele mai pitorești zone ale Transilvaniei.

Excursia a avut următorul traseu: Satu Mare-Livada-Vama-Negrești-Oaș-Certeze-Bixad-Batarci-Halmeu-Odoreu-Satu Mare. S-au făcut și câteva opriri pentru vizitarea unor obiective de interes regional, cât și a împrejurimilor.

Astfel, prima oprire a fost la atelierul de ceramică din Vama. Localitatea este așezată în sudul Țării Oașului, pe șoseaua ce leagă Satu Mare de Sighet, chiar înainte de intrarea în Negrești-Oaș. Din cele mai vechi timpuri comuna Vama a fost un important centru de ceramică, unde smălțul asociat cu motive, culori și procedee noi, a apărut sub influența ceramicii bizantine. Muzeul ceramicii-Vama expune peste 500 de piese, unele cu o vechime de peste 300 de ani.

Viața noastră

Culorile cu care se ornează vasele sunt naturale, aidoma celor de acum 2.000 de ani.

Următoarea oprire a fost în comuna Certeze, localitate cunoscută în țară și peste hotare pentru casele luxoase construite de oșenii plecați la muncă în străinătate. Membrii delegației au fost impresionați să vadă într-o zonă nu tocmai bogată a țării, case cu un etaj, cu două și chiar trei, cu mansarde din lemn, acoperișuri de țiglă sau tablă, cu fundații sau stâlpi din piatră, ferestre moderne sau uși din lemn sculptat, balcoane cu o arhitectură neobișnuită și garduri din beton sau fier forjat, toate construite în stiluri moderne și rafinate cum numai în marile orașe ale Europei se pot vedea.

La întoarcere, spre Satu Mare, delegațiile au făcut o oprire în localitatea Batarci, unde viceprimarul comunei le-a făcut o primire deosebită. Oaspeții au fost invitați să vadă cum funcționează o distilerie tradițională, după care fiecare a servit din bunătățile tradiționale ale locului, special pregătite pentru ei.

O altă surpriză a excursiei a fost primirea de care s-au bucurat delegațiile la Fabrica de ciocolată din Odoreu, Mueller & Prietenii SRL care este administrată de concurul Wawi. Compania germană Wawi, reprezentată în România de Camil Burian produce specialități de ciocolată care îmbină cereale expandate, după rețeta inventată de fondatorul companiei, doctorul Walter Muller, care a creat firma ce-i poartă numele în anul 1957. Produsele marca Mueller sunt realizate din grâu, orez sau nugă, învelite într-un delicios strat de ciocolată. În mare parte, producția firmei se axează pe produsele de sezon precum iepurași, moși de ciocolată sau calendare pentru Adventul Catolic.

O dată ajunși în Satu Mare, delegațiile au fost invitate să ia cina, după care unii s-au întors acasă. Cei care au rămas însă au încins și în seara de vineri o petrecere pe cînste.

Președintele C.A.R.P. Satu Mare, Lucian Marișca, le-a mulțumit tuturor oaspeților pentru faptul că au acceptat să fie alături de organizația din Satu Mare într-un moment atât de important, asigurându-i că vor fi mereu bineveniți în Satu Mare.

De asemenea, C.A.R.P. Satu Mare transmite mulțumiri firmelor și persoanelor care au sprijinit financiar organizarea evenimentului și a activităților propuse pe parcursul celor patru zile, respectiv Asociația Caritas a Diecezei de Satu Mare, Motel Select, Hotel Dana, S.C. Plastica S.R.L, firmei de transport intern și internațional „Adi&Criss” și cotidianului Informația Zilei pentru promovarea evenimentului.

Salariații C.A.R.P. Satu Mare la aniversare

LA MULȚI ANI !

Rondelul bunicului

Domnului Nicolaie Mihai

**Bunicu-și duce anii-n spate
Și bunătatea în priviri,
În templul marilor iubiri
El seamănă c-o zeitate.**

**Desprins din falnica Cetate
Sau dintr-un zid de mănăstiri,
Bunicu-și duce anii-n spate
Și bunătatea în priviri.**

**În Raiul fără de păcate
Când toate dau în pârg, atunci
Vin îngerii pe înserate
Și amintirile-s mai dulci.
Bunicu-și duce anii-n spate.**

26 noiembrie 2017

**Cu drag,
Livia și Petruș Andrei**

(N. 26 nov. 1956)

Petruș ANDREI

Adolescență

„Ia-mă și pe mine-n visul tău,
Am văzut că ai vise frumoase,
Îți promit că n-o să-ți pară rău,
Nu ți le prefac în dureroase.

De mă vei lua-ntr-un vis mai lung,
Am să stau supusă și cuminte,
Până-n inimă să îți ajung
Să o văd cât este de fierbinte.

Și voi fi, cât timp o să mă vrei,
Vis în visu-acesta împreună,
Adormiți de florile de tei
Și treziți de același clar de lună!”

Visul însă mi s-a spulberat,
Am fost laș și-am să regret o viață
Dar mai vine doru-ndurerat
Să-ncălzească-o inimă de gheață.

Revista Viața noastră...

Revista **Viața noastră**-i o oglindă
În care ne vedem cu mic, cu mare
Ea, inima ce bate-n fiecare
Și sufletul, încearcă să cuprindă.

Stejarul-și pune toată măreția-n ghindă
Iar macul toată dragostea în floare
Și iarna-și trece farmecul-n ninsoare
Când vântul peste ulițe colindă.

În pagini, strângem clipele de viață,
Deși pelin mai are-orice dulceață,
Noi zâmbetul tot ni-l păstrăm pe buze.

Bogată-n informații date-anume,
Acesta e și rostul ei în lume
Ca să îmbogățească și s-amuze.

Aripile

„Ai o pată pe inimă”,
Îmi spune doctorul siderat.
„Știu, i-am răspuns,
e o vânătaie
de la un vis spulberat!”

„Nici cu aripile
nu stai prea bine,
N-ai să mai poți lua
înălțime!”

„Știu, i-am răspuns,
de-o dragoste
pribeagă,
o aripă-i
întreagă,
iar cealaltă-i beteagă!”

Les ailes

„Je vois une tache sur ton coeur”,
me dit mon docteur sidéré.
Je lui ai dit: „ Je sais,
c’est le bleu laissé
par un de mes rêves brisés! ”

„Tes ailes non plus
ne semblent mieux aller.
Tu auras du mal
à t’envoler!”

„Je sais, lui ai-je répondu,
des suites d’un amour
déçu,
une aile m’est
indemne,
mais l’autre est fichue! ”

The Wings

“There’s a spot on your heart”,
sais the doctor, astound.
“I know, I said,
it’s a bruise
from a broken dream!”
“Your wings
don’t look too good either.
Flying high
won’t be easy now!”
“I know, I answered,
from a love,
long lost,
one of the wings
still works
but the other is crippled!”

Ionel DORIN

E toamnă, toamnă...

O lacrimă s-a scurs pe-un colț de gând
Când norii sting lumina-n depărtare...
Coșare-nalte până-n vârf umplând,
Iar mustul aprig fierbe în pahare.

Livada parcă-i dată cu parfum,
Sunt gârbovi merii de a lor povară,
Nu-i de vânzare clipa de acum
Și nu aș da-o pentru altă țară.

În vene, clipele domol se scurg,
Mi-i dublă toamna și o simt în spate:
Cu una stau de vorbă în amurg,
Cu cealaltă o să stau pe înnoptate.

Și rând pe rând, din amândouă gust,
Mi le păstrez, cu drag, pe amândouă...
Zău, parcă-aș vrea să mă îmbăt cu must,
Dar strâng poveri și mă îndop cu rouă.

Lui Labiș

Rup cu dinți de mastodont,
Din țipătul timpului
Și mă cutremur
În fața neantului
De tenebre ale pământului
Dar vindecându-mi ciuta
La oglinda văzduhului
Ce tainic plânge
Cu lacrimi de sânge.

Adio

Adio îmi susură izvorul din fântână,
De atâtea ori l-am ascultat distrat,
Ideea asta pe care mi-o inspiră
Natura veșnic în rele m-aruncat
Amorul ei fictiv găsește aici-un nume
Pe care l-am descopciat.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, cel mai bun purtător de cuvânt al vârstnicilor

Teodora Elena ZALDEA

De-a lungul unui an...

Iată-ne ajunși și la final de an.

An (2017) ce s-a dovedit a fi rodnic, spunem noi, privind în urmă la manifestările cultural-artistice ce au descreștit frunțile seniorilor noștri, aducându-le o rază de lumină, de speranță în sufletele doborâte de griji.

Consemnăm cu rezeziune evenimentele organizate sau cele la care am fost invitați a participa în perioada **octombrie – decembrie 2017**:

► **7 octombrie a.c.**, o delegație a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, formată din președintele acesteia, magist. (pens.) Nicolaie Mihai, consilier mr. (rtg.) Mircea Fitcal, alături de vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, colonel (rtg.) Constantin Chipper, a fost prezentă la inaugurarea monumentului eroilor căzuți în cel de-al doilea război mondial, ridicat, pe cheltuiala sa, în satul Copăceana, comuna Fâlcu, de către o pensionară născută pe acele meleaguri – **Marghiolița Huzum**;

► Tot pe **7 octombrie a.c.**, asociația noastră, în parteneriat cu Primăria comunei **Vetrișoaia**, a celebrat cuplurile ce au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Domnul consilier ing. Filip Stelian a oferit acestora din urmă câte o diplomă aniversară, medalia de aur a Casei și un ajutor nerambursabil în valoare de 50 de lei/familie;

► Pe **8 octombrie a.c.**, a venit rândul familiilor din comuna **Șuletea** să sărbătorească **Nunta de Aur**;

► Pe **9 octombrie a.c.**, membrii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad au putut viziona piesa de teatru „**Woyzeck**”, de Georg Büchner, în interpretarea actorilor Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad - Oana Florea, Cătălina Rusu, Cella Todică, Lucian Arhire, Sorin

Ghiorghe, Bogdan Manolache, Simon Salcă jr., Alex Savu și George Sobolevski;

► Luni, **16 octombrie a.c.**, în incinta Școlii Gimnaziale „Iorgu Radu” Bârlad, membrii asociației noastre au putut asista la vernisarea expoziției „**Berthelot și Bârladul**”. Aceasta a constituit prima manifestare dintr-un amplu proiect inițiat de prof. Marcel Proca, ce își propune marcarea Centenarului Primului Război Mondial și a Marii Uniri;

► Duminică, **22 octombrie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, în parteneriat cu Primăria și Consiliul Local Bârlad, Societatea de Științe Istorice, filiala Bârlad, Școala Gimnazială „Iorgu Radu”, Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza”, Biblioteca Municipală „Stroe S. Belloescu”, Cercul Militar Bârlad și Societatea Numismatică Română, filiala Bârlad, au organizat vernisarea expoziției de fotografie documentară „**Bârladul – capitală militară (noiembrie 1916 – martie 1917)**”.

Au rostit alocuțiuni pe marginea temei profesorii: Marcel Proca, Costel Pascaru, Loredana Stegaru. Tematica abordată a vizat rolul și importanța prezenței în Bârlad a Marelui Cartier General al Armatei Române și ale altor instituții de comandă militare românești și străine; iar la Zorleni a regelui Ferdinand I Întregitorul – comandantul Frontului Românesc - și a Marelui Cartier Regal, cu implicațiile sale naționale și internaționale. Expoziția a cuprins un număr de 30 de fotografii documentare, organizate de prof. Marcel Proca, cel care de altfel a și descoperit fotografiile și le-a identificat data și locul realizării lor (decembrie 1916 la Bârlad);

► Tot acum, Consiliul Director al asociației noastre a participat la **ceremonia Întronizării Înalt**

Preasfințitului Ignatie Trif, noul Episcop al Hușilor;

► **25 octombrie a.c.**, de Ziua Armatei Române, asociația noastră a fost prezentă la festivitățile militare și culturale organizate de Garnizoana Militară Bârlad în sala Cercului Militar. Mai precis, delegația condusă de președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, Nicolaie Mihai, a asistat la vernisarea expoziției de fotografie „100 de ani de la cartiruirea Marelui Cartier General la Bârlad”, la premierea militarilor ce au participat la competițiile sportive organizate în preajma Zilei Armatei Române, precum și la spectacolul intitulat sugestiv „Onoare Armatei Române”;

► **27 octombrie a.c.**, membrii Casei au fost poftiți la comedia muzicală „**Chirița în carnaval**”, în interpretarea actorilor Rodica Popescu – Bitănescu, Anca Sigartău, Marius Bodochi;

► Duminică, **29 octombrie a.c.**, Societatea de Științe Istorice, filiala Bârlad în colaborare cu Primăria municipiului Bârlad, a organizat simpozionul „**Personalități bârlădene. În memoriam Vasile Pârvan, Alexandru Philippide, Constantin Hamangiu, Alexandru Vlahuță**”.

La eveniment din partea C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad au participat președintele Nicolaie Mihai și redactorul revistei „Viața noastră” prof. Gruia Novac;

► **15 noiembrie a.c.**, Casa noastră a fost prezentă în foaierea Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad la **lansarea monografiei Grădiniței nr.5 „Povestea unei grădinițe de succes”**, autor prof. Mihaela Pleșu;

► **17 noiembrie a.c.**, Consiliul Director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a onorat invitația Grădiniței cu program prelungit nr.2 de a participa la activitatea

de închidere a proiectului transfrontalier România – Republica Moldova – „**Fii ai Moldovei**”, ce a căutat să familiarizeze copiii implicați în proiect cu vechile tradiții românești. Grădinița nr.2 din urbea noastră a fost vizitată de reprezentanți ai unor unități de învățământ, dar și de înalte fețe bisericești din localitățile Cahul și Manta, Republica Moldova;

► Sâmbătă, **18 noiembrie a.c.**, în sala de ședințe a Primăriei Bârlad, a avut loc manifestarea „**Dialogul cărților cu artele plastice**”, cu participarea lui Lucian Vasiliu, directorul Editurii „Junimea” și al revistei „Scriptor” și a graficianului Dragoș Pătrașcu, profesor universitar doctor la Universitatea de Arte „George Enescu” Iași. Asociația noastră a fost reprezentată de președintele Nicolaie Mihai, de domnii consilieri Mircea Fitcal, Filip Stelian, profesorii Ghiță Cristian, Neculai Ghețau;

► **19 noiembrie a.c.**, cu prilejul comemorării a 98 de ani de la trecerea în neființă a scriitorului Alexandru Vlahuță, Școala Gimnazială „Alexandru Vlahuță” din comuna Alexandru Vlahuță a oferit un spectacol cultural – artistic. Poetul Petruș Andrei a recitat versuri aparținând lui Alexandru Vlahuță, dar și din creație proprie, iar Ansamblul de mandoline „Doina Similei”, condus de prof. Jorj Dulgheru, a încântat publicul spectator cu melodii populare specifice zonei Moldovei;

► **23 noiembrie a.c.**, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, în parteneriat cu societatea culturală „Academia Bârlădeană”, au organizat manifestarea „**Dialoguri în noiembrie**” cu participarea scriitorilor băcăuani Petre Isachi și Viorel Savin;

**„Dialoguri în noiembrie”.
Viorel Savin, Gruia Novac și Petre Isachi**

moderator: prof. Gruia Novac;

► **24 noiembrie a.c.**, Consilierul C.A.R.P. „Elena Cuza” maior (rtg.) Mircea Fitcal a fost prezent la festivitățile organizate de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Târgu Mureș cu prilejul aniversării a 105 ani de existență;

► Cu prilejul Zilei naționale a României, asociația noastră a organizat, în parteneriat cu Primăria municipiului Bârlad, clubul Lions, filialele Iași și Bârlad, Cercul Militar Bârlad, un **concurs de șah** în intervalul **24 noiembrie – 27 noiembrie a.c.** Competiția s-a desfășurat în incinta Cercului Militar Bârlad, de buna sa organizare fiind responsabil ing. Ioan Mocanu;

► De asemenea, tot cu ocazia

zilei de 1 decembrie, asociația noastră a pregătit membrilor săi și **un concurs de tenis de masă ce s-a desfășurat în incinta Școlii Gimnaziale „Manolache Costache Epureanu” în intervalul 1 – 11 decembrie a.c.** Evenimentul a fost coordonat de prof. Bogdan Jora;

► **5 decembrie a.c.**, cunoscutul interpret Fuego și-a dat întâlnire cu membrii C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad la Teatrul „Victor Ion Popa” Bârlad în cadrul spectacolului „**Scrisoare de decembrie**”.

În încheierea acestor rânduri, vă urez ca 2018 să vă aducă gânduri bune, iubire, speranță și încredere în viitor. Sărbătorile Crăciunului și Anului Nou să vă aducă tot ce-i mai bun pe lume, fericire, prosperitate alături de cei dragi! La mulți ani!

ORGANIZEAZĂ CONCURSUL DE ȘAH
în perioada 24-27 noiembrie (17 decembrie)

ÎN PERIOADA 24-27 NOIEMBRIE

Competiția se va desfășura la Cercul Militar Bârlad

ÎNSCRIERILE: 22 noiembrie - 24 noiembrie la sediul CARP (Ghișeu nr. 10), în sediul Săculețelor din teritoriul sau la sediul Cercului Militar Bârlad

La concurs pot participa membrii C.A.R.P. „Elena Cuza” (atât din mediul urban, cât și din cel rural), cadrele militare MAPN și MAI (active și în rezervă), copii, nepoți și strănepoți acestora.

Regulile competiției și modalitatea de desfășurare se vor prezenta în data de: 24-25 noiembrie, (juniori) și 26-27 noiembrie, orele 9:00 - 12:30 și 16:30 - 19:30, (seniori).

Sistemul de joc va fi: Elvețian cu 7 runde având timp de gândire 25 min/jucător.

Vineri 1 decembrie, ora 13:00 - **PREMIEREA** la Cercul Militar

Se vor premia primele 3 locuri.

Coordonator: inginer IOAN MOCANU - telefon 0748.156.871

CONCERT DE COLINDE ȘI CÂNTECE DE CRĂCIUN

ROMÂNIA TV

PAUL SURUGIU

FUEGO

„Scrisoare de decembrie”

Preț bilet 60 lei

5 Decembrie, orele 19:00 - Sala Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad

Biletele se găsesc la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, Ghișeu 10 și la Casa de bilete a Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad

ORGANIZEAZĂ CONCURSUL DE TENIS DE MASĂ
în perioada 11-17 decembrie

Competiția se va desfășura în incinta școlii de sport a Școlii Gimnaziale „M. C. EPUREANU” Bârlad

ÎNSCRIERILE: 1 decembrie - 11 decembrie la sediul CARP (Ghișeu nr. 10), la sediul Săculețelor din teritoriul sau la Școala Gimnazială Nr. 9 „M. C. EPUREANU” Bârlad

La concurs sunt așteptați membrii Casei (atât din mediul urban, cât și din cel rural), copii, nepoți și strănepoți acestora.

Regulile competiției și modul de desfășurare se vor prezenta în data de 11 decembrie, ora 9:00 cu ocazia tragerii la sorți a ordinii intrării în concurs.

Vor fi premiate primele 3 locuri de la fiecare categorie de vârstă.

Se vor acorda **ajutoare nerambursabile, diplome, medali**

Pentru înscrierea participanților minori se va prezenta **certificatul de naștere al minorului și actul de identitate al unuia dintre părinți, legitimația sau carnetul de membru.**

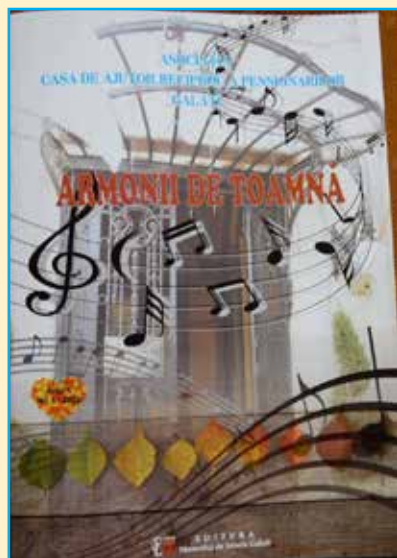
Rugăm participanții ca în ziua concursului să aducă asupra lor legitimația sau carnetul de membru, precum și C.I.

Evenimentul este coordonat de prof. JORA BOGDAN-SORIN
telefon 0770-347.841

C.A.R.P. „ELENA CUZA” din Bârlad în atenția apreciatorilor

În luna septembrie, Federația Națională a Pensionarilor din România, reprezentată de dl. **Preda Nedelcu**, președintele acesteia, a acordat președintelui din Bârlad a C.A.R.P., dl. **Nicolaie Mihai**, pentru modul în care coordonează, de ani buni, participarea pensionarilor la activitățile din planul anual al Casei, o Diplomă-Atestat și i-a conferit medalia „Recunoștință”.

Emoționat, dl. Nicolaie Mihai a primit distincțiile și s-a angajat ca în următorii ani să facă din C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad un centru nu numai de ajutorare, ci și un izvor de spiritualitate locală și națională, cu scopul păstrării tradițiilor acestui popor.

Semnal

Armonii de toamnă

Armonii de toamnă, revista Asociației Casa de Ajutor a Pensionarilor din Galați. Redactor șef este **Gh. Nazare**. Câteva „Pagini de istorie”, creații literare, consemnări și însemnări referitoare la sănătate, iar divertismentul este spumos.

În peisajul belicos al politicii noastre dâmbovițene, **Armoniile de toamnă** e o revistă benefică pentru inima și sănătatea noastră mintală.

A consemnat,
Petruș ANDREI

Gruia NOVAC

ESEU CU ȚINTĂ

Cronică închipuită despre o carte cu mesaj plăsmuit

Despre un roman (roman am zis!?) cu mesaj imaginar, nici să ne răcim gura, vorbindu-l în vreun fel, n-ar fi bine; nici să risipim hârtia, înnegriind câteva file, n-ar fi profitabil.

Și totuși, nescriind nimic despre „nimic”, poate crea impresia că avem a face cu o scriitură atât de încifrată, încât cineva care și-ar pune mintea cu ea și-ar putea-o strica. Nimic mai fals. Cartea asta, romanul ăsta – ca să nu-i offensez prea tare inima autorului – nu-i nimic din ceea ce plăsmuitorul vrea să impună. Nimic am zis, fiindcă nu-i suficient ca un funcționar oarecare de la CNSAS (parcă în București, nu!) să fi afirmat, cine știe din ce complezențe și amabilități, că e un fel de fanion în lupta anticomunistă... Nu cunoaște!!!!

Dacă nu i-am ști funcția „profesionistă” din trecut a... anticomunistului de azi, poate c-am fi pasibili de a crede cu naivitate că întâmplările însăilate chiar ar fi pretext de jucat un puzzle cu care să întregim o imagine gândită apriori, ca o halucinație conștientă cu efect scontat.

Intenția romanului (oh, ce mă frisează cuvântu'!) este ca, sub o aparentă coajă narativă, să susțină drama (fie cum am zis!) unor naivi (sic!) care din prostie, cum afirmă **acum**, sau din interes (cum era realitatea **atunci**) s-au avântat în lupta construirii societății multilateral dezvoltate la sate și orașe, acceptând, bineînțeles că din patriotism și din convingere, toate privațiunile ivite și petrecute în viața și... activitatea lor, tocmai pentru a grăbi împlinirea marelui vis: comunismul. Asta ar fi canavaua.

...Dar a venit, ca un coșmar neașteptat, o revoluție care, ori i-a trezit, ori i-a înfricoșat, iar socotelile, cerute ori necesare, trebuiau cumva încheiate. O metodă sigură a apărut ca salvatoare: **dezvinovățirea**. Noi n-am fi vrut, dar, vedeți, simțul conservării a învins, iar promisiunile care prindeau contur potopeau judecata atât câtă și dacă o aveam, devenind ceea ce propaganda de partid dorea. Dar, credeți-ne, abia acum ne-am revenit și n-am vrea să credeți că ne căutăm justificări. **Asta e esența „romanului”**...

Că, din punct de vedere narativ și al construcției, e realizat prost, de cineva care are mari probleme de limbă română și de... stilistică, asta e o chestiune pe care, poate, o voi discuta cu alt prilej. Dă, Doamne, să ne prisosească timpul, fiindcă, în altă împrejurare, e dificil de presupus ce vom face: vremea mea e ocupată deja cu proiecte mult mai serioase...

P.S. Acesta este un... pamflet!

P.S.2. Asemenea „scriitori” veleitari vor scoate mereu texte pe o piață literară, liberă de orice și apreciată de un segment uman care cu greu a(u) căpătat chiar și-o diplomă de bacalaureat (?), texte în care găsești: aglomerare de termeni biblici, ceea ce înseamnă că scriu poezie religioasă, confundând-o cu poezia filosofico-religioasă; mijloace artistice nesigure (precare); lexic stătut (nici măcar arhaic); idei fixe (neprelucrate, deci); stridente (ca-n orice limbaj fragil); formule răsuflate (stereotype); limbaj de lemn (reciclat); cuvinte furate din te miri de unde; etc. etc. etc.

Conștiința de cetățean al țării în care s-a născut trece dincolo de marginile etniei, în numele bunului simț civic și al armoniei între oameni

Dl. **Levente POLGAR**, din Aiud, spune: „Eu sunt maghiar, dar de 1 Decembrie inima mea bate la fel ca a oricărui frate român, de 1 Decembrie eu îmi sărbătoresc țara și vreau să fim cu toții uniți și frați. Sunt român și sunt mândru de asta, așa cum cred că ar trebui să fie fiecare dintre cei care trăiesc în țara asta.”

(A parcurs, alergând cu tricolorul în mână, distanța de 34 de kilometri între Aiud și Alba Iulia.)

Colonel (rtr.) Constantin CHIPER

ÎN MEMORIA EROILOR

Monumentul de la Copăceana - Fălciu

Ideea realizării acestui monument s-a născut în conștiința **Marghioliței HUZUM**, o localnică din Copăceana ajunsă acum la vârsta de 87 de ani.

Totul a plecat de la evenimentele trăite la frageda vârstă de 10 ani, când a fost martoră la primele victime provenite din rândurile Regimentului 2 Vânători (Infanterie) București, unitate care a participat la eliberarea Basarabiei, în perioada 22 iunie – 26 iulie 1941. Unitatea se afla în deplasare spre front, pe drumul comunal Copăceana – Fălciu, la 12 km de Prut, când a fost puternic bombardată de aviația sovietică, în ziua de 12 iulie 1941. În timpul bombardamentului au fost omorâți trei ostași români și mulți alții au fost răniți.

Marghiolița se afla la lucru pe ogorul situat în apropiere și a fost martoră a carnagiului produs de inamic, care a impresionat-o profund. Ea a fost martoră, de asemenea, când patru bărbați din localitate, ajutați de ostașii din regiment, au săpat trei gropi individuale și i-au înhumat pe cei trei ostași, cărora le-a așezat la căpătâi câte o cruce, din lemn de stejar, pe care au scris datele de pe plăcuțele matricole pe care le purtau la gât, sub cămașă. Două dintre cruci au rezistat până astăzi, ele fiind protejate de gospodarii locului. Acum cele două cruci se află într-o vie plantată cu viță nobilă.

Anii au trecut însă în memoria Marghioliței Huzum

sămânța încolțită în iulie 1941 nu s-a atrofie și astfel, după mai multe încercări la care a fost supus sufletul ei, sfătuindu-se cu fiul Nelu Huzum, nepotul Axinte Gheorghe, strănepoata Maria Axinte, preoții Marcel Ilicea și Daniel Florin Chicu, familia Cavaleru, precum și cu primarul comunei Fălciu, Neculai Moraru, a hotărât să realizeze monumentul memorial pe care a scris următorul text:

„Înălțăm sfânta cruce în memoria eroilor jertfiți în timpul celui de al Doilea Război Mondial, urmând zile și nopți de groază, mulți eroi căzând pentru reîntregirea patriei. Pe drumul ce leagă satul Copăceana de comuna Fălciu, mulți ostași români mergând spre Prut, cad jertfei fără suflare. Cad în luptă și 18 cetățeni ai satului Copăceana. Lacrimi și durere pentru ostașii căzuți la datorie în ziua de 12.07.1941. Armata română, ca semn de recunoștință, a așezat trei sfinte cruci, pentru cei trei ostași: caporal Nicolae Alexandru, Regimentul 2 Vânători / Divizia „Mihai Viteazul” București / 12.07.1941 și caporal Naghi Dumitru, Regimentul 2 Vânători / Divizia „Mihai Viteazul” București / 12.07.1941. Crucea celui de al treilea ostaș a fost distrusă de intemperii.”

În ziua de 7 octombrie 2017 crucea monument a fost dezvelită și sfințită de un sobor de patru preoți (Cristian Popa, Marcel Ilicea, Daniel Florin Chicu și Nicu Axinte), trei dascăli (Cristian Păsărel, Mircea Stoian și Florin Ciobanu). La ceremonialul religios au participat: vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, colonelul (rtr.) Constantin Chiper, vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Vaslui, locotenent-colonel (r.) Mircea Fitcal, președintele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, mag. pens. Nicolaie Mihai, primarul comunei Fălciu, Neculai Moraru, tanti Marghiolița Huzum, însoțită de fiul Nelu Huzum, nepoții Nicu și Ghiță Axinte, precum și unii cetățeni ai localității Copăceana. La ceremonial au participat și subofițerii Radu Mocanu și Corneliu Chetran, de la Poliția de Graniță, Berezeni.

Au ținut alocuțiuni: primarul Neculai Moraru, preotul Daniel Florin Chicu, colonelul (rtr.) Constantin Chiper și mag. pens. Nicolaie Mihai.

Cu acest prilej au fost distribuite cartea „Omagiu eroilor județului Vaslui”, revista „România Eroică” și revista „Viața Noastră”. Domnul magistrat Nicolaie Mihai i-a promis Marghioliței Huzum, care este și autoare a cărții „O viață de țărancă”, că îi rezervă o pagină la fiecare număr al revistei „Viața Noastră”, iar colonelul (rtr.) Constantin Chiper i-a rugat pe toți cei prezenți să trimită materiale despre eroii din localitate la redacția revistei „România Eroică”.

Cotidianul bârlădean în anii Marelui Război 1916-1917

Prof. Marcel PROCA

Bârladul, fiind situat la o distanță mică de Măreșești și linia frontului, a trăit din greu proximitatea războiului. Urbea era înțesată de refugiați și de numeroasele efective militare (românești și rusești) cantonate în localitate și în împrejurimi; iar populația era afectată de: necesitatea cazării soldaților, rechiziții, lipsa alimentelor, speculă, frig, foamete și diferite boli. La acestea se adăugau suferințele morale determinate de rănirea ori pierderea celor apropiați în luptă.

Treptat, ororile războiului au făcut ca în oraș să apară numeroși infirmi și orfani de război. Numărul acestora din urmă fiind deosebit de ridicat însuși Al. Vlahuță se implică în îngrijirea lor, intenționând ca, după conflagrație, să i-a 100-150 de copii „cu însărcinarea de a face din ei oameni în cel mai înalt înțeles al cuvântului”. Înduioșarea lui Vlahuță poate fi lesne de înțeles în condițiile în care „...mulți copii și tineri mai ales, evacuați în grabă de frică să nu fie prinși de dușman, veneau pe jos tocmai din fundul Olteniei și Munteniei cu hainele zdrențuite, cu ghetele bucăți în picioare, abia târându-se prin ploaie și noroi. De multe ori cădeau pe străzi istoviți, cu ochii stinși, cu mintea pierdută și-și dădeau sufletul înainte de a li se putea da vreun ajutor.”

Sub imperiul necesității au fost improvizate de Societatea Ortodoxă din oraș mai multe aziluri dar rata mortalității continua să fie extrem de ridicată. La Bârlad se înființează Căminul orfanilor de război și Azilul de refugiați unde copii veniți din alte zone ale țării au primit asistență medicală și au fost ajutați să-și continue studiile, precum și oferirea de sprijin de specialitate pentru susținerea unor examene. Ambele instituții își desfășurau activitatea în localul școlii primare nr. 4 din casele familiei Ecaterina Dobranici, rechiziționat de armată, și care încetează să funcționeze ca școală, învățătoarea Eufrosina Cernea aducând eleve acasă și predându-le gratuit.

Gradul de epuizare și foametea suferită își spunea cuvântul și îi făcea pe refugiați să aibă aspectul unor „arătări”, abia ținându-se „pe picioare de degerați”; „slabi și palizi cu dinții clănțănindu-le în gură de frig”. Aceștia umpleau curțile orașenilor, „de dimineața până seara” în căutare de ajutoare.

În toată Moldova lipsa alimentelor se făcea tot mai simțită, apărând spectrul foametei, în condițiile supraaglomerării orașelor care deveniseră adevărate furnicare omenești. Ca o măsură paleativă și sub imperiul improvizației, pentru adăpostirea maselor de oameni purtate de șuvoiul retragerii, s-au creat în pripă adevărate „orașe de barâci și de bordeie”. În acestea s-au încartiruit trupele și surplusul de populație, atât în orașe cât și în centrele de reorganizare ale armatei. Prin sate se înghesuiau trupe din toate armele, române și ruse, și adesea în odăile mici de la oraș se căzneau să doarmă câte 30-40 soldați. Și de multe ori până și cătunele ajungeau să adăpostească incredibila cifră de „5 000 de oameni”.

Cunoscutul scriitor Al. Vlahuță, la Bârlad, a găsit ospitalitatea

mai întâi la învățătorul Ioan Balmuș și apoi în casa lui Eugeniu Bulbuc, profesorul de educație muzicală de la Liceul Codreanu, ce dispunea de o casă cu vie și aproape de locul unde locuia G. Tutoveanu. Sufrageria a fost mobilată cu lucrurile aduse de la Dragosloveni și picturile de patrimoniu ale poetului. De la Dragosloveni plecase în refugiu, la 21 noiembrie 1916, într-un „car cu boi, acoperit de coviltir și dus de funie de un băiețuș. Și așa, carul înaintând prin glod, printre convoiurile de băjenari nenorociți – copii, femei și moșnegi, istoviți de foame, de oboseală și de groază – a ajuns, însoțit numai de tovarășa sa devotată, doamna Vlahuță în Focșani, de-acolo în Tecuci și, în fine, în Bârlad (5 decembrie 1916), orașul drag al copilăriei lui, unde a poposit mai multă vreme printre prietenii care l-au îmbrățișat cu toată dragostea”. Mai rigurosul C. D. Zeletin menționează că, sub același coviltir își adăpostise: „alături de un sac de mălai, o puțină de brânză și douăzeci de covoare vechi românești, comoara, 11 pânze semnate de N. Grigorescu”.

Un căpitan din Marele Cartier General relatează succint: „Ne fixasem în retragere la Bârlad. După multă bătaie de cap, mă cartiruisem în sfârșit pe Strada Mare (Regală n. ns.) la „un domn Ionescu plecat la război”. Dar dincolo de dificultatea cazării puteau să apară și situații hilare cum sunt cele relatate în memoriile Elenei Emandi. Aceasta povestește că, la un moment dat, unui sublocotenent și soției sale li s-a repartizat o cameră, iar după ce s-au cazat, peste o oră a venit un medic colonel care l-a dat afară, pentru ca, în curând, acesta din urmă să părăsească locuința în favoarea unui general rus. „Mulți bogătași trăiți în palate cu nenumărate slugi au bătut orașul zile întregi și s-au mulțumit cu o camera, două în cine știe ce mahala, să trăiască în frig, spălându-și singuri rufele și mâncând numai fasole”.

Nichifor Crainic, aflat și el cu unitatea - Compania a II-a sanitară, la Simila, în apropierea orașului, ne înfățișează și el atmosfera de atunci: „La Bârlad, unde s-a stabilit Cartierul General, o mulțime de cunoscuți refugiați. D. Tomescu, C. S. Făgețel și încă vreo 30 găzduiesc în casa preotului Toma Chiricuță, pe scânduri unul lângă altul. Așa e în tot orașul.”

Aceștia se puteau considera norocoși, pentru că în toată Moldova existau și numeroși oameni fără adăpost. Cei mai mulți dintre aceștia dormeau în zona garilor, în miile de vagoane retrase din zona ocupată și abandonate în triaje, în gări și pe liniile secundare. „Când ajungeau sărmanii fugari în Bârlad, ceasuri întregi ședeau înșirați pe străzi, căutându-și hrană și adăpost, pe care adesea nu le mai puteau găsi, atât de mare era îngrămădeala în oraș, iar caii lor obosiți, cu promoroaca pe ei ce-i acoperea ca niște cerți albe, se cutremurau de frig și de foame, fără ca nimeni să se gândească la ei.”

Zeci de istorii asemănătoare pot fi întâlnite în memoriile ce fac referire la această perioadă. Cazuri particulare, dar care parcă sunt trase la indigo, cu titluri gen Din vremuri grele, ele înfățișează o realitate trăită desprinsă parcă dintr-un infern

dantesc. Cu talent, dar și cu „durerea” unei persoane ce a fost direct implicată, în încercarea de alinare a suferințelor refugiaților, Elena Emandi consemnează neputința posibilității acordării unui ajutor real și consistent. „Familii întregi cu bărbați și copii au suferit toate chinurile și toate lipsurile în iarna aceia grozavă, căci cu toate eforturile noastre, ce puteam face noi cu slabele mijloace de care dispuneam, în fața durerii și mizeriei lor atât de mari”.

Un alt caz ce o impresionează este cel al unor „tineri studenți, băieți distinși și de familie bună”, dar care sufereau de același flagel al foametei încât „erau galbeni ca ceara și în așa hal de slăbiciune că se clătinau când umblau, parcă le venea să cadă; ...locuiau într-o cameră mizerabilă din care o gazdă nemiloasă voia să îi alunge și nu mai găseau nicăieri un alt adăpost. Zile întregi n-au avut un lemn să se încălzească, nici o bucă de pâine să mănânce...”.

Dar nu toți aveau dificultăți în găsirea unui adăpost în vremuri de război. Dacă rușii își clamau cu aroganță drepturile, românii erau nevoiți să accepte ori ce se găsea ofițerii francezi în schimb dispuneau de un tratament preferențial. Aceeași Elena Emandi povestește că la Bârlad, a fost o sărbătoare sosirea ofițerilor francezi și că fiecare bărlădean „a ținut să aibă unul în gazdă”.

Problematica asigurării spațiului locativ a fost curând lăsată în urmă, căci iarna grea ce a urmat a reclamat rezolvarea altor nevoi vitale: criza alimentară, a lemnului de foc, scumpirea traiului de zi cu zi și apoi izbucnirea epidemiilor. Depozitele de provizii se „topeau” cu o explicabilă iuțea, piețele erau goale, „la restaurante lumea făcea coadă și după câteva zile o fărfurie de fasole era tot ce se putea obține. Iarna bătea la poartă, proviziile obișnuite ale gospodăriilor ieșene erau deja pe sfârșite”. „Pentru cei care nu se aranjaseră din vreme – și cei care se aranjaseră erau o excepție – goana după adăpost era floare la ureche pe lângă goana după cele indispensabile existenței. [...] Mai rău decât toate am dus-o în primele luni cu mâncarea, până să-și găsească fiecare rostul lui, cât de modest. Eram o lume de venetici, care ne aruncasem ca lighioanele pe cele câteva restaurante din centru” [...] dar „aceste nenorocite birturi de provincie nu puteau face față asalturilor înfometăților”.

O atmosferă similară regăsim și în amintirile ficei lui Nicu Gane: „Magazinele sunt pustii, iar singurul aliment disponibil este fasolea. Cafenele, cârciumile roiesc de refugiați care se așază la masă cu două ore înainte să nu piardă cotidiană ciorbă de fasole și iahnia de cartofi. Peste tot cheștiunea hranei făcea obiectul tuturor discuțiilor. Pe străzi, domni eleganți duceau pâini și sticle de ulei la braț, iar doamnele îmbrăcate în blănuri scumpe mergeau triumfătoare cu găini în brațe și cu ouă în manșoane, grijulii să nu le spargă... Un magistrat îi spune unui prieten: Am băgat în mine atâta fasole toată iarna, încât sunt sigur că dacă voi avea ghinionul să mă prindă o ploaie o să-mi răsară îndată din toate părțile”. În restaurante „înghesuți la mese, nerăbdători, zoriți de foame, clienții zvârleau comenzi chelnerilor care repetau mecanic îndată”.

Lipsa unor condiții adecvate creează sentimente ciudate, Nichifor Crainic avea sentimentul că el și colegii lui de la Teologie, „adunați” la Simila, „putrezesc de vii” în situația unor mâncăruri de vremuri apocaliptice: „Ne hrănim numai cu mazăre fiartă, jumătate gândaci. Cum ei sunt mai ușori și plutesc pe deasupra, îi radem întâi cu palma și după aceea înghițim restul. E bună zeama de gândaci, cu condiția să nu mai fie altă mâncare pe masă. Țăranii la care sântem repartizați sunt săraci lipiți pământului și răuvoitori.”

Interesante și extreme de relevante sunt amintirile

scriitorului Gib I. Mihaescu, pe drumul spre Bârlad. Acesta, la sfârșitul lui noiembrie 1916, împreună cu prietenul și concitadinul său, George Stoian, după tentativa eșuată de a ajunge la Drăgășani „uzi, înfomețați și învineții de frig, mai apucă să găsească unul din ultimele trenuri care plecau spre Moldova [...]. Nemâncăți, nedormiți, înghețați, deznădăjduiți mai ales, cei doi își fac drumul mai departe, când pe jos, când în trenuri, dacă se mai ivea ocazia să sosească vreunul. Nu sunt singuri. Drumurile spre Moldova, pline de noroaie, sunt înțesate de trupe și de refugiați”.

Așa au ajuns cei doi vâlceni la Bârlad, unde era „[...] ceva mai multă ordine. Autoritățile militare au luat măsura să-i încartiruiască pe refugiați. Dar lumea nu mai are, pur și simplu, unde să-i adăpostească. Mulți se tem de noii veniți. O atmosferă de apăsătoare primejdie domnește mai departe peste tot. La Bârlad, Gib și George Stoian se întâlnesc cu câțiva refugiați din orașul lor. Maiorul Gh. Petrescu, Dumitriu Ștefan, fostul șef al muzicii militare din Drăgășani, și comerciantul Vidu Nicolaescu [...]”. Singurul lucru care îl poate face pentru ei e să le dea să mănânce pe săturate conserve de la un regiment și să-i ajute seara să-și găsească un loc să se poată întinde pe jos, printre refugiații adăpostiți la cafeneaua din mijlocul orașului. Până spre dimineață, poliția și patrulile militare vor deschide mereu ușile acelei cafenele, ca să îndese înăuntru, peste ocupanții mai vechi ai localului, noi și noi pribegi. A doua zi, cei doi au ocazia nesperată să se agațe de un tren care mergea la Iași.

O altă descriere sumbră o avem de la căpitanul englez J. D. Scale: „Orașele mari ca Iași și Bârlad sunt în prezent pline de ofițeri români îmbrăcați cu fast, pudrați și machiați care nu fac absolut nimic; unii dintre ei, fără îndoială, sunt în permisie, însă majoritatea absentează de la unitățile lor”. Nici trupele rusești, ca și cele românești, nu se prezentau într-o stare mai bună față de față de începutul campaniei. Berthelot observă cu mirare trecerea unui regiment prin Bârlad în decembrie 1916 „aflat într-o stare jalnică, marș lent și dezlănat, pe un cântec de jale. Ce diferență față de ținuta trupelor din 1913!” „Coloane de ruși înaintează spre front, domol, în luptă cu noroiul ce trece de gleznă.”

O pată de culoare, între aceste relatări, în cenușiul războiului sunt însă amintirile lui Buhman, aflat la Cartierul Regal de la Zorleni, datate 15 ianuarie 1917: „Foarte frig. Drumurile troienite. Salut cu bucurie ocazia unei mașini care pleacă la Bârlad. Uneori mai întâlnesc câte un bucureștean.

Când am plecat din București am luat o lădiță de campanie reglementară cu efectele cele mai indispensabile; loc pentru bagaje mari ni se spusese că nu este. Acuma începuse să ne lipsească de toate. Cutreieram prăvăliile din Bârlad după fel de fel de lucruri ce ne lipseau. Într-o zi, intrând în magazinul unui evreu în căutarea de gulere și batiste, am văzut un ofițer rus care cumpăra rafturi întregi de marfă, stofe, mătăsuri, lenjerie, tricotate, rufărie, tot ce găsea, fără a face cea mai mică obiecție asupra prețului.

Negustorul, un tânăr cu ochelari și bărbie roșietică, guraliv nevoie mare și foarte convins de propria sa deșteptăciune, își freca mâinile grăsuțe cu mare mulțumire și era încântat de deverul neașteptat. Îl vedeam cum aduna în gând beneficiul realizat din buzunarul naivului care plătea tot ce i se cerea. În modul acesta au fost cumpărate la Bârlad magazine întregi de galanterie în câteva ceasuri și plătite pe loc cu bani gheață. Surpriza a fost ceva mai târziu la Iași, când tot târgul a fost silit să cumpere această marfă, ce nu se mai găsea, cu prețuri însutite”.

Nici nu era de mirare căci, așa cum ne indică Argetoianu, încă de la venirea refugiaților în Iași stocul de mărfuri viabile din

magazine a fost epuizat, dând naștere speculei: „În câteva zile prăvăliile din Iași fuseseră istovite și galanteriile goale întristau aspectul străzilor principale; nu se mai găseau decât vechituri sfoegite, mărfuri fără întrebuințare învelite în hârtii îngălbenite. În scurtă vreme au dispărut și ele, te miri de cine și pentru ce cumpărate”.

Populația era lipsită de cele mai elementare produse: pâine, untdelemn, carne, săpun (fericiții posesori ai unei asemenea rarități „o purtau toată ziua în buzunar, de frică să nu le-o fure cineva”) etc. În condițiile descrise de supraaglomerare a populației în centre precum Iașul, Galațiul ori Bârladul, ar fi fost chiar în condiții de pace, extrem de dificilă aprovizionarea. După cum aflăm din relatările contemporanilor „erau zile când femeile și copii făceau coadă câte 10-12 ore la ușa brutăriei respective ca să poată obține o dată la două zile 250 gr. pâine de persoană. Alteori nici atâtă”. Dar produsul purtând acest nume era rezultatul „unui amestec complex de elemente fără nici o legătură propriu-zisă cu grâul” și „se obținea cu greutate de neînchipuit. În împrejurări normale, poate nici cel mai sărac dintre oameni n-ar fi mâncat acest produs de culoare pământie, care, din cauza gerului, îngheța bocnă transformându-se într-un fel de piatră”.

„Cât depre carne – relatează academicianul Iorgu Iordan, aflat la Iași – „lupta” pentru procurarea acesteia „avea aspect de adevărat război”. La Galați „carnea se distribuia câte un kilogram de fiecare cartelă pe săptămână. Cum însă Administrația Comunală nu pune în vânzare cantități suficiente, distribuția se făcea de multe ori o dată pe lună”. Și ce bucurie a fost când „s-a pus în vânzare la două măcelării carne de cal”. De raționalizarea consumului de carne și pâine nu au scăpat nici cei aflați pe front. Porțiile de carne au fost reduse la 200 de grame și se distribuia, în măsura posibilităților, de două ori pe săptămână.

S-a născut o piață neagră, de unde, de unde se puteau procura diverse bunuri. Actori permanenți erau soldații ruși, care dădeau la schimb tot felul de articole (tutun, zahăr, cizme, măsline, conserve) și care făceau să dispară să de pe piață apa de colonie și spirtul, transformate ori consumate direct pe post de votcă superioară.

Împotriva speculei s-au introdus prețurile maxime și s-au dat diferite legi și ordonanțe încă din primele luni ale anului 1916, culminând în perioada exodului. Contemporan

cu evenimentele N. A. Bogdan, cunoscutul publicist ieșean, relatează într-o manieră proprie impactul asupra populației luarea acestor reglementări, „- unele chiar prea grăbite – altele prea întârziate față de nevoile publice”; ce au avut ca efect „să nemulțumească pe multă lume, - și să îi facă să sufere pe unii, care nu erau în măsură să se acomodeze cu niște măsuri ce ce-i loveau în cele mai de seamă ale lor relații civice”.

Acestea erau publicate în ziare și afișate pe pereții caselor la loc vizibil și, „pe care cetățenii fură obligați a le cunoaște și a se conforma cu toată seriozitatea”. Pentru asigurarea celor necesare aprovizionării populației se trimiteau delegații în județele vecine deși peste tot se resimțeau aceleași lipsuri.

Era vremea când, după cum spunea Romulus Dianu, populația crescuse datorită refugiaților, iar locuitorii Bârladului simțeau tot mai crud și mai crâncen ghearele mizeriei. Când, după cum spunea același scriitor, era „perioada celor mai infernale calamități, când nimeni nu putea să-și cumpere o carte: orașul era plin de exantematici, populația se înșiruia în fața brutăriilor, de cu seară, pentru pâinea cartelată ce se vindea la orele 7, de dimineață”.

Cu toate acestea pentru cei cu dare de mână ori învârtiți de război nici prețurile astronomice induse de lipsuri ori speculă nu puteau constitui o piedică în calea satisfacerii micilor plăceri gastronomice. De sărbători normalitatea părea să-și reintre parțial în drepturi la cofetării lumea stând nerăbdătoare, înghețând la temperaturi extreme și chiar vociferând, pentru obținerea unei trufandale – cozonacul. „Galanteria față de cucoane, în iarna și în primăvara anului 1917, nu se manifesta în Iași prin flori sau bomboane, ci printr-un săpun sau printr-o cutie de sardele”.

Până și la Înaltul comandament se resimțea diferențierea: „Popota Marelui Cartier e împărțită în două. De o parte mănâncă mai bine gradele superioare inclusiv maiorii; de alta, mai de la cazan ofițerii până la căpitani”. După mutarea la Iași a apărut o problemă inedită capabilă să stârnească amuzamentul dacă nu ar fi situată în contextul războiului. „A fost o chestie mare dacă mobilizații pe loc de la ziarul România, trebuie admiși sau nu. Numai după intervenția generalului Prezan li s-a dat autorizația – și – atunci la masa a 2 – a. Cei îmbrăcați în uniformă era logic să ne supunem disciplinei; dar un Goga, un Ranetti, un Moldoveanu, un Minulescu, simpli intelectuali civili militarizați pro causa, se

cădea să șadă la masă cu un maior? Altă problemă grea de rezolvat, până când bieții scriitori, jigniți, au renunțat la vecinătatea gradelor superioare, făcând tranzacția să-și i-a mâncarea acasă dar de la clasa I-a!”

„Simfonia războiului” a devenit, după 1918, în amintirile foștilor soldați un „film dramatic de cinematograf” de care își aduceau aminte rememorând locurile prin care au trecut și întâmplări doar de ei știute, dar în care se va regăsi cu obstinție ca un lait motiv foamea trăită. Astfel un fost ofițer scriindu-și memoriile își, și ne spune cu tărie: „Cum aş putea să uit Brăneștii unde preotul ne-a dat să mâncăm fasole prăjită cu murături și Oancea, unde zgribuliți de frig, în vârful dealului, nimerisem în o cameră abia construită și fără sobă!

Dar Rogojineni, unde pe coasta

batută de vântul Prutului, am întâlnit salvatoarea coloană cu aprovizionarea? Blăgești unde bietul cantonier ne-a oferit să mâncăm o searbădă brânză cu mămăligă, iar bieții copii de trupă refugiați tocmai din Oltenia înghețați de ger, abia s-au dezmoștărit prin câte trei ceaiuri, din care unul la bidon pentru drum! Atâtea amintiri greu de uitat. Murgeni, la gazda cărciumărită Coana Ana, cea cu mica diferență; Epureni, unde bătrânul boier Eremia cu o distinsă bunăvoință mi-a dat masa; Zorleni unde bătrâna gazdă ne-a dat struguri uscați, iar tinerii refugiați țigări. Cantonul după șoseaua Bârladului, unde mi-am schimbat rufăria learcă de greutatea drumului și unde întâlnirea cu amicul Dumitru A. ce venea cu automobilul de la Iași, mi-a făcut o impresie tot așa de curioasă ca o întâlnire în deșertul Africii. Sârbi unde eu însumi bolnav de atâtea mizerie, m-am culcat lângă un foc mare unde mi-am lăsat amintire pulpana mantalei arsă. Ce ger groaznic era! Și totuși un sergent rus de la un parc de tunuri cantonate acolo ședea afară în costumul lui Adam, în bătaia crivățului și-și făcea fricțiuni cu apă înghețată, în timp ce ceilalți ruși beau ceai, așteptând să le vie rândul... Toate acestea parcă ar fi un film dramatic de cinematograf de care abia îmi aduc aminte și-l clarific din ceața amintirilor..."

Dacă mai adăugăm că au fost situații în care în spitale erau internați soldați care „din cauza foamei erau așa de slăbiți încât aveau aspectul unor schelete acoperite cu piele”, că militariilor răniți aflați în spitale li se servea dimineața, la prânz și seara aceeași „ciorbă de pătlăgele și că inclusiv vinul care s-a dat bolnavilor din spitale, în loc să aibă o concentrație de 8-9% alcool, abia dacă avea 2-3%, avem o imagine completă a situației aprovizionării armatei și populației cu alimentele atât de necesare.

Un alt aspect al dificultăților iernii dintre anii 1916 și 1917 este cel legat de tifosul exantematic. Igiena precară, lipsa lemnului și a hranei au alimentat intens răspândirea acestei epidemii. Consulul Belgiei din Iași, Ypersele de Strihon, scria într-un raport din martie 1917 adresat superiorilor săi: „Se văd soldați căzând de inaniție pe străzile Iașilor sau loviți de un atac pe neașteptate al numeroaselor maladii care bântuie, ca tifosul exantematic și recurent, meningitele etc. Decesele sunt așa de numeroase acum, că lipsesc sicriile pentru a îngropa cadavrele (...), se rechiziționează scândurile din gardurile proprietarilor particulari pentru a face sicrie”. Pentru rezolvarea problemei Primăria Iași se adresează Corpului IV armată, al cărui comandament funcționa în localitate, pentru obținerea de „scânduri necesare pentru facerea raclelor pentru morți” aceștia „neputând fi transportați la cimitir”. Și la Bârlad se solicita de către intendentul-administrator al Cimitirului II „Trei Erarhi” – primăriei orașului, în 16 decembrie 1916, angajarea de personal suplimentar, deoarece persoanele ce se ocupau cu acest lucru nu mai făceau față și „serviciul suferă mai ales în aceste timpuri de mare aglomerație”.

Pentru soldați și majoritatea românilor gerurile extreme din iarna 1916-1917 la care se adăugau căderile masive de zăpadă reprezentau o pacoste în plus încât s-a ajuns la situația în care „lipsa de combustibil făcuse din garduri și copacii grădinii publice un jaf licit”. Chiar și oamenii onorabili furau lemne... iar doamnele puteau fi „încântate” cu un banal dar, constând din „bucăți de lemne” ne spune Argetoianu în Amintirile sale. În cazul altor categorii constituia o posibilitate de a uita de negurile războiului. Berthelot relatează nu fără un ușor amuzament că, în plin război „...s-au scos săniile și se fac plimbări în aer liber”. Deși termometrul cobora constant sub -15 considera că frigul „poate fi suportat bine cu căciuli de blană și șube îmblănite”.

Străzile, și așa cu un paviment deficitar, erau numai gropi în

urma trecerii numeroaselor camioane militare ori a tractoarelor și tunurilor grele, clădirile publice erau supraaglomerate iar uzina electrică a fost suprasolicitată existând oricând riscul să clacheze. În adresa cu numărul 242 din 15 septembrie 1916 directorul Uzinei electrice aducea la cunoștință Primăriei Bârlad că se află în „imposibilitatea de a o întreține deoarece uzina și rețeaua se întind pe 76 km.” și un număr de 8 angajați sunt mobilizați și solicita suplimentarea personalului cu cel puțin 4 muncitori. Producția industrială a fost grevată de lipsa cronică de materii prime la care se adăugau și rechizițiile strategice de: petrol, păcură, parafină (indispensabilă în fabricarea lumânărilor), de sodă, seu, săpun etc. De mare utilitate s-au dovedit: fabrica de ulei „Mândra”, morile și atelierelor mecanice, cum era cel magnatului de mai târziu – Nicolaie Malaxa.

Dincolo de rigorile războiului existau și alte fațete ale orașului ce țineau de viața cotidiană și chiar mondenă. Pe strada Regală putea fi admirat spectacolul străzii: „doamne elegante ieșite la plimbare, paltoane de iarnă, blănuri, uniforme românești cenușii sau albastre cu căciuli, mantale cafenii ale rușilor cu tichii cilindrice sau șepci”. Din fotografiile de epocă constatăm că, în plin război, oamenii nu-și abandonează interesul pentru vestimentație. Atât femeile, cât și bărbații din protipendadă își mențin interesul de a fi eleganți. Femeile poartă pălării cu boruri mari și inegale, rochii ample și pantofi cu vârf ascuțit, iar bărbații, chiar și în uniforme, au grijă de accesorii, între care bastonul/cravașa, ceasurile de buzunar și prince-nez-urile sunt în prim plan.

După cum mărturisește Berthelot, în corespondența adresată cunatei sale Louise, primul contact cu oficialitățile militare rusești la Bârlad a fost unul plăcut. Cu ocazia zilei de Sfântul Nicolaie, ziua onomastică a împăratului, „s-a ținut o slujbă la biserica ortodoxă, au avut loc o paradă și un dejun de gală. S-au rostit toasturi și niciodată românii și rușii n-au fost atât de buni prieteni. Și în special s-a servit un caviar de primă clasă.”

Din continuarea relatării se pare că se încetățenise moda acestor cine franco-ruse ce eludau neînțelegerile diplomatice privind problemele românești. „La rândul meu, i-am invitat ieri la masă pe generalul Saharov și pe șeful său de stat-major, Șişkievici, sub pretextul de a ne lua rămas bun de la generalul Beliaev, al cărui rol este acum încheiat. Cina a fost foarte veselă, iar eu i-am tratat cum am putut mai bine. Acum câteva zile, îi invitaseam deja pe alți câțiva ofițeri ruși, cavaleri ai Ordinului Sfântul Gheorghe...”

Dejunuri, prânzuri și cine semioficiale se țineau nu doar la ocazii festive. O cină având aproape caracterul unei adevărate recepții a avut loc și la Zorleni, în 28 noiembrie/11 decembrie 1916, la care au participat oficialitățile românești și străine: regele Ferdinand și regina Maria, primul ministru Ion I. C. Brătianu, A. A. Mossolov și generalul Henri Berthelot. Înainte de aceasta regina a avut întrevederi particulare cu Brătianu și Berthelot. Despre aceasta Berthelot scrie că atmosfera fost „agreabilă” iar Mossolov mărturisește și el în memorii că „a fost înveselit de conversația strălucită a Majestății Sale, conversație plină de antren și glume spirituale”.

În 1917 primăria orașului nu uita să impoziteze: „balurile publice, mascate și nemișcate, adunările de dans în restaurante, grădini publice, localuri de băuturi spirtoase, reprezentanții teatrale, circ, gimnastică, cinematograf, panoramă, diorame, concerte instrumentale și vocale și orice întreprindere unde se cântă”.

O anumită reflectare a atmosferei din orașele moldave o găsim și în romanele lui Mihail Sadoveanu – *Omul din Lună* și *Strada Lăpușneanu*, bazate pe amintirile sale din război.

Ioan Șt. POCOVNICU

DOI ROMÂNI EMBLEMATICI

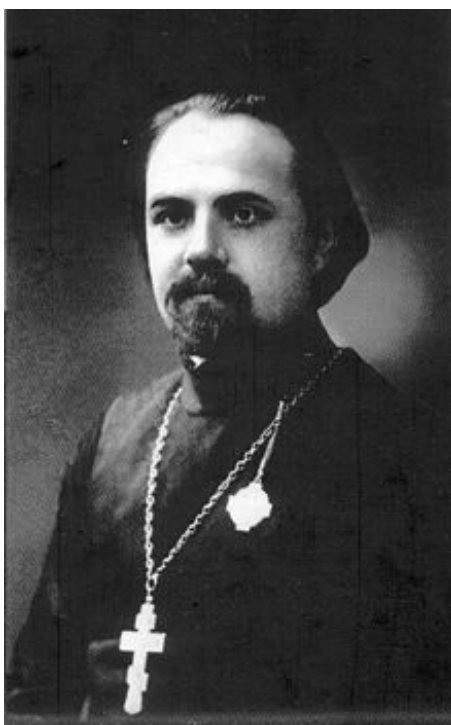
I. Alexei Mateevici (1888-1917) și „Limba noastră”

Preotul militar, poetul **Alexei Mateevici** a fost, mai presus de toate acestea, un mare patriot erou, cum numai moldovenii basarabeni, dintre toți românii pot fi în stare.

„Trebuie să știm că suntem români. Aceasta trebuie să le-o spunem și copiilor și tuturor celor neluminați... N-avem două limbi și două literaturi, ci numai una, aceeași cu cea de peste Prut”, va proclama înflăcăratul patriot de la tribuna primului Congres al Învățătorilor Moldoveni din Basarabia, care s-a desfășurat la Chișinău, în zilele de 25-28 mai 1917. Venise de pe front să participe la această întrunire. Pe front plecase în decembrie 1915, la cererea sa, ca preot militar. Mai întâi în Galiția, iar apoi, în 1916, tot la cererea lui, trece pe frontul românesc la Mărășești. Aici, va consemna în Ziua Nașterii Domnului (25 dec. 1916): „În România mă simt bine și sunt sănătos, **românii se miră mult de mine că eu le cunosc așa de bine limba**. De aceea sunt primit foarte bine oriunde mă duc.”

Ca profesor la Seminarul Teologic din Chișinău, de unde plecase pe front, sfaturile sale, adresate elevilor seminariști, erau încărcate de același spirit patriotic îndemnându-i să se pregătească temeinic, pentru că românii vor avea nevoie de slujitori destoinici pentru vremurile grele și nesigure ce vor urma.

Întreaga măsură a dragostei ce-o avea pentru acest pământ, neam și limbă a dat-o însă, în capodopera literaturii române, poezia „Limba

noastră”, citită de el, pentru prima dată, la același Congres, despre care am făcut referire mai sus. Poezia aceasta a fost răspunsul lui, dat celor care denigrau limba română, spunând că este săracă și nu poate exprima sentimente alese. Poezia s-a bucurat de aprecieri elogioase, din partea criticii literare. „O poezie care, de acum înainte, va trebui să nu lipsească din antologii a fost compusă de preotul Alexei Mateevici, cu prilejul deschiderii Cursurilor de învățători de la Chișinău și este cea mai frumoasă producție literară ce a fost închinată limbii române”, scria filologul, lingvistul, istoricul și criticul literar Ovid Densuséanu. Despre poezia „Limba noastră” merită a fi consemnate aici

și cuvintele Preacuviosului Părinte Arhimandrit Mihail Daniluc, care aprecia că poezia „a fost scrisă sub inspirație cerească căci în stihurile ei și-a lăsat o fărâmbă din bucuria de a fi român, dar și potopul de daruri necoapte – unire și unitatea fraților români”.

N-a rezistat condițiilor grele de pe front, spre a ajunge să vadă sfârșitul războiului, deși, dacă e să dăm crezare lui Nichifor Crainic, era un „bărbat voinic, spătos și rumen...” Cade victimă tifosului, boala mizeriei și cu toate îngrijirile primite la Spitalul din Chișinău, unde fusese adus, își dă sufletul în mâinile Marelui și Veșnicului Arhiepiscop Hristos, ieșind astfel din lumea aceasta în ziua de 24 august 1917, după o scurtă trecere prin ea, **pe care prin muncă, seriozitate și talent a marcat-o totuși**. Intrase în lumea aceasta trecătoare cu numai 29 de ani în urmă, în ziua de 16 martie 1888, în familia preotului Mihail și a Prezbiteriei Nadejda Mateevici, din comuna Căinari, județul Tighina (Bender), Basarabia Moldovei. După absolvirea cursului inferior al Seminarului Teologic din Chișinău, în anul 1902, unde **luase hotărârea definitivă** să devină ca tatăl și bunicul sau matern, Ion Neaga, **slujitorul lui Hristos**, continuă studiile în cadrul aceluiași seminar, urmând și cursul superior pe care-l va absolvi în 1910 ca șef de promoție. În anul 1910 este admis la Facultatea de Teologie din Chișinău. Totodată obține și o bursă pentru Academia Teologică a lui Petru Movilă de la Kiev. **În 1914**, după

absolvirea celor două facultăți, se căsătorește, **primește Sfânta Taină a Preoției și este numit profesor de limba greacă la Seminarul Teologic din Chișinău, căruia-i fusese și elev.**

La Kiev, împreună cu alți studenți moldoveni, **fondează Societatea „Deșteptarea”**. Tot acolo „Mateevici, având libertate deplină și o bibliotecă mai bogată decât cea a Seminarului din Chișinău, s-a pus pe citit ca bețivul pe băut, aflăm dintr-un articol al lui Ion Buzdugan, poet și publicist. Colegii săi insistau pe lângă dânsul să nu se obosească prea tare. Dar Mateevici nu se putea dezlipi de cartea odată începută până când n-o termina de citit.”

Cât fusese elev la seminar citise operele marilor scriitori ruși: Pușkin, Gogol, Tolstoi, Lermontov, Turgheniev, Nekrasov și ale clasicilor literaturii române: Eminescu, Creangă, Alecsandri, Coșbuc, Negruzzi. Pe lângă activitatea poetică, unde ar fi strălucit dacă nu l-ar fi iubit așa de mult Hristos să-l cheme repede la El, în ceruri, părintele Alexei Mateevici a publicat o serie de studii privitoare la trecutul și tradițiile poporului nostru de care era atât de profund legat, ocupându-se și de traduceri din operele rușilor: Pușkin, Cehov, Lermontov.

Părintele Alexei Mateevici, poetul „Limbi noastre” este considerat de istorici și critici literari români între păzitorii eterni ai graiului străbun, rămânând prin opera sa unul dintre clasicii de prima mână de la noi, fiind asemănat cu Eminescu pentru miresma versurilor sale.

George Călinescu, după ce i-a citit poezia „Pietre vechi”, pe care poetul o închinase bunicului său: „În Bugeac la Căușeni/ Dorm strămoșii moldoveni,/ Numai pietre de mormânt/ Ne mai spun al lor cuvânt./ Și cum ieși înspre Zaim/ Vezi în deal un țintirim...” a spus: „**Numai Eminescu a mai știut să scoată atâta mireasmă din ritmurile populare**”.

Pe lângă această capodoperă, Alexei Mateevici a scris și alte poezii cu conținut religios, patriotic și social de mare valoare: „Cina Cea De Taina”, „Hristos Au Înviat”, „Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim”,

Limba noastră

La deschiderea curturilor
de învățători moldoveni
în Chișinău - 11/11-1917.

Limba noastră-i comoară
În adâncuri infundată,
Alte cumpene cu valanșă
Ua, țop de neașteptare,
Pe moșie rămasă

Limba noastră-i foc, ce arde
Într-un neam, ce fără veste
Ș-a trecut din somn de moarte,
Ca vîntul din porțile

Limba noastră-i numai cântec,
Și na dorurilor noastre,

Roi de fulgere ce spintec
Nouri negri, zări albastre

Limba noastră-i graiul pînii,
Când de vînt se mișcă vocea
În rostirea ei bătrînii
Cu sudori sfîștite la țara

Limba noastră-i frunză verde
Șubiriul din codri regnîi
Mîstrul în, ce n-are priinde
Al luciferilor sfîșie

Limba noastră-i vechi, izvode
Povestiri din alte vremuri -
Și cîntîndule n-și rate -
Te înfiori aclane și tremuri

Limba noastră-i aleasă

Să ne dăce slavă'n ceruri
Să ne spuie'n țara noastră
Peștele adevăruri

Limba noastră-i limba sfîntă
Limba vechilor Cațani,
Care-o plîng și curge cîntă
Pe la vatra lor țărîni

Învrați-vă dar și așul,
Rugînt de multă vreme,
Și tegeți. Și iul, uncegar
Al vîntului care geie

Strângeți peatra lucitoare,
Ce din soare se aprinde -
Și-i are în răvăsare
Un potop nou de curînte

Nu veți plînge atîta amără
Că n-ai limba prea săraca,
Și-i vede, căt i de darnic
Graul țării noastre dragă

Rădăcina o comoară
În adâncuri infundată,
Un țop de neașteptare
Pe moșie rămasă
17 Iunie 1917.

Chișinău
Tipărit în Nr. 24 (249)
al „Cuvîntului moldo-
venesc” - 22 Iunie, anul
1917

„Troparul”, „Țara”, „Mama”, „Frunza nukului”, „Cîntarea Slavei”, „Cîntecul Clopotului”, „Cîntecul Zorilor”, „Pocăința Hoțului”, „Mângâiere”, „Lumina Cea de Seară”, „Eu Cînt”, Atunci Când Soarele Apune”, „Basarabenilor”, ș.a.

Basarabenilor

Să știți: de nu veți ridica
Din sânul vostru un proroc,
În voi viața va seca,
Zadarnic soarta veți ruga,
Căci scoși veți fi atunci din joc
Și-ți rămânea fără de noroc.

Din cheag de lacrimi, de dureri,
Din trăsnet de mânie sfîntă,
Și din nădejdi și zbuciumări,
Din năzuinți și frămîntări
El trebui facă să-și aprindă
Și-n el pe toți să vă cuprindă.

Și-n țara voastră va purcede
Pe drum de spini și chinuire
Cu gloata celor cari l-or crede;
Și duh aprins de înnoire
Va duce-n povovăduire.

El jalea vechilor câmpii
Numa-ntr-o lacrimă va strînge,
Din spic, din strugurul de vii
În stropi va scurge ape vii:
Din spic sudori, din viță sânge
Le va sorbi și nu-ți mai plînge,
C-atunci sorbiții stropi vor arde
Din țară toată vrăjmășia,
Clevetitori, dușmani de moarte,
Și cei cu limbi în două sparte
Atunci vor căuta frăția
Și lepăda-vor viclenia.

Și toți veți fi un gând ș-un nume
Și înfrățiți veți făuri
Un viitor mai bun în lume,
Iar el va ști să vă îndrume
Acolo, unde va zări
C-a voastră stea va răsări.

Dar știți: de nu veți ridica
De printre voi pe-acest proroc,
În voi viața va seca,
Zadarnic soarta veți ruga,
Căci scoși veți fi atunci din joc
Și-ți rămânea fără de noroc.

II. GEORGE EMIL PALADE (1912-2008), românul universal

Medic și biolog româno-american (dublă cetățenie). Primul și singurul român Laureat al Premiului Nobel pentru fiziologie și medicină - 1974. Singurul român, pentru că ceilalți doi laureați, Elie Wiesel (1986 - pentru pace) și Herta Müller (2009 - pentru literatură), deși născuți pe pământ românesc, nu se consideră români. De altfel, Elie Wiesel figurează în evidența celor câteva sute de laureați ai statului Israel.

Românul nostru, moldoveanul **George Emil Palade**, a văzut lumina zilei, sub cerul de un azuriu unic al capitalei Moldovei, la data de 19 noiembrie 1912, într-o familie de intelectuali (institutori). Mediul acesta, dar mai ales calitățile lui de creator au jucat un rol determinant în formarea viitorului celebru savant. La Buzău urmează cursurile Liceului „B.P.Hasdeu”.

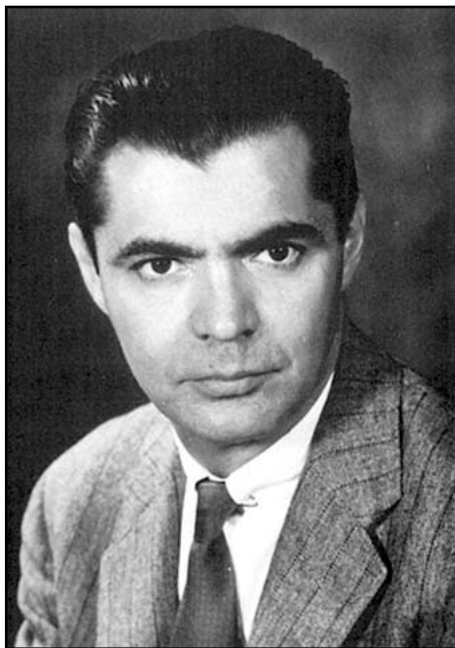
După absolvirea Liceului din Buzău cu rezultate strălucite, în toamna anului 1930, îl găsim student al Facultății de Medicină din București, unde-i are ca profesori printre alții, pe moldovenii: **Francisc Rainer, Gr. T. Popa și Emil Crăciun.**

Absolvește curcurile facultății în anul 1936, cu nota 10, ca **șef de promoție** și este reținut de profesorul Francisc Rainer, la catedra de anatomie, al cărei șef era. În anul 1940 susține și obține doctoratul pe baza unei lucrări puțin obișnuită „**Tubul uriner al delfinului**”. Pe timpul celui de-al Doilea Război Mondial este concentrat cu gradul de locotenent și cu misiunea de a îngriji rănii batalioanelor de aviație de la Băneasa.

La 34 de ani, în 1946, se căsătorește cu Irina, fiica inginerului și industriașului Nicolae Malaxa. În anul următor, proaspăta familie părăsește definitiv România, cu destinația Statele Unite ale Americii. Acolo, Palade se angajează ca cercetător la Universitatea din New York, unde-l întâlnește pe marele om de știință, belgianul Albert Claude, care îi va determina pe Palade să se mute la Institutul Rockefeller, Departamentul de patologie celulară, unde activa Albert Claude pentru a lucra împreună.

George Emil Palade a descoperit importanța excepțională a microscopiei electronice și a biochimiei în studiile de citologie. Pentru a se iniția în biochimie, colaborează cu Philip Siekevitz și împreună combină metodele de fracționare a celulei cu microscopia electronică, producând componenți celulari care erau omogeni morfologic. Analiza biochimică a pus în evidență rolul organelor subcelulare în producerea de energie. Dar

cel mai important element al cercetărilor a fost explicația mecanismului celular al producției de proteine. El a pus în evidență particule intracitoplasmice, bogate în ARN, la nivelul cărora se realizează biosinteza proteinelor, numite ribozomi sau corpusculii lui PALADE.

În anul 1961 a fost ales membru Național Academy of Science. Împreună cu Keith Porter, George Emil Palade a editat „The Journal of Cell Biology”, cea mai importantă publicație științifică în domeniul biologiei celulare. Din anul 1973 și până în anul 1990 George Emil Palade a lucrat la Universitatea Yale, iar din 1990 și până la mutarea sa la cele veșnice la Universitatea din San Diego (California).

Afară de remarcabilele sale descoperiri, rolul lui Palade a fost și mai mare, prin faptul că **a creat o Școală internațională de biologie celulară. Colaboratorii săi s-au întors în țările de origine din toată lumea și au continuat cercetările acolo. Au creat un trunchi foarte sănătos,**

din care s-au dezvoltat foarte multe ramuri. George Emil Palade este considerat un adevărat explorator și cartograf al unei lumi noi, bucătăria internă și funcțiile normale ale celulei.

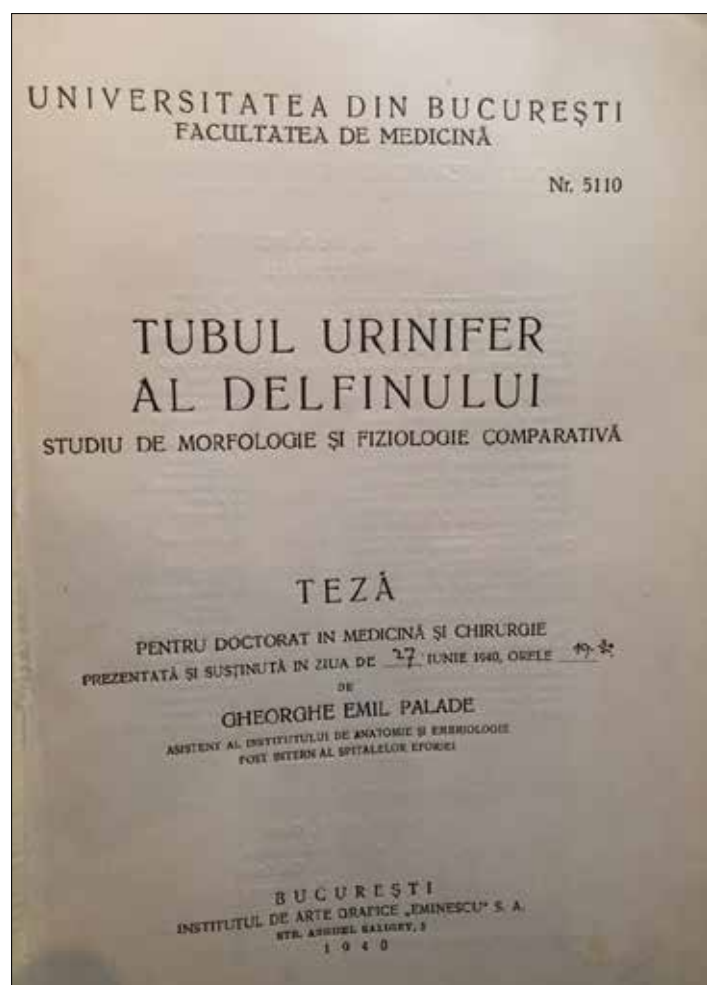
În România, Palade a pus bazele Institutului de biologie și patologie celulară care funcționează în cadrul Academiei Române și care se spune că a luat naștere și datorită rugămintilor soților Ceaușescu, contactându-l direct, în acest sens, pe George Emil Palade. Și tot în România, **Președintele Traian Băsescu l-a decorat pe marele savant, cu Ordinul Național „Steaua României”.**

Din anul 1975, imediat după primirea Premiului Nobel, George Emil Palade a fost ales membru de oanoare al Academiei Române. Până în acel an nu era cunoscut în țară, ori era cunoscut ca trădător. **În S.U.A., Președintele Ronald Reagan i-a înmănat, în anul 1986, Medalia Națională pentru merite deosebite în domeniul științei.**

La primirea Premiului Nobel, în ziua de 11 dec. 1974, George Emil Palade a ținut un discurs de mulțumire. Printre altele marele savant spunea: „*Am înțeles, în sfârșit, în termeni generali cum este organizată celula, cum funcționează organele ei specializate, într-o manieră integrată, pentru a-i asigura supraviețuirea și multiplicarea. Aceste cunoștințe au început deja să fie puse la treabă pentru înțelegerea funcțiilor celulelor anormale.*

Multe dintre problemele medicale majore ale zilelor

noastre sunt bolile degenerative care își au punctul de pornire la nivel celular și care pot fi puse pe seama disfuncțiilor mecanismelor de reglare a celulelor. Biologia celulară face posibil în sfârșit un vis vechi de un secol: „acela de a putea analiza bolile la nivel celular- primul pas către controlul lor.”

Marele savant trece în veșnicie în ziua de 8 oct. 2008, la San Diego (S.U.A.), la venerabila vârstă de aproape 96 de ani. Trupul său neînsuflețit a fost incinerat. Ion Juvara,

marele chirurg, care a fost coleg de facultate, prieten și apropiat lui Palade, spunea despre el: „Am cunoscut un tânăr zvelt, frumos, demn, măsurat în tot ceea ce făcea, cu un păr negru, bogat și cu ochii pătrunzători. Era foarte deschis, cu mult umor, îi plăceau soțiile camaradești”.

Maya Simionescu, colaboratoare a lui Palade, l-a văzut ca pe „**unul dintre cei mai mari oameni de știință ai secolului XX. El a reprezentat o șansă importantă, nu doar pentru România, ci și pentru S.U.A. și pentru toți colaboratorii săi**”. Și tot ea, care l-a cunoscut bine pe savant, în cei zece ani, cât a lucrat cu el împreună cu soțul, cercetătorul Nicolae Simionescu, mai spunea că „**George Emil Palade era un om de o vastă cultură, nu numai în domeniul științei, ci și în cel al culturii generale, fiind o personalitate cu totul deosebită**”.

„**Multidisciplinar, perfecționist, șarmant**”. Acesta era George Emil Palade în opinia savantului belgian Christian de Drive, unul din cei trei Laureați ai premiului Nobel pentru fiziologie (medicină) din 19, alături de Palade și de Albert Claude, belgian și el și mentorul lui Palade. „**Palade, spunea savantul belgian, nu s-a limitat la o singură disciplină: morfologie, biochimie sau alta. A insistat să le combine pe toate, în așa fel încât să obțină o imagine de ansamblu a organizării structurale și funcționale a celulei. Perfecționist. Asta e a doua calitate a lui Palade. În toată munca lui, a insistat asupra rigorii și calității, nu doar în ceea ce privea pe el însuși ci și pe colaboratorii săi. Pentru el știința era, de asemenea artă. Și nu în ultimul rând, Palade era șarmant. Era un gentleman de școală veche, cu o etichetă și cu o carismă de excepție. Radia autoritate, dar fără nici o urmă de aroganță.**”

George Emil Palade nu și-a uitat niciodată profesorii din țară, de la București, alături de care parcursese primele trepte ale științei. **Dar un loc aparte în inima sa l-a ocupat, totuși, Gr. T. Popa, care de pe postul de decan al facultății, l-a ajutat să emigreze, cu o bursă, la Universitatea din New York.**

De aceea, nu credeam că exagerăm afirmând că o cotă aparte din „Nobelul” lui Palade, moral vorbind, i se cuvine profesorului său, Grigore T. Popa.

Prof. univ. dr. **Benone Pușcă** înmânează *Diploma de Excelență* pentru întreaga operă literară poetului **Petruș Andrei** (noiembrie 2017).

LINIȘTEA IZBĂVITOARE¹

Gheorghe VLAD

Cu ocazia semicentenarului Unirii din 1859, Doamna Elena Cuza a revenit în atenția întregii țări, s-a bucurat de stima, respectul, admirația și iubirea milioane de concetățeni. A primit scrisori și mii de telegrame din toate colțurile țării, de la cei mai diverși oameni, începând de la copii și continuând cu cei mai importanți oameni ai țării, inclusiv de la familia regală, de la Regele Carol I, la regina Elisabeta, care în acțiunile de binefacere, de ajutorare a celor aflați în suferință a luat-o ca model, la Principele Ferdinand – un bărbat de mare delicatețe sufletească, la Principesa Maria, care o venera.

Dar, cei care vedeau în dânsa o ființă cu totul deosebită erau oameni simpli, țărani care o venerau și o iubeau sincer, numind-o pe bună dreptate mama lor, iar apelativul „Sfânta” era pe buzele tuturor.

Acest semicentenar, cu toate bucuriile și emoțiile trăite, a fost prea mult pentru sensibilă Doamnă, care a rețut anii săi de glorie, care și-a amintit cu strângere de inimă de omul pe care l-a iubit cel mai mult pe lume, de dragul ei „Alecău”, așa cum îl numea în intimitate pe soțul ei, marele realizator al Unirii de la 1859.

Aceste trăiri anterioare au sfârșit prin a o obosi, inima ei slăbită a dus la îmbolnăvirea sa, nu mai avea putere să aștepte și alte bucurii sau necazuri.

Rămăsese aproape singură pe lume, se stinseseră cei dragi, nu-l mai avea alături decât pe cel mai iubit dintre frați, pe Theodor Rosetti. Singurul lucru care încă o mai reținea în viață era grija pentru cei cărora le dedicase tot sprijinul său economic și financiar, erau săracii ei. Își făcea griji pentru ce se va întâmpla cu ei în viitor, atunci când ea nu va mai fi ca să-i ocrotească, să-i ajute, să-i îngrijească.

După emoțiile trăite în ianuarie 1909, în luna următoare Doamna Elena Cuza a căzut bolnavă la pat, pentru a nu mai putea să se ridice niciodată. De la o mică răceală cauzată de vremea dură de iarnă, au apărut complicații care s-au transformat în pneumonie însoțită de o tuse seacă, de lipsa de somn și din neputința de a mai putea înghiți nici măcar apă.

A ajuns pur și simplu o mână de oase, pe care pielea le mai ținea încă unite. A agonizat timp de 50 de zile, rugându-se ca Tatăl Ceresc să o primească la Sine, să o scape de durerile insuportabile. Uneori își revenea și vorbea cu o voce blândă, șoptită celor care aveau grijă de dânsa.

Se întrebau cu toții cum putea încă să mai suporte atâta suferință, când corpul ei ajunsese ca al unui copil, de o sensibilitate care nu mai permitea nici măcar să fie atinsă.

Oare ce o mai reținea în viață?

Poate că în subconștient aștepta să vină ziua când urma să primească banii pe care urma să-i împartă celor săraci, pe care-i purta în suflet și în aceste dureroase momente ale agoniei sale.

Avea momente de luciditate și atunci a luat hotărârea să împartă puținele lucruri pe care le mai stăpânea. A decis ca mobilierul din casa sa să-l primească Henrieta Bacalu, cea care a îngrijit-o cu atâta devotament până la capăt, iar cavoul pe care-l ridicase la Bistrița să revină altei doamne care i se devotase – Eleonora Albu; puținele obiecte de valoare pe care le mai deținea, precum și scrisorile sale, dar și medalionul bătut cu pietre scumpe în care se afla portretul iubitului său soț, Alexandru I. Cuza, să fie încredințate fratelui său, Theodor Rosetti, care să le păstreze

cu mare grijă.

În acele momente dramatice, cei prezenți lângă biata suferindă, cu ochii în lacrimi se rugau cerului, să pună capăt acestei dureroase agonii, dar tot dânsa îi încuraja, cerându-le să nu mai plângă, căci ea se duce liniștită și împăcată lângă cei dragi, părinți, soț, copii, nepoți, pe care i-a iubit atât.

În sfârșit la 2 aprilie 1909, orele 9, după cumplitul chin a închis ochii pentru totdeauna cea care a fost **prima Doamnă a Principatelor Unite**, cea pe care oamenii din popor cu atâta iubire o numeau „Sfânta”.

Când locuitorii din Piatra Neamț au aflat vestea trecerii în veșnicie a celi pe care ei o venerau și o iubeau ca pe o sfântă, o jale fără margini a cuprins toată suflarea.

Mai târziu, fratele Doamnei, Theodor Rosetti, avea să evoce cu durere ultimile momente din viața sfintei românilor. În cameră, lângă muribundă se aflau fratele ei cu soția sa, Henrieta Bacalu, medicul care o îngrijea. Privirea ei lungă trecea de la unul la altul ca și cum ar fi dorit să-și ia rămas bun de la fiecare.

Cu ultimile puteri, a cerut fratelui său Theodor să fie înmormântată la Solești, în același mormânt cu mama sa, Catinca. Să fie înmormântată într-un sicriu simplu de stejar, să fie slujită de un singur preot, să fie dusă la cimitir cu dricul săracilor, să aibă o înmormântare simplă, modestă, să nu participe nici o oficialitate, să fie întovărășită pe ultimul drum de oameni săraci care să fie invitați la masă după înmormântare.

Apoi, nu a mai putut să vorbească, numai îi privea cu ochii săi stinși, dându-și ultima suflare în grea suferință, cum de altfel a fost întreaga sa viață.

România era în doliu, întreaga țară era cutremurată de durere. Mii de telegrame exprimau marea durere și suferință a românilor, mai ales a oamenilor simpli, care beneficiaseră în diferite situații de ajutorul milostivei Doamne.

Mitropolitul Moldovei, pentru cinstirea memoriei măritei Doamne, a ordonat ca în toată țara să bată clopotele mănăstirilor și bisericilor.

Marele istoric de la Universitatea din Iași, înființată în 1860 de soțul decedat, Domnitorul Alexandru Ioan I, a trimis un apel emoționant către toții românii prin care îi invita să vină la înmormântarea soției celui care „...a ținut facla reînvierii poporului românesc. Să mergem să ne atingem sufletul de moaștele acestei Sfinte, pentru a se face minunea ca în inimile noastre să treacă iarăși iubirea de neam și uitarea de sine. Sfântă a fost Elena Cuza, Sfântă prin înfrângerea durerilor omenești. Sfântă prin dragostea ei pentru cei săraci și nevoiași, Sfântă prin viața de pustnic pe care a dus-o.”²

Pe tot traseul parcurs de vagonul care transporta sicriul Doamnei Elena Cuza, mii și mii de români, cu lumânări în mâini și cu ochii în lacrimi aduceau un ultim omagiu celei pe care o socoteau pe bună dreptate SFÂNTA ROMÂNILOR.

(S F Â R Ș I T)

¹ Fragmentul final face parte din volumul semnat Gheorghe Vlad, *Sfânta. Viața Doamnei Elena Cuza*, Alexandria, Editura Cartea Ortodoxă, 2015, p.181-183.

² A.D.XENOPOL, *Domnia lui Cuza Vodă*, vol III, Iași, 1903,9.179

Psihologia contemporană, o perspectivă ortodoxă (2)

Andrei Nicolae MIHAI

(continuare din numărul 36)

Ajungem astfel la **Psihologia contemporană**.

Sigmund Freud (1856 - 1939) este principalul responsabil pentru ceea ce va deveni mai târziu Revoluția sexuală. Acesta a identificat corect modul de gândire a celui căzut, cât și o suită de derapaje în care acesta se adâncește prin căderea sa; problema este însă aceea că Freud nu ajută pe cel căzut să se ridice, pe cel bolnav să se vindece, ci dimpotrivă îl adâncește și mai mult în căderea sa, făcându-l să accepte păcatul (căderea), să îl îmbrățișeze și chiar să îl iubească. Freud nu oferă soluția mântuirii nici în contextul veșniciei și nici măcar în contextul prezentului, prin aceea că soluțiile sale nu îl ajută pe om să scape de păcat și de consecințele/problemele ce derivă din acesta, ci dimpotrivă. Soluția lui Freud este una total antihristică: păcatul nu e păcat, ci e ceva firesc ce trebuie îmbrățișat, satisfăcut, consumat, altfel - susține dânsul - se vor naște fobiile, angoasele, frustrările. În concepția sa totul pleacă de la sex - libido (desfrânare), omul fiind prin excelență o ființă sexuală, toată viața omului fiind determinată de aceasta. Însuși bebelușii poartă în ei pulsunile sexuale, Freud susținând că relația mamă-făt nu este o relație de atașare spirituală, sufletească, ci una pur sexuală.

Cu toate că a punctat bine faptul că ceea ce denumim astăzi vârstă preșcolară este decisivă pentru personalitatea ulterioară a copilului, el limitează acest spectru susținând că aceasta se întâmplă deoarece în acest interval de timp copilul își descoperă identitatea sexuală, precum și plăcerea atingerii zonelor intime, mai mult decât atât, perioada dintre 3 și 6 ani fiind denumită de Sigmund Freud „stadiu falic”, fiind caracterizată de ceea ce psihanalistul a denumit complexul lui Oedip la băieți și complexul Electrei la fete - băieții dezvoltă o legătură specială cu mama, ceea ce duce la o rivalitate între băieți și tați, fetele având în această perioadă o legătură specială cu tații, mama devenind o „rivală” a acestei relații. Fericirea și împlinirea individului este determinată strict de împlinirea și satisfacerea vieții sexuale, indiferent de perversiunile pe care aceasta le presupune. Obținerea lor este un lucru greșit, care poate duce la grave boli psihice, la dărâmarea individului, dar chiar și a societății.

Freud a susținut chiar că marii delicvenți și criminali ai lumii au avut grave probleme sexuale, cenzurându-și pornirile desfrânate, motiv pentru care au și devenit criminali. Din acest punct de vedere înțelegem de ce psihologii și psihanalistii contemporani consideră mai mult decât firească și, mai mult decât atât, impetuos necesară educația sexuală de la vârste cât mai fragede, începând chiar din grădiniță, inclusiv prin imagini explicite (pornografice); promovarea masturbării de la vârste cât mai timpurii, inclusiv preșcolare, ca un exercițiu benefic din punct de vedere fizic,

dar mai ales psihologic; promovarea homosexualității în școli nu ca perversiune sexuală și implicit păcat, ci ca un comportament sexual normal și de îmbrățișat sau a ideilor că ar trebui să ne lăsăm copiii a-și alege propria sexualitate (o fată poate să-și aleagă a fi băiat, un băiat o fată, sau ambii să își aleagă că nu sunt nici băiat, nici fată). Urmașii lui Freud au ajuns chiar la concluzia că masturbarea și sexualitatea se relevă nu în perioada adolescenței, ci apare la copii între 2 și 7 ani, psihanalistii susținând că aceasta este ceva perfect normal, sănătos și că părinții nu ar trebui să interzică sau să pedepsească acest comportament, ci să îl tolereze sau chiar încurajeze. Toate aceste noțiuni și prescripții educaționale care au devenit normă juridică în alte părți ale lumii (SUA, Anglia, Belgia, Olanda, Germania, Suedia, Finlanda etc.) și care reprezintă adevărate aberații din punct de vedere medical, cât din punct de vedere duhovnicesc nici nu mai vorbim, sunt rodul ideologiei freudiene pe care psihologia și în general tot ceea ce ține de gândirea lumii contemporane le-a îmbrățișat pe deplin. Acestea au devenit norme nu numai ale Psihologiei, ci și a politicii internaționale contemporane, devenind lucruri care determină în mod sensibil și definitoriu viața intimă și socială a fiecărei persoane contemporane, viziunea sa despre absolut orice, începând cu Dumnezeu, religie, propria persoană, lume etc.

Freud, alături de Darwin și Marx, nu poate reprezenta pentru oricare creștin practicant și lucid, dar mai ales pentru creștinii adăpați de lumina Scripturilor și a Filocaliei, unul dintre cei mai mari antihriști ai tuturor timpurilor. Nu e deloc greșit, nici controversat a-i considera pe Darwin, Marx și Freud ca fiind cei mai mari antihriști ai epocii moderne. De ce? În afară de ideile și ideologiile pe care aceștia le-au emis și promovat, **cei trei au schimbat fundamental teoriile despre Educație, Psihologie, viziune de viață**. Toți trei au socotit omul în esență un animal. Prin cei trei, societatea la nivel global, a trecut definitiv de la modelul creștin la modelul secularizat antihristic. În ceea ce-l privește pe Freud, din mii de exemple, nu e nevoie să enumerăm decât unul singur, care are drept fundament viziunea sa psihologică: în Ghidul pe care Organizația

Mondială a Sănătății îl cere statelor să îl aplice în privința Educației sexuale se stipulează că, la vârsta de 0-4 ani, copiii trebuie să fie informați despre „descoperirea propriului corp și a propriilor organe genitale, masturbarea infantilă precoce”. În țările sus citate materia „Educația sexuală” este obligatorie (de exemplu în Germania de la vârsta de 9 ani) și se cunosc numeroase cazuri de părinți care au ajuns la pușcărie, acesta pentru simplu fapt că nu au acceptat ca pruncii lor să participe la aceste ore, acesta după ce, în cadrul orelor au fost învățați „să se atingă”.

„Chiar dacă modelele Psihologiei și Psihanalizei s-au mai schimbat după cel de-al doilea război mondial, aceasta s-a petrecut defapt numai în aparență. „Pentru că nucleul dur, ceea ce rămâne când zorzoanele psihanalizei când sunt date la o parte, este, fără îndoială, de neatacat pentru toată modernitatea.

Ideea, de pildă, că **educația copiilor trebuie administrată în afara contextului religios reprezintă o axiomă** atât a psihanalizei cât și a celorlalte teorii moderne, care îi sunt mai mult sau mai puțin tributare. Pentru Freud, dar nu numai, relația copilului sau a omului cu Dumnezeu semnifică o patologie, și nu o normalitate. **„religia este compatibilă cu o nevroză infantilă, și (...) umanitatea va depăși această fază nevrotică, așa cum mulți copii, crescând, își depășesc nevroza, întru totul similară”**, scria patriarhul psihanalizei în „Moise și monoteismul”. De aici se nasc deosebiri uriașe de abordare și se cascadează diferența între două lumi. Dar nu se rezumă doar la atât. Pledoaria pentru urmărirea necenzurată a plăcerilor, satisfacerea instinctelor celor mai de jos, în absența cărora ar apărea nevrozele, inversarea raportului între procreare și activitate sexuală, reprezintă doar câteva dintre contribuțiile semnificative ale lui Freud la bagajul de înțelepciune contemporan. (...) Chiar dacă este adevărat că promotorii coruperii copiilor nu și-au extras argumentele doar din panoplia freudiană, contribuția maestrului vienez la pansexualismul contemporan, declinat în special prin arta secolului XX, rămâne greu de egalat.”¹

„Ceea ce distinge radical antropologia freudiană de cea creștină este faptul că antropologia creștină concepe modul de ființare al făpturii umane prin raportare la Dumnezeu, în vreme ce antropologia freudiană îl concepe independent de Dumnezeu și, într-o anumită măsură, în opoziție cu Dumnezeu, dat fiind că relația omului cu Dumnezeu este una patologică. Poziția lui Freud față de Dumnezeu și religie nu este o poziție științifică, neutră, ci poziția unui ateu militant și a unui opozant convins. Freud recunoaștea influența pe care a exercitat-o asupra lui Feuerbach, părintele ateismului și materialismului modern, care la- marcat și pe Marx. După cum Marx spune că „religia este un opium pentru popor”, Freud afirmă la rândul său că „efectul consolării religioase poate fi comparat cu acela al unui narcotic.” Pentru Freud, Dumnezeu nu este altceva decât un „concept vid”, (...) religia nu este altceva decât o iluzie (...), o nevroză colectivă. Riturile religioase sunt analoage și compatibile cu ritualurile nevrozei obsesionale. Doctrinile religioase sunt compatibile cu ideile religioase.”² Chiar și pentru cei care nu au auzit de Freud, nu-i așa că aceste idei sună foarte cunoscut? În zilele noastre, aceste idei țin de mainstream-ul cultural, politic și (pseudo)științific, și, din păcate, și pe de cel educațional.

Iubirea pe care o are omul pentru Dumnezeu are, după

Freud, o natură exclusiv sexuală, ținând de fapt de libido, așa cum tot de libido ține și iubirea pe care o are omul pentru părinții, copiii și semenii săi. Principala și cea mai importantă energie umană este pentru Freud aceea sexuală, evoluția și diferențierea acestei energii sexuale reprezentând originea și cauza tuturor activităților umane, inclusiv a celor mai elevate. Scopul vieții devine eminamente unul sexual sau, mai bine spus, împlinirea sexuală totală. Fericirea omului, spune Freud, înseamnă satisfacție instinctuală: „iubirea sexuală (genitală) procură ființei omenești sentimentul trăirii celei mai puternice satisfacții, și ea îi oferă propriu-zis modelul oricărei fericiri.”³

În afară de toate aceste idei care privesc urmările nefaste ale psihologiei freudiene în special asupra copilului și familiei, sunt și acele „fructe” otrăvitoare referitoare la adulți, știut fiind faptul că în cazul persoanelor mature cu probleme psihologice, întrebarea care se naște pe buzele unei majorități covârșitoare a psihologilor contemporani este aceea despre cum stăm cu viața sexuală sau când am desfrânat ultima dată, abținerea fiind considerată ca un adevărat călcâi a lui Ahile. Ceea ce Freud și urmașii săi n-au înțeles este aceea că sexualizarea gestionată prost duce la distrugerea persoanei umane, nicidecum la salvarea sa.

Creștinii ortodocși știu că energia sexuală nu reprezintă decât o urmare nefastă a păcatului strămoșesc, ea neexistând înainte de acesta, o abatere adâncă, extrem de periculoasă, o urmare care îl poate lipsi pe om cu totul de Dumnezeu și duce în iad; există însă și salvarea, această energie fiind nu numai îngăduită omului, ci putând deveni chiar și o incredibilă virtute, în condiția castității (în Taina căsniciei) și, în cel mai înalt grad, al abținentei (monahismul), virtuți pe care dacă omul le va respecta, nu numai că nu va păcătui, ci acestea îl vor ajuta la regăsirea stării firești și depline ale omului de dinainte de cădere și chiar mai mult decât aceasta!

Freud însă, în lipsa sa de Dumnezeu, nu poate închipui decât două căi în viața omului: „atacarea și nimicirea celorlalți pentru a se păstra pe sine în viață sau atacarea și nimicirea propriei persoane”⁴, totul desfășurându-se între libido și agresivitate. Însă creștinismul explică clar că această agresivitate (mânie, iuțime), pe care Freud a identificat-o corect, dacă va fi folosită împotriva păcatului - nu împotriva aproapelui sau sinelui, așa cum steril și-a imaginat Freud ca singure posibilități - îl duce pe om la mântuire sigură! La început omul a fost iubitor de Dumnezeu, apoi din egoism a căzut. Abătându-și mintea (sufletul) de la Dumnezeu, îndepărtându-se de El, întorcându-i spatele, în locul iubirii s-au născut patimile pe care Freud le-a văzut, dar într-un mod total viciat, fără a oferi scăpare din acestea, ci adâncire.

„În ce constă, de fapt, terapia freudiană? Într-o simplă

1 Episcop Grigorie Grabbe, „Educația creștin-ortodoxă a copiilor în zilele noastre”, Editura Anacronic, Domnești, 2016

2 Jean-Claude Larchet, „Inconștientul spiritual sau Adâncul neștiut al inimii”, Editura Sophia, 2009

3 S. Freud, „Le Malaise dans le culture”, Paris, 1995, în Jean-Claude Larchet, „Inconștientul spiritual sau Adâncul neștiut al inimii”, Editura Sophia, 2009

4 Jean-Claude Larchet, „Inconștientul spiritual sau Adâncul neștiut al inimii”, Editura Sophia, 2009

și cu totul banală constatare a cauzei suferinței, dereglării de comportament. Adică, pacientul trebuie să-și descopere viața (iar un bun psihanalist este acela care știe să-l determine să o facă), revenind la amintirile care l-au marcat încă din copilărie, denumite de Freud „imagini tablou”, așa încât aceste amintiri obsesive să capete forma unei povești cu sens, sens care, după părerea lui Freud, trebuie să dezlege neliniștea și boala. (...)

Totuși trebuie să spunem aici că metoda lui Freud nu a dat vreodată roade, căci în nici unul din cazurile sale celebre (Cazul Dora, Cazul omului cu șobolani sau Cazul omului cu lupi), pacienții nu au cunoscut schimbări în bine după ședințele cu Freud.

Insuccesul lui Freud ca medic nu este un secret pentru specialiști, de aceea tratamentul medicamentos, care presupune și el exagerările sale, predomină în spitalele de psihiatrie. Cu toate acestea, metoda freudiană de sondare a subconștientului rămâne valabilă pentru majoritatea psihiatrilor și psihologilor, fiind tributară viziunii reduționiste și fataliste ale aceluia. Adică, psihiatrul consultă pacientul după metoda lui Freud și trage concluziile tipice acestui fel de sondare, însă, fiind cunoscut eșecul înaintașului, îl îndoapă pe bolnav cu pastile care nu-l pot vindeca, dar îl pot tranșaliza.”⁵

O problemă foarte gravă în legătură cu Freud este și aceea că lui i se atribuie meritul de a fi primul om care a vorbit despre subconștient, ceea ce nu este adevărat⁶, fiind, se pare, „un fals camuflat cu bună știință”⁷. Subconștientul a constituit obiect de cercetare pentru asceții creștini începând cu secolul V, fiind dezbătut sistematic în scrierile unor autori precum Sf. Grigore de Nyssa, Ioan Casian sau Evagrie Ponticul. În special Evagrie Ponticul acordă acestui subiect o atenție deosebită, propunând o clasificare a viselor și a fantasmelor în funcție de temperament și felul patimilor/ necesităților care îl încearcă pe ascet. Schema evagriană este reprodușă de Freud în celebra sa „Interpretare a viselor”, fiind chiar mai puțin curajoasă, ca să nu spun mai puțin interesantă decât cea a predecesorului său creștin pe linie psihanalitică.

Iată și un fragment din Tratatul despre alcătuirea omului al Sfântului Grigore de Nyssa: „Noi susținem că numai lucrarea trează și statornică a gândirii poate fi socotită rod al cugetului, pe când jocul arătarilor din vis îți are existența numai într-o activitate imaginară a spiritului nostru, care e plăsmuită de întâmplare, îndeosebi de partea nerațională a sufletului nostru”. „...Ele [visele] fie că se nasc în porțiunea din creier rezervat memoriei ca niște ecouri ale preocupărilor zilnice, fie - ceea ce se întâmplă mai des - ele sunt concretizarea unor stări afective ale corpului. Așa se explică de ce omul însetat are senzația că se află lângă izvor, pe când cel dornic de hrană se vede în fața unui ospăț cu bucate multe, iar tânărul aproape sugrumat de plăcerile trupești e pradă și el unor vise asemănătoare”.

5 Ieromonah Savatie Baștovoi, „Între Freud și Hristos”, Editura: Cathisma, 2005

6 Pentru aceasta vezi Evagrie Ponticul „În luptă cu gândurile. Despre cele opt gânduri ale răutății și Replici împotriva lof”, Editura Deisis, Sibiu, 2006 și Gabriel Bunge „Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii”, Editura Deisis, Sibiu, 2007

7 Ieromonah Savatie Baștovoi, „Între Freud și Hristos”, Editura: Cathisma, 2005

Nu știm în ce măsură Freud a cercetat scrierile autorilor creștini pomeniți mai sus, de altfel suficient de cunoscute și în Apus, căci dacă le-a cunoscut, ar trebui să fie învinuit de plagiat. (Întrebarea care se pune este aceea: dacă putem presupune că Freud nu a cunoscut aceste scrieri, ce putem despre istoricii Medicinii, Teologiei și Psihologiei? - nota mea)

Dacă atunci când definesc subconștientul și mecanismul prin care acesta străbate în gesturile conștiente ale omului atât Freud, cât și scriitorii creștini vorbesc la fel, chiar izbitor de la fel, nu tot așa stau lucrurile atunci când se pune problema în ce măsură omul este victima propriului subconștient.

E adevărat că Freud, spre deosebire de scriitorii creștini, nu pomeniște nimic de visele profetice sau premonitorii, pentru el visele fiind doar o satisfacere inconștientă a necesităților fiziologice sau retrăirea inconștientă a unor discuții, obsesii, impresii care capătă formă, uneori forme distorsionate, în somn, când cenzura lăuntrică, dobândită prin educație, nu mai este activă.

Totuși visele premonitorii există. (...) Întâmplări de acest fel (vise premonitorii, viziuni, vedenii care se împlinesc - nota mea), pe care oameni diferii în vremuri și locuri diferite le trăiesc fiecare în felul său, mă fac să contrazic teoria freudiană cum că toate visele sunt făuriri ale subconștientului. În acest sens, cercetările lui Freud sau au fost insuficiente, sau au fost nesincere.

Avem un Freud care propune o teorie trunchiată, decupând în mod brutal cerul din sufletele oamenilor și care, chiar și în această formă terestră și tenebroasă nu este deloc originală, reproducând cercetările care au fost expuse și sistematizate cu 15 secole mai devreme. (...)

Asceții creștini afirmă că subconștientul este controlabil, adică poate fi supus voinței, prin exercițiul sfințeniei, chiar până și în starea de somn. În schimb Freud propune o viziune fatalistă asupra psihicului uman în care subconștientul, care este văzut ca o acumulare a tuturor lucrurilor rele și urâte pe care orice om dorește să le uite, dă buzna în viața activă a fiecăruia, declanșând gesturi și acțiuni inevitabile și deseori imprevizibile.

Dacă Freud crede că subconștientul influențează conștientul, sfinții creștini susțin că și conștientul influențează și poate schimba subconștientul, curățindu-l. Freud nu recunoaște această mișcare inversă, pentru că nu recunoaște nici măcar rostul binelui și al armoniei. Freud pur și simplu normalizează nebunia, ca fiind proprie omului. Singura condiție este ca nebunia să nu doară.

Boala sufletului, perversitatea, chiar agresivitatea criminală, beția, halucinațiile au fost declarate izvor de inspirație pentru artiști și scriitori. De pildă, suprarealismul este un curent care și-a propus să exploreze subconștientul. Delirul și visele bolnave, în loc să fie tratate au ajuns să fie autoprovocate de o serie întreagă de artiști prin recurgerea la alcool, droguri și situații extreme, gen vagabondaj, viol sau chiar crimă. Personajele odioase, cum ar fi ucigașii în serie sau violatorii, sunt prezentați din unghiuri favorabile care le atenuază vina, făcându-i chiar simpatici. Toate acestea își au rădăcina în viziunea unui doctor, care nu s-a vindecat niciodată pe sine însuși, deoarece convingerea lui era că nu există nebuni, ci doar moduri diferite de receptare a realității.”⁸

(Va urma)

8 Ieromonah Savatie Baștovoi, „Între Freud și Hristos”, Editura: Cathisma, 2005

Vasile FILIP

lași

RONDELURI

Liniește după furtună

Furtuna s-a stins dintr-o dată,
La fel ca și noaptea de smoală.
E marea acum mai domoală
Și cată în juru-i mirată.

În soare ea pare o coală
Pe-ntinderi de apă uitată;
Furtuna s-a stins dintr-o dată,
La fel ca și noaptea de smoală.

Din corabia aceea pirată,
Cândva amețită de fală,
Acum a rămas o covată
Mâncată de carii și goală.

Furtuna s-a stins dintr-o dată.

Petrecere

Cocoși de munte m-au poftit la cină
Și în cocoș va fi să mă întrup.
Îmi voi găsi desigur și-o găină,
Să-i pot cânta și inima să-i rup.

Spectacolul de sunet și lumină
Mă va-ndemna din mine să erup;
Cocoși de munte m-au poftit la cină
Și în cocoș va fi să mă întrup.

Cred că va fi petrecere deplină:
Cu ciocul, sticle am să tot destup,
Am să dansez cu gesturi de felină
Și găinușa am să vreau s-o pup.

Cocoși de munte m-au poftit la cină.

Doruri

Mai lasă-mă să mai visez strigoi
Și vâcolaci care vânează aște
Și draci bătrâni, destrăbălați și goi,
Care își râd de gândurile noastre.

Poate cândva voi și eu moroi,
Găsindu-mi mas prin anticele castre;
Mai lasă-mă să mai visez strigoi
Și vâcolaci care vânează aște.

Îmi este dor de niște flori albastre,
De pași desculți, îngemănați și moi,
Mai vreau cântări de clopote sihastru.
Iar umbrei mele îi e dor de noi.

Mai lasă-mă să mai visez strigoi.

Hei!

Hei, voi de colo, salutare, băieți!
Se pare că voi veniți de departe:
Vi-s hainele pline de spini și scaieți,
Încălțările tocite și sparte.

Dar voi nu semănați a simpli drumeți,
Păreți ca niște picați de pe Marte;
Hei, voi de colo, salutare, băieți,
Se pare că voi veniți de departe!

Acum vă poftesc mai curând să ședeți,
Să încingem un taifas ca la carte
Și mie să-mi spuneți: voi cine sunteți
Și ce ați aflat până azi despre moarte?

Hei, voi de colo, salutare, băieți!

Bătrânețe

Mi s-au făcut privirile opace,
Nici umbrele ce fac nu mai disting.
Un fel de ceață peste tot se face,
Cum m-aș uita prin pânza de paing.

Mă trece timpul-n mușcăture rapace,
Cu gheare nevăzute ce mă-nching.
Mi s-au făcut privirile opace,
Nici umbrele ce fac nu mai disting.

Când bat cărări parcă-aș călca pe ace,
Iar în priviri tot ace mi se sting.
Izvorul îmi șoptește cum ar tace,
Nici gândurile, iată, nu-mi mai ning.

Mi s-au făcut privirile opace.

Zădărnice

Degeaba mă tot uit de după ușă,
Nici chiar în iad nu mai există locuri.
A fost primită ultima căpușă,
Iar dracii toți s-au strămutat la blocuri.

Mi-am procurat și smoală și țepușă,
Contrabandiștii le aveau în stocuri;
Degeaba mă tot uit de după ușă,
Nici chiar în iad nu mai există locuri.

Rămân la tine chiriaș, mătușă,
Am să-ți plătesc chiria pe alocuri.
Am să primesc un ajutor acușă,
Ca unul care am cerșit prin docuri.

Degeaba mă tot uit de după ușă.

**Gruia Novac
și Nuria Sânziana Darie**

**Conferința „Argint e pe ape și aur în aer...”,
15 ian. 2017 - Sala „Al. I. Cuza”**

Umbra morții

Niște curenți îți circulă prin pori
Și parcă simți înțepături la splină,
Ca niște ghețuri te cuprind fiori,
Iar pielea ți se face de găină.

E mare spaima c-ai putea să mori,
Chiar și la gândul c-ar putea să vină;
Niște curenți îți circulă prin pori
Și parcă simți înțepături la splină.

Încerci în van privirea să-ți strecuri,
Nu se mai vede palida lumină.
Te împresoară negrele ninsori
Și toate cele parcă se înclină.

Niște curenți îți circulă prin pori.

Ninsorile fierbinți

Ninsorile sunt uneori fierbinți,
Atunci când omul se întoarce-n Rai
Și îl mângâie îngerii cumiți
Cu aripe de nouași bălai.

Acolo singur poți să te alinți,
Să-ți amintești cuvintele din grai.
Ninsorile sunt uneori fierbinți,
Atunci când omul se întoarce-n Rai.

Zăpezile doar te mai scot din minți
Și nu mai poți nici locului să stai
Și rățești bustru printre sfinți,
Tot căutând pe-acela ce erai.

Ninsorile sunt uneori fierbinți...

Semne

Îmi face semne de-adio creanga de nuc,
Iar crizantema mă privește duios.
De unde știu ele că vreau să mă duc
Acolo unde nimeni nu merge pe jos?

Zadarnic privirile tot vreau să-mi usuc
Cu pânda de nour ursuz și scâmos;
Îmi face semne de-adio creanga de nuc,
Iar crizantema mă privește duios.

Mă tem că asfințitul va fi să-l apuc
În clipa cea care va fi de prisos.
Doar nouri de ploaie veni-vor buluc
Să-mi plângă plecarea cea fără folos.

Îmi face semne de-adio creanga de nuc...

Zugrăveli votive

Adeseori mă simt și eu bătrân,
Dar mai bătrân decât bătrânii mei.
Parcă aș fi scoborător din zei,
Parcă m-aș trage dintr-un neam păgân.

Îmi este chipul ca un stog de fân,
Clădit prin vreme și mâncat de zmei.
Adeseori mă simt și eu bătrân,
Dar mai bătrân decât bătrânii mei.

A fost să fiu și-n pururi să rămân
Cuvânt de taină, zămislit din stei.
Am seva mea ce zace în cârcei
Și mi s-a dat răbdare de asân.

Adeseori mă simt și eu bătrân.

Început de sfârșit

Au început guzganii să mă roadă,
Îmi sug cu râvnă sângele țăntării.
Puhoi de molii mi-au pătruns în ladă,
Îmi este trupul găurit de carii.

Privirile au început să-mi scadă,
Nu mai zăresc nici până la fruntarii;
Au început guzganii să mă roadă,
Îmi sug cu râvnă sângele țăntării.

Deasupra mea prind nouri grei să șadă,
Îmi pregătesc răvaș de drum notarii,
Mă împresoară vietăți de pradă,
Mi-au putrezit și funia și parii

Și-au început guzganii să mă roadă.

Aceste babe

Și-aceste babe-au fost cândva frumoase,
Iar câte una văd că încă este.
Povestea asta dar se mai descoase,
Căci altfel nici nu ar mai fi poveste.

A ploi de toamnă pare că miroase
Și-a busuioc, bătrânele aceste;
Și-aceste babe-au fost cândva frumoase,
Iar câte una văd că încă este.

Se strânge timpul în priviri și-n oase,
Numai prin somn mai vine câte-o veste
Dintr-un trecut cu unduiri sfioase
Și zboruri line în uimiri celeste.

Și-aceste babe-au fost cândva frumoase.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

MAGAZINUL DE PRODUSE NATURISTE

vine în sprijinul dumneavoastră cu o gamă diversă de produse, de la ceaiuri, tincturi până la semințe și legume deshidratate oferite de producători autohtoni.

Gruia NOVAC

Gând la o aniversare

Intenție de sărbătoare

Dacă va mai rămâne Țară, am credința că România va intra, cândva, într-o epocă a rigorii, când **toate** vor fi puse sub domnia responsabilității patriotice, a seriozității și ordinii, a împlinirii conștiente de către cetățean a tuturor sfaturilor date lucid de responsabili cu viitorul nației și a statuării, în sfârșit, a locului între popoare, prin instaurarea, **în prima variantă**, a încrederii reale între vecini...

Abia atunci, și cu stăruință cred în asta, LITERATURA își va căuta haine asortate, curate, călcate, parfumate și comode, întru împlinirea rolului niciodată mărturisit în întregime, dar cunoscut (teoretic) de toți aceia care, adesea inconștienți, îl clamează. Atunci poate că filtrul de triat slujitorii adevărați ai cuvântului și scrisului va fi repus în funcțiune, conștiința de sine răsărind iarăși pe ogorul literar, certitudinea valorii individuale reale va înăbuși orgoliul țăfnos al unor bacalureați cu ifose sau titrați beneficiari ai unor „patalamale” de debara, mai întotdeauna oneros-cabalistice sau ștefangheorghiste, iar mentalitatea nocivă, care mohorește zone importante ale vieții scriitoricești actuale, se va diminua până la o cotă admisibilă.

Parcurgem (cu inconștiență, fiindcă acceptăm!) un timp în care concesiile izvorăte dintr-o generozitate limitată a trecut printr-un avatar iuțit nu știu de ce pricini (când? cum?), printr-o rostogolire de lotru exersat, căpătând chipul favorului interesat, al hatărului de maidan, cărora e prea puțin să le zici compromis. Gândul meu se întoarce, totuși, la fapta/fapta care i-a înlesnit producerea...

O instituție prin ucaz numită de cultură (bibliofilă și biblioteconomică) a dorit, într-o zi de toamnă, fără nazuri, să amintească fanilor (sic!) că a depășit și deceniul de după centenar. Intenție mizericordioasă, împlinită. Mărturie: sala (de lectură) a avut norocul (bafta?!) să i se ocupe aproape toate scaunele... Scenariul a fost gândit și derulat de șefa instituției care, ca de obicei, a moderat „povestea” cu nițică timiditate și cu exces de concentrare. „Eroinele” aniversării pestecentenare au fost două „poete” local(ist)e, alese cred cu intenția de a isca o comparație cu trecerea implacabilă

a vremii: amândouă depășeau duios vârsta instituției aniversate...

Momentul care ar fi trebuit să deschidă sărbătoarea, dar și să o închidă, de altceva nemaiavând nimeni nevoie, a fost **duelul liric**, în trei reprize a câte trei poeme de fiecare, între maeștri adevărați ai liricii contemporane: creatorul și publicistul ieșean **Valeriu Stancu**, alături de colegul și

prietenul scriitor, trăitor în Bârlad ca slujitor al unei catedre de Limba Română, **Simion Bogdănescu** (alias Ion Puflea). Recitalul frunțașilor întru poezia-poezie a avut un cusur: prea scurt... În rest, din mulțimea epitetelor aleg: **imens**.

Au urmat „eroinele”; și-au făcut, fiecare, autoportretul, lungit cu bibliografii minuțioase ca un fișier, cu amintiri familiale-intime și cu exprimarea „sinceră” a regretelor că descoperirea vocației (vai!) scriitoricești a venit abia la vârsta tânără a... pensionării (!). Dacă ar fi priceput rostul profund al **REGALULUI POETIC** al celor doi MARI, poate c-ar fi renunțat la „dărilor de seamă” citite și la poeziile în... proză pe care ni le-au oferit redându-ne astfel timpul pe care, din respect generos,

l-am consumat. Îl amintesc totuși pe Horațiu, poetul latin care, în celebra sa „Ars poetica”, ne-a lăsat în celebrul vers 139: „**Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.**” (Pentru traducere, fuga la un dicționar!...)

La final, un participant atent și deloc comod a cerut permisiunea să rostească o ...poveste. Și-a zis: două femei hotărăsc să meargă în pădure, pentru a căuta un brad, Crăciunul fiind aproape. Toată ziua au umblat, au umblat, au umblat, dar bradul nicăieri. Spre seară, șezând obosite pe un trunchi de copac căzut, una din ele o întreabă, cu seninătate și încredere, pe cealaltă:

- N-ar fi bine oare să căutăm un brad fără globuri?...

Altfel a fost o sărbătoare agreabilă, într-o zi de marți, 14 noiembrie, 2017 în care se prăznuiește Sf. Apostol Filip!

Dacă va mai rămâne Țară, am credința că România va intra, cândva, într-o epocă a rigorii și responsabilității individuale. Dacă nu, nu!...

Scriitorii Valeriu Stancu (Iași) și Simion Bogdănescu (Bârlad)

Ion PUFLEA
(alias Simion BOGDĂNESCU)

ANIVERSARE

PROF. ZÂNA TĂMĂȘANU LA 70 DE ANI

Se știe că,
Școala și dascălul conduc elevul pe drumul abrupt și colțuros al cunoașterii ;

ȘCOALA este poarta prin care intri neștiitor și pleci cu un bagaj de cunoștințe pe care ți-l vei ordona în lunga drumeție ce se numește -VIAȚĂ-;

Cartea este drumul spre lumină...

Și doamnei Zîna Tămășanu Școala și Cartea i-au fost crez.

Înzestrată cu reală vocație didactică, spirit deschis, dinamic și sociabil **Zâna Berescu, Tămășanu** prin căsătorie, s-a născut pe 2 septembrie 1947, în satul BOGDANA, din jud. Vaslui, „într-un spațiu geografic plin de minunate priveliști de fascinante tradiții și obiceiuri, de inestimabile hrisoave care atestă adevăruri istorice de necontestat privind supraviețuirea românilor la răscrucea vânturilor istorice”, așa cum afirma consăteanul său, reputatul prof. universitar Constantin Parfene, sat în care a văzut lumina zilei și marele cărturar și episcop Iacob Antonovici, dar și alte personalități.

A urmat cursurile primare și gimnaziale în satul natal, având ca profesor de limbă română în gimnaziu pe viitorul poet Ioan Murgeanu, aflat atunci în primii ani de activitate, ale cărui lecții, dar mai ales activități extrașcolare, nu le poate uita nici azi. Și-a continuat studiile la Liceul „Mihai Eminescu”, pe atunci numit Complexul Școlar, de unde păstrează vie în amintire lecțiile și figurile străluciților dascăli El. Asbiovi, J. Budescu, T. Bălan, O. Greifinberg, V. Cărcotă, Gh. Popescu, lecțiile de dirigiență ale prof. Hr. Mânza. Pe unii dintre îndrăgiții profesori i-a revăzut în 2005, când a avut loc întâlnirea de 40 de ani de la terminarea liceului, iar în 2015, la întâlnirea de 50 de ani, rămăseseră și mai puțini – atât profesori cât și foști colegi, despre care doamna prof. Zâna Tămășanu a scris un emoționant articol „**Întâlnire de promoție, întâlnire de suflet**”, în revista „**Viata Noastră**” a C.A.R.P., Elena Cuza” Bîrlad. Și-a completat studiile la

Facultatea de Filologie–Secția Română-Franceză din cadrul Universității „Al.I.Cuza” Iași, având ca profesori mari nume în domeniul limbii și literaturii române: C. Ciopraga, M. Drăgan, I. Constantinescu, Gv. Istrate, C. Dimitriu, Al. Husar, I. Stoleriu, după ce mai întâi absolvise **Facultatea de Limbă Română din Cadrul Institutului Pedagogic Galați**.

Își începe activitatea didactică în 1965, ca profesor suplinitor (când și eu i-am fost elev, în ultimul an de gimnaziu) apoi ca profesor titular până în anul 1978 în satul Unțești, comuna Bogdănești, alături de dascăli cu vocație precum: H. Stămatin, Th. Codreanu. Gh. și G. Stângă, Gh. și A. Bostaca, Gh. Secieru, El. și N. Lazanu. În perioada 1978-1983 funcționează la Școala Perieni pe catedra de Lb. franceză (fiind și director educativ pe comună), după care,

prin concurs, se va transfera în Bârlad la Biblioteca „Stroe S. Belloescu”, ocupând și funcția de director al acestei instituții în perioada 1983-1991. Munca în bibliotecă și responsabilitatea pe care o are îi facilitează cunoașterea multor oameni de cultură, organizează întâlniri cu scriitori, editori și redactori de carte, personalități din domeniul muzicii și artelor plastice. A luptat ca sala de lectură a instituției să-și recapete funcționalitatea inițială (între timp devenise depozit de carte) și a reușit, sprijinită de câțiva colegi din instituție, dar și de colegii directori ai instituțiilor de cultură ale orașului. Deasemenea, a luptat pentru obținerea de fonduri din partea forurilor locale și județene pentru reparațiile capitale ale instituției, afectată puternic de cutremurele din 1977, 1983 și 1988. Imediat după 1990, alături de acești colegi aflați în fruntea instituțiilor de

cultură bârlădene, a făcut parte din Comitetul de inițiativă a reînființării **SOCIETĂȚII CULTURALE „ACADEMIA BÂRLĂDEANĂ”**, numărându-se astfel printre noii membri fondatori.

Deși o parte a sufletului i-a rămas în BIBLIOTECA pe care a slujit-o și condus-o, în septembrie 1991 se întoarce la „prima dragoste”, **ȘCOALA**, ca profesor de limba și literatură română, până în 2007, la Școala nr.9 „M.C. EPUREANU” Bârlad.

În întreaga cariera a fost preocupată de permanenta perfecționare a activității didactice susținându-și toate gradele didactice, răspunzând cu seriozitate tuturor responsabilităților didactice ce i-au revenit ca șef al Comisiei diriginților sau al Comisiei profesorilor de limba română din școală și a atâtor alte sarcini ce i-au fost încredințate.

A condus și instruit ca profesor diriginte și de limba și literatura română multe generații de elevi, fiind răsplătită de conducerile școlii cu gradație de merit, salariu de merit –mulți ani la rând, cu **DIPLOMA ȘI DISTINCȚIA DE MERIT „GH.LAZAR”** în 2005-2006, dar mai ales cu recunoștința elevilor care, ori de câte ori au avut ocazia au căutat-o și i-au mulțumit pentru cunoștințele transmise, împărtășite cu tot sufletul

Și-a împletit activitatea didactică cu o bogată activitate extradidactică, organizând cu elevii concursuri literare, recitaluri de versuri, grupuri satirice, piese de teatru, excursii de documentare literare și istorice la Casele Memoriale ale scriitorilor, la Monumente istorice medievale, la Monumentele istorice de la Mărășești, Mărăști, Oituz, Soveja, Moisei ș.a.

A publicat articole pe teme de învățământ sau legate de viața culturală în reviste ca: „Tribuna învățământului”, Academia Bârlădeană, Păstorul Tutovei, Bârladul, Obiectiv, Revista Biblioteca, Lumină din Lumină, Monografia Școlii Nr.9, Revista „Viața Noastră”. Activitatea neobosită s-a manifestat și prin susținerea de prezentare de carte literară, referate și comunicări în cadrul unor simpozioane, organizate de Școală, Muzeu, Bibliotecă, Academia Bârlădeană, C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad .

În ultimii ani s-a remarcat ca un membru activ în cadrul C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, unde este membră din anul 1993, publicând aproape număr de număr articole în Revista „Viața Noastră”. A înțiat, alături de regretatul ei soț, în această revistă rubrica „DESTINAȚII DE VACANȚĂ”, dedicată tuturor celor interesați de cunoașterea a noi locuri din țară și din

străinătate, de noi culturi și civilizații.

După 1990, când porțile Europei (și nu numai) s-au deschis, la inițiativa și alături de fostul ei soț, profesorul de matematică Constantin Tămășanu, mare iubitor de călătorii și organizator de excursii, a călătorit prin aproape toate țările Europei, a văzut câte puțin din Continentul asiatic și cel african spre încântarea spiritului și a sufletului. Din acel grup am făcut parte și eu, rămânându-mi vii în memorie locurile vizitate. Cum poți să uiți vreodată „Orașul luminilor, Parisul”, Castelele Loirei, Mont-Blancul sau Monte-Carlo-Monaco? Dar monumentele și Istoria Poloniei, Sloveniei, Cehiei și ale Țărilor Baltice? Dar toată Scandinavia cu ale sale fiorduri și ghețari? Dar fiorul simțit străbătând vechile capitale de imperii Atena, Roma, Viena, Budapesta, Berlin, nemaipunând de uimirea în fața piramelor, clădirilor din Dubai sau emoțiile trăite pe drumul Golgotei și a tuturor locurilor străbătute de Mântuitorul Iisus.

Acum doamna Zâna Tămășanu se bucură de cei doi copii cu familiile lor, Ovidius –Iustinian absolvent al Colegiului Dentar și Facultății de Educație Fizică și Sport-lași și de Cătălin –absolvent al Facultății de Calculatoare și Automatizări București, deocamdată de unica nepoțică Andreea –Maria de 9 ani, din partea lui Cătălin și în curând de o a doua nepoțică din partea lui Iustinian ce-și va face apariția după începutul anului 2018.

Doamna **Zâna Tămășanu** se numără printre „**dascălii apostoli**” din județul Vaslui, care a slujit **Cartea și Școala** timp de 48 de ani (deoarece și după pensionare a mai fost solicitată să țină ore), ocupând un loc binemeritat prin competența și dăruirea pe plan profesional, precum și pentru devotamentul și dragostea totală față de generațiile de elevi pe care le-a îndrumat.

Acum, la ceas aniversar, multă sănătate și **La mulți ani!**

Un fost elev

Mariana Tănase și Zâna Tămășanu

Cu zâmbet trist (final)

Educ. Teodora COSTEA CAZACU

Sucursala Șuletea

După șapte ore de somn neîntrerupt și un duș fierbinte Nora se trezise bine odihnită și plină de vigoare. Dinspre sufragerie răzbăteau vocile șoptite ale vecinelor din scara B a blocului B3, prietene bune cu mătușa Norei, toate așteptând cu nerăbdare apariția Norei, curioase fiind de schimbările survenite în decursul unui an, de când nu se mai întâlniseră. Toate acele vecine o îndrăgeau și toate în sinea lor gândeau la vreun văr, un nepot, un prieten de familie pe care să-l prezinte Norei în scopul legării unei prietenii sau chiar a unei căsătorii.

Fiecare o aprecia pentru caracterul ei deschis, pentru calitățile ei morale, pentru afinitățile lor comune. Femei tinere, gospodine, soții de oțelari, de siderurgiști, cu preocupări casnice, îngrijindu-și copii îndeletnicindu-se cu lucrul de mână, atâta vreme cât soții lor intrau în schimburi de lucru, toate aceste femei o remarcaseră pe Nora încă de pe când aceasta venea în vacanțe pe când avea doar 16 ani, era la Liceul Pedagogic și venea în Ardeal, totdeauna având în bagaje ceva lucru, fie ceva de croșetat, de împletit, de brodat, ori vreo cusătură în puncte - orice model fiind interesant pentru lucrătoarele din Ardeal.

Anul acesta, Nora aduse spre prezentare o carte cu modele moldovenești în cusături de roșu și negru pe pânză de casă, foarte interesante, de asemenea. Nora spera să termine fața de masă din pânză „matador” cu o cusătură în lănică negru și grena, un model bizantin ilustrând un motiv popular reprezentând un cocoș cu pungața cu doi bani. Având aceste afinități comune, Nora și tinerele doamne se întâlneau fie în casa mătușii, fie oriunde din casele acestor doamne, realizând adevărate șezători prin care făceau schimb de experiență, având de câștigat atât Nora, cât și prietenele ei ardelence.

- Iată-mă! Izbucni brusc Nora în sufragerie.

Îndată o să strig catalogul să văd cine absentează nemotivat... N-o văd pe doamna Apostol... comentă fata, în rest am onoarea s-o văd pe doamna Angela și îngerii ei, Ciprian și Camelia, apoi pe doamna Preda, pe doamna Lobontz Lucica și pe doamna Violeta, pe doamna Roman pe care o salut de asemenea. Unde vă sunt cavalerii, doamnă, Marius și Nicușor?

- Păi, au mai crescut, dragă Nora, acum sunt la patinoar. Se vor întoarce curând.

Doamna Didirea, vă salut și pe dumneavoastră Floreta n-a venit de la Facultate? N-are vacanță încă?

- A mai rămas în Timișoara, domnișoară.

Ce noutăți ne-ați mai adus?

- Îndată vă prezint o carte cu motive populare românești, foarte interesantă. Și mi-am adus de lucru o față de masă, dar nu cred că am timp s-o termin până plec.

- După programul pe care vi l-a făcut doamna Apostol chiar că nu veți avea timp, spuse doamna Angela. Ne-a luat pe toate la rost, că să nu ne băgăm că programul îl face doar ea.

- Domnișoară Nora, cred că trebuie să vă pregătiți să mergeți la blănar. Asta e un prim punct pe listă, spunea doamna Apostol.

Ne-a vorbit despre cojocarul de lux, ungurul din Centrul vechi, LUKAS ALEX, renumit pentru seriozitatea și calitatea meșteșugului său. Lucrează particular.

- Dar asta e foarte bine doamnele mele!

Chiar aceasta era prima urgență!

Zilele treceau grăbite, desfășurându-se între dorul de a se întoarce în Moldova, lângă inima celui drag și rezolvarea acelor priorități trecute pe lista Norei.

Doamna NELY APOSTOL o însoțea zilnic peste tot pe unde era nevoie, cutreieraseră și magazinele din Deva și pe cele din Hunedoara ajunseseră până și la Orăștie.

În complexul „ULPIA” Nora își alesese o rochie superbă albastru-marin, cu capă, pentru ținută de gală.

- Nora, dragă am ales ziua de joi pentru a face vizită la ALMAȘUL MIC, la verii mei, LINA și NIM. Sunt oameni în vârstă și vor fi bucuroși să te cunoască. O să te simți bine în preajma lor.

Trecuse deja o săptămână de la venirea în Ardeal și Nora își rezolvase multe dintre problemele de pe lista de priorități, însoțită fiind peste tot de doamna Apostol. Aceasta se mândrea să se afle în preajma Norei și de multe ori, plină de exaltare se trezea în mijlocul străzii îmbrățișând-o și exclamând:

- Ioi, tu, că mare drag am mai prins de tine! Alteori, doamna Apostol o scuipa, să n-o deoache pe Nora, deși fata se jena, pe de altă parte se distra pe seama acestor izbucniri spontane ale doamnei.

Apropiindu-se aniversarea doamnei Apostol, Nora o întreba discret, ce vârstă va împlini, doamna îi răspundea în glumă:

- Treizeci și restul știu eu cât. De fapt împlinea 54 de ani.

Venise și ziua de joi, 11 ianuarie 1979, când plănuiiseră să meargă în vizită la Almașul Mic.

Era o dimineață însorită, care amintea de o apropiată primăvară, Nora era foarte veselă, înaintând la brațul

doamnei Apostol printre trecătorii matinali. Mulți o cunoșteau și o salutau politicoși. La Almașul Mic ajunseseră cu microbuzul de 10. Nora fusese impresionată de monumentul de la poarta verilor doamnei Apostol.

- Este o rugă, înălțată în memoria tuturor pierderilor din gospodărie, o lămuri Nim, vărul doamnei Apostol care le întâmpină cu bucurie. Ne-au pierit de-a lungul anilor vite, porci, oi, păsări... De când am ridicat **RUGA**, gospodăria nu a mai avut nicio pierdere.

Înaintând în curte, Nora admiră arhitectura zdravănă ardelenească a locuinței celor doi Nim și Lina. Tot bărbatul îi explică Norei că numele NIM vine de la HERONIM, numele lui din acte, iar LINA vine de la CAROLINA, numele soției sale. Fata fusese foarte plăcut impresionată de tot ce vedea, de respectul cu care era tratată, de gazde, făcând-o să se simtă în largul ei, de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea. După ce o purtară prin toate camerele, prezentându-i interiorul locuinței, foarte curat, bine îngrijit, gazdele întinseseră masa cu preparate din porc asezonate cu murăturile bine asortate, promițându-i Norei să-i arate și pivnița cu proviziile pentru iarnă.

În pivniță totul era frumos orânduit, sclipind de curățenie.

- Aici e raftul cu dulceturi spuse LINA, cu nedisimulată mândrie. Fiecare borcan avea eticheta sa.

- Uite aici e dulceață de afine, căpșuni, zmeură, de mure, aici ținem gemul de prune și cel de gutui, aici pelteaua de gutui și siropurile de cireșe, vișine și caise, avem aici zacusca de vinete, cea de dovlecei, uite ciuperci marinate și bureți conservați în bain Marie, aici găsim salată de gogoșari, borcanul de pătlăgele asortate, în care găsim și mere și pere pădurețe, uite și castravecii în oțet, zise Lina adunând de pe rafturi câteva borcane cu dulceață pentru a le oferi Norei și verișoarei lor venite în vizită.

- Cred că munciți zi și noapte zise Nora impresionată. Cu tot ce aveți aici hrăniți un regiment întreg.

- Mă ajută NIM la toate! Încă mai avem putere. Eu am 60 de ani, iar NIM 65.

- Vă doresc ani mulți cu sănătate și mă bucur că am cunoscut astfel de oameni vrednici, trebuie să-i mulțumesc mai ales, doamnei Apostol.

- Iar noi, interveni, bătrânul NIM îți mulțumim că ai călcat pragul casei, că ne-ai adus atâtea bucurii draga Nora!

În timp ce Nora se oglindea în vestibul, pregătindu-se pentru plecare, bătrânul NIM rosti plin de melancolie:

- Tu, Nora, tu, mă uit la tine și-mi amintesc de prima fată care m-a sărutat... Aveam optsprezece ani. Nu semeni cu ea, dar împânzești același aer proaspăt, de mă simt îmbătat, de parcă aș mai avea și acum acei ani...

Te mai așteptăm pe la noi, nepoată a lui Ștefan cel Mare!

Ajunseră în stația de autobuz pe la ora trei după amiază, când soarele încă mai strălucea peste stratul gros de zăpadă, pe sub care se prelingea timid un firicel subțire de apă.

Deodată în stație își făcu apariția o femeie tânără și frumoasă, de peste treizeci de ani, pe care, cei ce așteptau în stație o cunoșteau și o salutau cu respect. Părea tristă și

foarte deprimată. Observând-o pe Nora se adresă cu voce tare către aceasta, atrăgând atenția tuturor către ele.

- Nu sunteți de pe aici domnișoară... Eu sunt MINERVA, poștărița din Almaș... Sunteți străină... Sunteți măritată?

- Nu...

- Să nu vă măritați curând domnișoară. Să nu vă măritați! Sunteți prea tânără și tare frumoasă! Trăiți-vă viața... Nu vă măritați! Totul e până la măritiș... Trăiți-vă viața... și mai ales iubiți ce vă place! Viața e scurtă, iubiți ce vă place!

Vorbea cu patimă, fără să se jeneze de cei din jur.

Nora rămăsese mută de surpriză. Se gândi că o mare deznădejde trăi biata femeie.

După ce urcaseră toți călătorii în autobuz, în stație, așteptând autobuzul de Hunedoara, rămaseră doar Nora și doamna ei.

...Zilele treceau greoi, încărcate de dor și de îngrijorare. „Cine știe cum va fi revederea? Dacă Ștef, deja, m-a uitat îi zvâcni prin minte gândul rău...”

Drumul de întoarcere îi dădu prilejul Norei să-și rezolve toate problemele de pe lista de priorități când ajunse în preajma iubitului. Nora era plină de emoție, având lacrimi în ochi. Ca de fiecare dată, la apariția neașteptată a fetei, Ștef rămase mut de surpriză, revenindu-și cu greu în fire.

- Sărut mâna! Îmi pari tristă... Ești necăjită? Nu-i răspunse. Îl privea adânc în ochi răscolindu-i sufletul până-n străfund.

Întâlnirea de taină avusese loc în seara aceea, regăsindu-se înnebuniți de dor, mângâindu-și fiecare chipul celuilalt, rostindu-și în șoaptă, cuvinte nemairostate până atunci.

- Mă bucur că nu m-ai lăsat să te aștept mult, că ai venit chiar azi la mine. Îți mulțumesc...

- E atât de greu să stai departe de mine! Nu te mai las niciodată să pleci de lângă mine, draga mea!

Cuibărită la pipetul iubitului, Nora se întreba cu voce tare:

- Oare câți ani ar trebui să împlinesc pentru a nu mai ofta, a nu mai plânge de dorul tău?!

Își luaseră rămas bun în noapte, în fața porții sub bradul care-i ascundea de șuvoiul ploii apărute din senin.

- Plec...plec... șoptea Ștef. Nora aștepta din clipă în clipă să se desprindă de ea și să plece, dar bărbatul o strângea și mai aprig, deși șoptea continuu „Plec, plec...” Fulgera luminându-i și strecurându-le fericire în inimi. Sunt tineri, plouă și scânteiază peste iubirea lor ascunsă de noapte, de brăduțul minunat dar Ștef va pleca în curând, își spuse fata ușor tulburată.

- Plec... Plec... șoptea bărbatul nesigur de el.

Poate, că nu vrea să plece, totuși gândi fata.

Ploaia se întetește și fata îl simte ud, lipsit de ea. Nora se desprinde brusc, depărtându-se, mergând cu spatele, lăsându-l ținut locului, șoptind tainic „Somn ușor... Vineri la nouă!”. Cu mâinile împreunate, trimitându-i sărutări închipuite, petrecând-o cu privirile până fata se pierde în întuneric, Ștef o aude murmurând, „O veșnicie până vineri! O veșnicie!”

Plan cronologic pentru perioada nov. 2017-nov.2018 al acțiunilor organizate în cinstea CENTENARULUI MARII UNIRI- 1 DECEMBRIE 2018

1. Dezbaterea **DIALOGURI ÎN NOIEMBRIE**, pe tema „Zilele Naționale și Unirea Mare rotundă”.

Invitați: scriitorii **Petre ISACHI** și **Viorel SAVIN**.

Data: joi, **23 nov, 2017**, Sala „Alexandru Ioan Cuza”.

2. Spectacolul festiv cu genericul de centenar:

„În anul sacru al Marii Uniri”

Descoperă-ți, Române, Marile iubiri! prilejuit de împlinirea 100 ani de la 1 Decembrie 1918 și 120 ani de la înființarea C.A.R.P. „ELENA CUZA” BÂRLAD.

Invitat: interpretul **Dinu Iancu SĂLĂJAN**.

Data: luni, **22 ian, 2018**, ora 18.00, Teatrul „V.I.Popa”.

3. Simpozion cu tema „**Basarabie, Basarabie, Scumpă icoană în inimi purtată**” (Dumitru Matcovschi) prilejuit de împlinirea unui secol de la votul unanim al Sfatului Țării de la Chișinău, de Unirea Basarabiei cu Regatul României, precum și de comemorarea unionistului înmormântat la Bârlad, basarabeanul Gheorghe Andronachi.

Invitat:

Data: joi, **27 martie, 2018**, Sala „Alexandru Ioan Cuza”.

4. Parada poeziei patriotice sub genericul „**POEZII ANULUI 1918 ÎNFLĂCĂREAZĂ ROMÂNIA!**”

Creații ale lui G.Tutoveanu. Al. Mateevici, Octavian Goga, George Coșbuc, D.Anghel, Mihai Codreanu, Victor Eftimiu, Ion Minulescu, G. Bacovia, Corneliu Moldovanu, Cincinat Pavelescu, Elena Farago, Emil Isac, dar și eternul **Mihai Eminescu**.

Recital de muzică românească, interpretată la țambal de maestrul **Alex Micu**.

Recită: **Gruia NOVAC, Marcel ANGHEL, Simon SALCĂ**.

Invitat: poetul **Petruș ANDREI**.

Data: joi, **25 sept., 2018**, Foaierul Teatrului „V.I.Popa”.

5. Discuții liber – consimțite între membri ai C.A.R.P. participanți la „masa rotundă” cu tema „**România de ieri, România de Azi, România de vis...**”

Invitat de onoare veteranul **Gh. VOICULESCU**.

Autorii bexpoziției de pictură **Eugen IFTENE, Dionisie GRADU, Ghiță CRISTIAN**.

Moderator: Gruia NOVAC, care va prezenta și numărul omagial al revistei „**Viața noastră**”.

Data: joi, **20 nov., 2018**, Sala „Alexandru Ioan Cuza”.

Coordonatorul tuturor acțiunilor:
magistr.(pens) Nicolaie MIHAI
Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Un strigăt al durerii pe care nu-l auzim

Daniela TEODORU

Specialist în kinetoterapie și motricitate specială

Motto: „Aveți nevoie să vă mișcați în exterior, pentru a vă deplasa în interior, dacă înțelegeți ce vreau să spun.” (Autor necunoscut)

Final de an...

Bun sau rău, acest an a fost așa pentru fiecare dintre noi, iar vrem, nu vrem, ne pregătim pentru cele mai frumoase sărbători de iarnă. Chiar dacă (și aici mă refer la persoanele vârstnice) nu vă vin copiii, nepoții acasă, nu trebuie să vă necăjiți. Bucurați-vă că sunt sănătoși, că au locuri de muncă, că vă sunt nepoții sănătoși și să vă gândiți că nu mai sunt vremurile de altădată, că a avea în ziua de astăzi un confort psihic, un confort financiar, trebuie să faci multe sacrificii. Este foarte adevărat că în asemenea momente vă vreți copiii alături, dar, uitați că nu prea se poate. Oare credeți că lor nu le este greu? că nu le pasă!? Le pasă și le este foarte greu. Vă spune o persoană care știe ce înseamnă să fii și copil, dar și mamă. Când vorbim de sărbătorile de iarnă, indirect vorbim de frig. Pe acesta unii dintre noi îl privim ca pe un adevărat dușman. Numai că el face parte din legile naturii, cu rolul lui în viața noastră, al oamenilor, de fapt, al întregii firi. Și atunci nu trebuie să facem nimic altceva, decât să ne protejăm. Cum? Să avem căldură în casă, să ne hidratăm foarte bine, să avem o alimentație adevărată, să ne îmbrăcăm mai bine; și multe altele.

M-aș opri la căldura pe care trebuie să o avem în case, în apartamente.

Nu de multe ori am auzit (mă refer iarăși la persoanele vârstnice) că nu dau drumul la căldură, ca să nu plătească la factură mai mult. Greșit! Eu, personal, am încercat să le explic că fac o mare greșală în sensul că se pot îmbolnăvi mai ușor, pentru a nu mai vorbi de consecințele care apar după, mai ales la cei de vârstă a treia, și apoi decât să dăm bani pe medicamente, care nu sunt chiar atât de ieftine, nu mai bine ne creăm confortul în casă ca să ne fie bine? Nu mai zic de faptul că poate nu are cine să vă facă un ceai, să vă facă un pic de mâncare și multe alte probleme care apar în lanț. Același lucru și cu apa caldă, în mîntea unora înseamnă că fac economii. Deloc. Nu se face nicio economie, pentru că apar probleme legate de boli și atunci apar investițiile în sănătatea dumneavoastră. Protejați-vă mâinile, picioarele. Faceți în fiecare zi, câteva exerciții de gimnastică, exact cum făceam la școală în pauzele dintre ore. Faceți exerciții de respirație cu un inspir nu prea lung și apoi un expir lung. Specialiștii au ajuns la concluzia, că numărul recuperărilor în lunile de iarnă, este cu 30% mai mare. Un rol important în combaterea răcelilor, bronșitelor sau alte patologii ale aparatului respirator îl au regimul alimentar și vaccinarea antigripală. Un alt efect nedorit, cauzat de frig, constă în creșterea presiunii arteriale, fenomen responsabil de probleme cardiace, cerebrale, cum ar fi angina, infarctul... Să mai amintim și de riscurile ridicate ale hipotermiei, pentru că organismul pierde o cantitate de căldură superioară față de cea pe care reușește să o producă. Deci cele mai expuse persoane pe timp de iarnă sunt bătrânii. Inima, creierul, rinichii, plămânii, vasele de

sânge, toate au de suferit.

Câteva sfaturi de vreme rece: să purtați căciuli, șosete groase, fular, mănuși, încălțăminte cu talpa groasă; nu faceți drumuri lungi, că exista riscul să vă accidentați (entorse, luxații, fracturi); cardiacii să evite trecerea bruscă de la cald la rece; evitați ieșirile afară, dimineața și seara.

Referitor la accidente locomotorii, recuperările în urma entorselor, luxațiilor, fracturilor se fac pe o perioadă lungă și mersul la cabinetele de recuperare prin kinetoterapie zi de zi nu cred că, din punct de vedere psihic, va face față. Toate sunt sfaturi, indicații. Rămâne la alegerea fiecăruia dintre dumneavoastră dacă acceptați sau nu să le puneți în practică. Ușor nu este. E mai bine însă să prevenim.

Îmi pare rău s-o spun, dar bătrânii din România sunt, de fapt, însingurați și izolați. Nu există medietori pentru bătrâni. Cei mai mulți dintre ei, chiar și cei care au familii, sunt niște oameni abandonați și nu pentru că așa vor copiii, ci pentru că sistemul este atât de slab și cu multe lipsuri, încât... Dragilor, nu pot să vă zic decât că asta este viață! Să nu încercați să găsiți vinovați, ci să vă faceți voi viața mai ușoară, mai frumoasă, gândindu-vă la cele mai frumoase lucruri și evenimente din viața domniilor voastre. Deschideți albumele cu fotografii și dați ușor, ușor, pagină cu pagină și veți vedea ce se întâmplă în sufletele voastre.

Vă doresc sănătate, liniște și pace în suflet. Mulțumesc Consiliului Director, domnului Președinte pentru încurajările primite și, mai ales, pentru faptul că am scris exact ceea ce am simțit pe tot parcursul acestui an.

Tuturor vă transmit un sincer „La mulți ani!”

P.S. „Dacă vă gândiți la suferință, veți avea parte de suferință. Dar dacă vă gândiți la bucurie - bucurie veți avea.” (Laurențiu Lary)
Cu tot dragul, Daniela

Farm. Dr. Manuela HORTOLOMEI

Importanța hidratării pielii cu ajutorul produselor dermatocosmetice

„Natura vă dă chipul de la 20 de ani, viața modelează chipul la 30 de ani, dar chipul de la 50 de ani este meritul dumneavoastră”

(COCO CHANEL)

Produsele dermatocosmetice...

...cu acțiune hidratantă ocupă un loc important în industria de profil. Fiecare persoana simte necesitatea testării unor noi produse incluse în această categorie, indiferent de forma de prezentare și utilizare care variază de loțiunile de corp și mâini, creme hidratante faciale sau produse de curățare cu efect hidratant. Beneficiile produselor cu acțiune hidratantă pot fi cuantificate succint prin menținerea supleții pielii tinere, efectul de diminuare a apariției ridurilor și nu în ultimul rând de menținere a fermității pielii. Interesul pentru menținerea „tineretii” pielii începe încă din adolescență, se intensifică odată cu vârsta și este un factor de vindecare în afecțiunile cutanate cu simptomatologie hiperkeratozică. Formulările cu acțiune hidratantă includ o gama largă de principii active de la alfa – și beta-hidroxiacizi la derivați retinoici, extracte din alge marine sau produse vegetale și vitamine. Practic formulările de bază ale produselor hidratante au fost realizate pe baza a două mecanisme: hidratarea cu *agenți miscibili cu apă* a căror reprezentant este glicerina și hidratarea cu *agenți ocluzivi*, reprezentați de vaselină. Evident, conceptul fenomenului de hidratare cutanată este mult mai complex. Stratul cornos este considerat un sistem eterogen de celule cu un conținut mare de proteine acoperite de celule bogate în lipide. Aceste elemente formează filmul hidrolipidic de suprafață care reprezintă bariera fiziologică de reglare proceselor de pierdere și absorbție de apă, coeziune și descumare. Lipide, reprezentate de acizii grași esențiali împreună cu factorul natural de hidratare și amestecul de substanțe solubile în apă, precum acidul lactic și acidul carboxilic, dețin un rol important în întreținerea pielii.

Particularitățile anatomice ale pielii în raport cu vârsta

Pielea nou – născutului, a sugarului și a copilului anatomic este mai subțire și mai fragilă decât a adultului. Coeziunea celulară în cadrul diferitelor straturi ale pielii sunt mai slabe decât la copilul mare și adult. Aceste situații explică formarea cu ușurință de bule la agresiuni minore (mecanice, chimice, fizice și în cursul unor afecțiuni cu edeme și infiltrate celulare: urticarie, sifilis, etc.). Stratul cornos la copilul mic este subțire, cu formațiuni desmozomiale de unire mai slabe. Pielea copilului este lipsită de sebum (uscătă), ca urmare a dispariției *vernix – ului caseosa* după prima săptămână (fenomen fiziologic) și a imaturității glandelor sebacee (unitatea pilo – sebacee este completă la pubertate). La unii copii *vernix-ul* poate persista mai multă vreme sub formă de scuame („cruste de lapte”) mimând o dermatită seboreică; ele trebuie îndepărtate constituind un mediu de cultură pentru piococii banali ai pielii (fig. 1.).

Fig. 1. Vernex caseosa

Rețeaua vasculară se structurează treptat în următoarele 4-5 luni de la naștere; acest fapt explică sensibilitatea deosebită la frig cu apariția unor tulburări cutanate o dată cu cele generale (creșterea hemtocritului și a vâscozității sângelui). Piloziitatea este redusă la naștere, la lizieră găsindu-se numai *lanugo* apoi *vellus*. Colonizarea microbiană începe la nivelul pielii capului imediat după naștere, extinzându-se treptat la întreaga suprafață corporală. Germenul preponderant este *Staphylococcus epidermidis*, la 1/4-1/3 din sugari este prezent și *Stafilococul piogen* cu electivitate pentru anumite regiuni: axile, perineu, ombilic, urmând mai târziu, narinele și regiunile subungheale. Reactivitatea imunologică cutanată a copilului mic este discutabilă: prin placenta traversează într-o măsură redusă anticorpi antibacterieni. Anticorpii reaginici nu trec placenta ceea ce explică testul cutanat negativ cu alergeni proteici. Insuficiența dezvoltare și funcționare a sistemului nervos central și periferic explică dificultățile de adaptare la agresiunile externe și condițiile de mediu.

Pielea la vârstnici - senescenta clinică cutanată începe după 40 de ani; ea este vizibilă mai întâi la părțile expuse la UV: la cei peste 60 de ani pot apărea keratoze senile, keratoze seboreice, efelide solare senile, melanoză precanceroasă Dubreuilh (fig. 2).

Semnele senescentei sunt expresia scăderii epidermopoezei, cu subțierea progresivă a epidermului. Dermul, ca și hipodermul, se atrofiază, modificări esențiale observându-se la nivelul collagenului. Fibrele de collagen își modifică structura biochimică, își scad capacitatea de fixare a apei având o tendință de

Fig. 2. Eflide solare pe fondul unei senescente epidermice

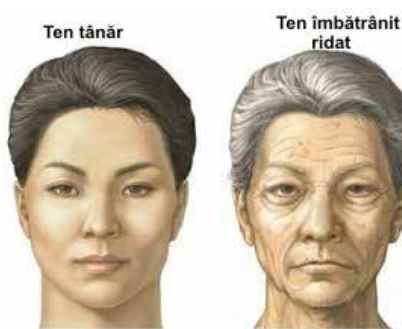

Fig. 3. Modificări anatomo-fizionomice în senescența cutanată

hipermineralizare cu depunere de calciu. Modificări esențiale se constată la nivelul mucopolizaharidelor și al elastinei; fibrele de elastină devin groase, cu traiect mai puțin sinuos (Fig. 3). Rețeaua vasculară ca și rezistența capilară sunt mult diminuate. Scad reacțiile oxidative, ale metabolismului glicogenului, cu diminuarea activității unei serii de sisteme enzimatice.

Ca aspect, pielea devine aspră, atrofică, uscată, ridată prin diminuarea secreției sudoripare și de sebum, descreșterea conținutului de apă. Prin diminuarea țesutului gras rețeaua venoasă devine superficială.

În concluzie, senescența cutanată are cauze complexe: scăderea metabolismului general și implicit cel al pielii, cauze endocrine, alterări în sistemul general responsabile cu turnover-ul epidermic, precum și factori nocivi externi chimici, mecanici și mai ales fizici (radiațiile UV, ionizante responsabile de generarea radicalilor liberi în procent crescut).

Caracteristicile produselor dermatocosmetice cu acțiune hidratantă

Produsele cu acțiune hidratantă aplicate la nivelul feței sunt, în general emulsii ulei în apă (60 – 80% apă). Apa îmbunătățește funcțiile pielii și constituie un mediu de dispersie sau dizolvare universal acceptat pentru alte principii active. Solubilitatea în apă sau în ulei a principiilor active nu este un element definitoriu în formularea acestor produse deoarece ambele faze sunt prezente în sistem. Obiectivul obținerii unei formulări hidratante cu

proprietăți farmaco – tehnice optime trebuie asociat cu realizarea unor proprietăți estetice cât mai bune. De exemplu, un hidratant destinat administrării în cursul zilei, care conține un procent ridicat de emolient, poate fi considerat ca având o consistență vâscoasă în formularea unei creme, în timp ce în formulare lichidă va avea o complianță foarte bună. Pe de altă parte, formulările recomandate a fi utilizate seara, de exemplu cremele cu ingrediente antiîmbătrânire (antiaging) pot avea o consistență mare, proprietate care va favoriza un timp de staționare prelungit al produsului pe suprafața cutanată, în timpul somnului, ceea ce va permite absorbția cu o viteză redusă a principiilor active.

În formula produselor cu acțiune dermatocosmetică sunt folosite o serie de materii prime, dintre care prezentăm:

Umectanții sunt compuși organici solubili în apă care leagă un număr mare de molecule de apă. Glicerina, sorbitolul, ureea și lactatul de sodiu sunt cei mai reprezentativi umectanți aplicați externi.

Substanțele ocluzive - inhibă pierderile de apă prin evaporare ca urmare a formării unei bariere hidrofobe pe suprafața stratului cornos și la nivelul spațiilor interstițiale ale acestuia. Vaselina și lanolina sunt doi agenți ocluzivi clasici care treptat sunt înlocuiți de substanțe noi, cu proprietăți superioare. Vaselina prezintă un efect ocluziv puternic, însă are dezavantajul caracteristicilor estetice reduse. Pe de altă parte lanolina nu este recomandată a fi utilizată în formulările cu aplicare facială datorită mirosului dezagreabil și al potențialului alergic crescut.

În formulările cu acțiune hidratantă de ultimă generație se folosesc tot mai frecvent derivații siliconici care au proprietăți optime de hidratare și

ocluzive, fiind caracterizați în același timp și de caracteristici estetice unice conferind senzația de "atingere uscată" după aplicare. Acest avantaj tehnologic este un exemplu asupra modului în care parametri estetici ai hidratantilor faciali influențează complianța și succesul de piață al unui produs.

Emolienții sunt lipide sau uleiuri care au rol de a conferi suplețe și catifelare pielii. Lipidele sunt molecule nepolare care limitează trecerea apei în mediul înconjurător prin respingerea moleculelor de apă polarizate. Ceramidele sunt lipidele prezente în concentrația cea mai mare la nivelul stratului cornos, în special în membranele extracelulare. Ele reprezintă aproximativ 40 %, din totalul lipidic restul fiind format din 25% colesterol, 10 - 15% acizi grași liberi, cantități reduse de trigliceride, esterii ai acidului stearic și coelsterol sulfat. Aceste lipide sunt sintetizate în epiderm, împachetate în granule lamelare și în cele din urmă se diferențiază în straturile multilamelare care formează bariera rezistentă la apă a bogată în ceramide a stratului cornos. Principalul rol al emolienților constă în suplinirea lipidelor naturale absente din spațiile dintre corneocite de la nivelul stratului. Suplimentar, emolienții mai oferă și avantajul catifelării tenului determinând schimbări vizibile în efectul vizual a pielii. De asemenea, emolienții prezintă și acțiune ocluzivă prin diminuarea valorii coeficientului pierderilor de apă transepidermice și îmbunătățirea hidratării pielii.

Concluzii

Indispensabilă pentru a păstra prospețimea, suplețea, tonicitatea și aspectul sănatos al pielii, hidratarea este un fenomen complex care poate fi rezumat ca un flux constant de apă din derm către epiderm și care se exprima prin procentajul de apă de la nivelul stratului superficial al epidermei, respectiv stratul cornos.

Scopul hidratării cutanate este de a reface elasticitatea și flexibilitatea stratului cornos al pielii. În plus, reintroducerea umidității în stratul cornos va favoriza buna activitatea enzimelor implicate în procesul de descuamare și va reface ciclul natural de reînnoire a pielii.

ASPECTE DIN „VIAȚA NOASTRĂ” ÎN VIZIUNEA EPIGRAMIȘTILOR ROMÂNI

Selecție de Nelu Vasile - NEVA

Corectiv

Ești deseori tentat să spui:
Aceasta-i țara nimănui.
Rectific eu: nu-i chiar așa,
Aceasta-i țara câtorva.

Ion BINDEA

A fi sau a nu fi

Lăsând la naiba-nțelepciunea,
O piesă-i viața – zic din stal –
În care joacă, de când lumea,
Femeia-n rolul principal.

D.F.IONESCU-GHINDENI

Votul

Un imprimat cu sigle, dalb,
Ce-l ștampilezi într-o clipită;
O poliță semnată-n alb
Ce niciodată nu se-achită.

Cornelius ENESCU

Medicina și justiția

Sunt două instituții de valoare
Și surse de o mare amăgire:
Când viața e trimisă-n cimitire
Și adevărul moare în dosare.

Nicolae IVAN

Fel de fel

Mulți se sinucid cu gaze,
Cu otrăvuri, cum se știe;
Japonezii-au kamikaze,
Noi avem... democrație!

Janet NICĂ

Soacra și fiica

I-auzi pe toți vorbind de soacră
Și când te scoli și când te culci.
O fi ea, soacra, poamă acră,
Dar tare face... fructe dulci.

Aurel IORDACHE

Beția vitezei

M-a invitat amicul la plimbare
Și am pornit-o în viteză mare
Pe un traseu ce-a devenit banal:
Șoseaua, șanțul, pomul și-un spital!

Nicolae HALMAGHI-SCOREANU

Unui șofer în stare gravă de ebrietate

Nu pot trece sub tăcere,
Când se-ntâmplă chiar mai rar,
Patruzeci de cai putere
Să-i conducă un măgar!

Ion I. MIOC

Socoteală

Am schimbat și ochelarii
Dar satisfăcut tot nu-s.
Numărând parlamentarii,
Sunt mereu câțiva... în plus!

Ion CĂNĂVOIU

Salt calitativ

O fi vreo pronie divină,
Ce-i drămuiește-n viață harul,
Că ieri era un prost cu carul,
Iar astăzi este cu mașină!

Victor GORȘCOVĂZ

Urmașilor lui Păstorel

Voi în zadar mai așteptați
Ca în Parnas să vă-nălțați,
Că genialul Păstorel
A tras și scara după el.

Gheorghe PĂUN-ULMU

Unui medic nou numit

N-a fost numit prin intervenții,
Nici de prefect – care-i e naș.
Numirea lui a fost cerută
De toți dricarii din oraș.

Petre STĂNESCU

Opțiune neelectorală

Prefer să țin o lună post,
Cu apă, că mai mult rămâne,
Decât la capul unui prost
Să cânt: „Deșteaptă-te, române!”

Ionel IACOB-BENCEI

Șahul, joc străvechi

Nu s-a depășit rutina,
Nu s-au petrecut minuni:
Regele și cu regina,
Stau și-acum între... nebuni.

Stelian IONESCU

Magie

De-atâta pace uneori
Dispar de tot cu capu-n nori...
Noroc de soacră. C-un cuvânt,
M-aduce iarăși pe pământ.

Mircea MATCABOJI

Unui coleg medic

Să mă urăști pentru-o frumoasă,
Nu e deloc inteligent;
Îi ești tu „medicul de casă”,
Eu însă-i sunt „medicament”.

Nicolae MOISIU

Tribunalul

Loc în care înțeleptul
Este frate cu nătângul,
Unde suveran e dreptul,
Dar se calcă și cu stângul.

Nelu IONESCU-QUINTUS

Pro domo

Așa e epigrama: hădă!
Pe chipu-i aspru c-un surăs!
Pe mulți îi face ea să râdă,
Pe ea destui o fac de râs!

Caten POPESCU

Păstorel și... urmași

Prostia

Prostia e un monument
Clădit c-un anumit tipic:
Sub soclu nu e fundament,
Iar peste soclu nu-i nimic.

Mircea TRIFU

Sfat unei tinere căsătorite

Chiar dacă soacra nu te-adoră,
Arată-te prevenitoare,
Că mai în fiecare noră
Mocnește-o soacră viitoare!

Alexandru CLENCIU

Epitaf banilor dați cu împrumut

Văzând că banii ce i-am dat
Amicul nu mi-i mai aduce,
I-am plâns amar, m-am resemnat
Și... le-am pus cruce!

C. A. DRAGODAN

Pe mormântul meu

Cu flerul meu de avocat
Deși-am pledat înflăcărat,
Că și-un buștean aș fi mișcat,
Tot n-am convins-o... M-a luat!

Constantin POPESCU-BERCA

Epitaf unui birocrat

Și-aici e ros de griji postume:
„Expediat” în altă lume,
Deși „legal înregistrat”,
În „copie” nu l-au păstrat.

Vasile PANAITESCU

Mie însumi

Pe mormânt doresc să-mi scrie
Epitaful următor:
Acesta „om” putea să fie,
De nu se făcea „actor”.

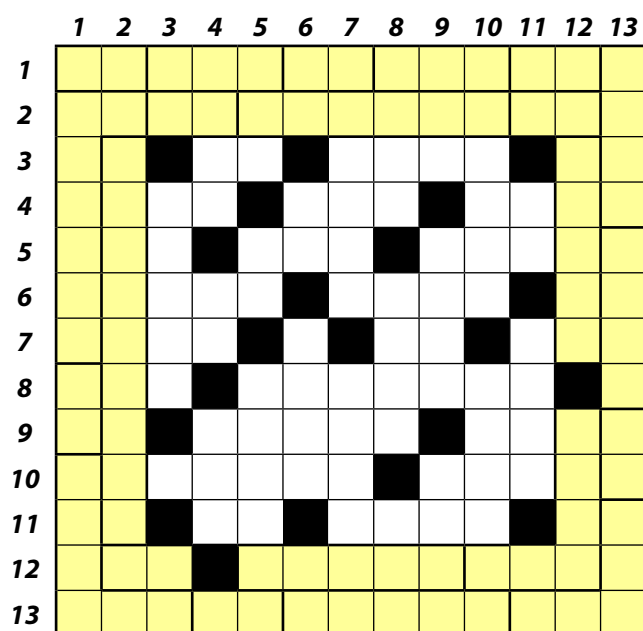
Nicolae GÂRDESCU

Bencei... fruncea

VIZIUNE PRIVIND VIAȚA NOASTRĂ (8)

(fantezie)

ORIZONTAL: 1) ... 2) ... 3) Puse-n plic! – Acord verbal – Sistem de armare în mină (pl.) – Luată din vad! 4) Delfin mare – Deosebit de frumos - Texas Visual Art Association (siglă). 5) Rezervor cu apă de munte – Fixează hârtia la mașina de scris – Altfel spus țintar. 6) Boală de urechi – Epitrop – Șir întrerupt! 7) Tras pe roată – Cost mediu! – Un taler. 8) Popularul vânt de răsărit – Povară. 9) Aripă de curcan! – Îmbrăcăminte din popor – Pământ neroditor. 10) Puiul unui urecheat – Adăposturi de vară pentru ovine. 11) Rezervor gol! – Intrarea în sat! – Creator casnic – Turburele secl 12) ... 13) ...

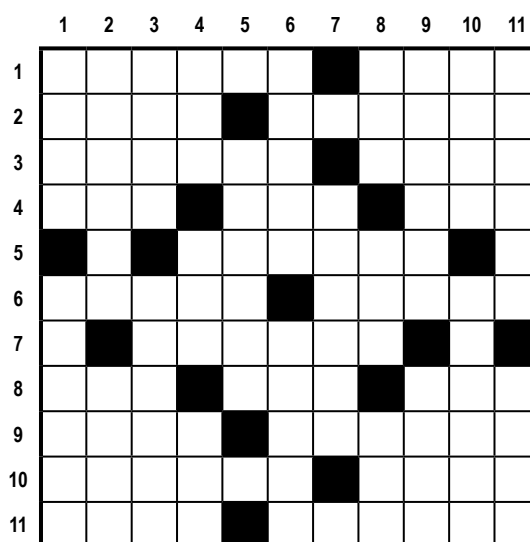
VERTICAL: 1) ... 2) ... 3) Ros pe margini! – Suport pentru haine – Limitele oricărui depurativ! 4) Îndemn la acțiune (var.) – Găsite în natură! – La înălțime. 5) E singură – Caz nefinalizat! – Adunat de pe câmp. 6) Puse între ele! – Găsite în Sahara! – E vorba de o neînțelegere – Nae și-a pierdut capul! 7) O greșală – Suport pentru arme. 8) Dres pentru față – Mamifere acvatice de la poli – Trag ațele. 9) Organizație non-guvernamentală (siglă) – Bătrâni – Ferește încăperea de razele solare. 10) Fondator – Prostănac. 11) Coș gol! – Vară fără soare! – E bună de stat – Duel nelimitat! 12) ... 13) ...

Dicționar: TVAA, EUR, ONG.

P.S.: Pornind din stânga sus și urmând în spirală traseul rasterat, veți descoperi viziunea lui Jean Buhman cu privire la viața noastră (epigrama cu titlul „Viața”).

Nelu VASILE,
Turburea, Gorj

ANAGrame ÎNCRUCIȘATE

ORIZONTAL: 1)PĂROȘI ■ROȘU. 2)MURĂ ■TEAFĂR. 3)ÎNȘIRA ■RĂNI. 4)TEI ■SUI ■CAI. 5)TREIME. 6)SPIRĂ ■RAZII. 7)GRATIS. 8)CEA ■REA ■OAC. 9)IZMĂ ■CILIAȚ. 10)ARMATĂ ■CICĂ. 11)ȚINE ■SĂLTAR.

VERTICAL: 1)URȘI ■NAPALM. 2)MURAȚI ■MECI. 3)SARE ■STEAZĂ. 4)ROI ■SET ■RAI. 5)RUMENI. 6)FÂȘIE ■RAȚII. 7)GRAȚII. 8)RĂU ■ARI ■CAT. 9)ARȘIȚĂ ■LAOR. 10)TOCI ■ACCIZE. 11)ȚARINĂ ■CĂLI.

Costel FILIUȚĂ

GHEORGHE PETRAȘCU

Pictorul Gheorghe Petrașcu s-a născut la 5 decembrie 1872, la Tecuci (d. 1 mai 1949). Fiind moldovean de-al nostru, îi dedicăm următoarele pagini rebusiste, amintindu-ne de personalitatea sa.

Serghei COLOȘENCO

CRONOGRAM

ȘTIȚI IN CE AN S-A
NĂSCVT LA TECVCI
PICTORVL PĂTRAȘCV?
ADVNAȚI LITERELE CV
VALOAREA CIFRELOR
ȘI-L VEȚI AFLA.
VĂ ASIGVR CĂ NV-I
GREV!

Dezlegări rebus: Viziune privind viața noastră (8): UNRAUDEFUCCU – ITSINFRANTSSEN – LI – DA – ORGI – VD – ORCA – HAD – TVAA – TAU – CAR – MOARA – OTITA – EFOR – SR – PNEU – H – OS – TAS – EUR – SARCINA – A – CN – STRAI – ARID – IEPURAS – STANE – RR – SA – TATA – TL – AED – NAECONURU – SIVISELERGETP (Un râu de foc, cu unda arsă / De lupte grele și visări, / Ce, potolit și-nfrânt, se varsă / Într-un ocean de renunțări). Anagrame încrucișate: SIROPA – USOR – UMAR – FERATA – RASINI – ARIN – ITE – USI – ACI – U – EMERIT – T – PRASI – IRIZA – L – STRIGA – E – ACE – ERA – OCA – MIZA – ITALIC – AMARAT – CACI – NETI – ASTRAL. Cronogram: 1872. Pinacotecă: BARCI LA MARE – ULEI – ALI – OO – NALBE – COPIL – IMA – CTO – OUI – CASA LA VITRE – EN – GIB – URI – L – PE PLAJA – F – MANSA – D – SR – PONTE RIALTA – ALAI – IO – AUZ – VASE SI CARTE. Case: SCARI – CRAMA – TARANI – ORAS – ANEXA – ASA – C – LAN – LPCI – AA – PLANTA – ETC – E – OILE – POP – R – HR – ALB – PE – USA – ATELIER – IAVAS – VITRE – NTU – BRAD – IT – AEZI – STERSE. Tablouri: CASA DE TARA, MARINA; NALBE, DALII; PE PRISPA, CASA. Natura moartă: FLORI – MASA – PARA – SAPTE – CARTI – MAR – URICIOARE – A – DI – SASE – LT – UTA – PATRU – PESTE – HUTU – U – TU – V – BOL – BORCANASE – FARFURII – I. Dreptunghi: MESTER – ADAGIO – REAZEM – IDEALA – ASCUNS – NORDIC – ATENEU. Tablouri: NATURA – ECUSON – ATRAS – MOARTA – RN – IL – FIINȚE – L – CU – R – AS – MUT – SENINA – CARTI. Fantezie: CIOBANAS – ROSI – GOLI – INTERIOR – ISALA – CEP – CASA ROZA – UVI – SALAU – TABIETUL. NATURA – TEIOS – MOARTA – ENN – IL – T – CU – T – OM – DA – PEPENE – ATA – TO – GALBEN – INERTI. Pânze: AFLAT – SLUTE – POPAS – IRISI – CITET.

PINACOTECĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1, 3, 5, 7, 9, 11 – titlurile a șapte tablouri realizate de Gheorghe Petrașcu.

Celelalte definiții: **2)** Culoare preparată, folosită în pictură – Petale de dalie! – Rocada mică la șah. **4)** Mamă (arh.) – „Cyprus Tourism Organisation” (siglă) – Grup de insule în apropierea Coreei de Sud. **6)** În orice sens! – Scriitorul român Mihăescu – Dușmăanii. **8)** Etapă într-o probă sportivă de tir, de schi etc. – Secure! **10)** Cortegiu – Eu, în vechime – Simț cu care se percep sunetele.

VERTICAL: 1) Gustos (dim.) – Abreviere U.A.I. pentru Constelația Pavo (Păunul). **2)** Unealtă de pescuit în mare – Cuvânt folosit pentru a da comenzi pe vapoare. **3)** Pauză teatrală – Mănunchi de pene folosit ca podoabă. **4)** Sat în județul Alba – Filiala unei întreprinderi situată în alt loc față de sediu. **5)** Dispariție totală sau parțială a imaginii unui astru (pl.). **6)** Indică direcția – Multe foi metalice (pop.). **7)** Dormitorul unei femei – Nimic (reg.). **8)** Referitor la mușchi – Trudă (reg.). **9)** Critic de artă și de film (Florian) – Zeu al casei (mit.). **10)** Grupurile compacte de albine – Bucată scurtă de tablă care face legătura între un recipient și o conductă. **11)** Insulele din nordul Siciliei, în care zeul vânturilor trona (mit.) – Modul de exprimare al unor scriitori (pl.).

Dicționar: OUI, GIB, PAV, CIB, IUJDA.

TABLOURI

(Rebus criptografic reflexiv: 4, 2, 4; 6)

DC

(Biverb reflexiv: 5; 5)

(B^D)^N

(Triverb reflexiv: 2, 6; 4)

PR
P

CASE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

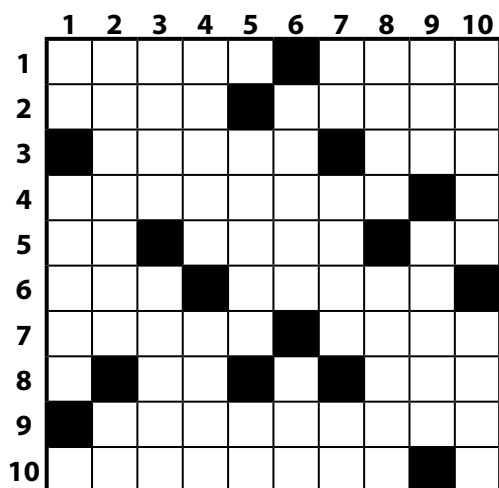
ORIZONTAL: 1) Accesoriiile din dreapta ce duc la etaj în **Curte interioară de palat venețian** – Clădirea dintr-un tablou de contemplare activă a naturii. **2)** Alături de peisajele de la Agapia, de pe valea Siretului, sau cele din podgoriile Nicoreștilor, apar și acești oameni, locuitori ai zonelor respective – Veneția, locul vizitat de șapte ori, cum i-a mărturisit lui Ionel Jianu în 1936, de unde a adus peste douăzeci de pânze cu subiecte din cetatea dogilor. **3)** Partea **Caselor de la Târgu Ocna** lipită de clădire, puțin neclară, aflată în apropierea beciului – Ce iese din casă! **4)** Holdă – „Lawrence Park Collegiate Institute”, Canada (siglă) – Comun la casă! **5)** Verdele ce se observă în **Casă veche** (sg.) – Et caetera (abr.). **6)** Joc de brâu românesc – Susținere pentru streășina acoperișului. **7)** Horia Roșianu – Culoarea pereților exteriori din tabloul **Casă** (masc.) – Peretele din stânga! **8)** Apar mici în cele patru **Case la Sighișoara**, de diferite mărimi și toate negre (sg.) – Camera de lucru a pictorului de la Târgoviște e mare, luminoasă, cu o fereastră mare având 12 ochiuri de sticlă. **9)** Încet de tot (reg.) – Oraș în Franța vizitat de pictor unde a imortalizat pe carton câteva case cu acoperișuri de diferite mărimi. **10)** Strigăt cu care se cheamă porcii la mâncare – Lemn folosit în construcția de case – Ieșit din Pitești! **11)** Cântăreți antici greci – Lipsite de culoare.

VERTICAL: 1) Prăjina din curte, nu departe de gard, din **Casă veche** – ... la **Târgoviște**, tabloul ce zugrăvește un peisaj dezolant cu case (sg.). **2)** Căile de comunicație ale Veneției

cu clădiri înalte, cu poduri și cu bărci în mai multe tablouri ale pictorului – Localitățile rurale vizitate de Gheorghe Petrașcu ce l-au inspirat în tablourile **Casă țărănească la Văleni, Răsărit de lună la țară, Vederi din Agapia** ș.a. **3)** Spațiu sportiv – Fântâna cu apă din tabloul **Curte interioară de palat venețian**. **4)** Munți în estul Austriei – Petele albe de pe cerul senin din uleiul **Casa la Sighișoara** (sg.). **5)** Poarta din tabloul **Casa la Montreuil**, realizat în timpul perioadei pariziene (pl.; masc.) – Simbol pentru apostilb (unitate fotometrică). **6)** Clădirea monumentală Molibieri din Veneția, cu două nivele, cu balcoane și ferestre și cu o scară la intrare – Raoul Șorban. **7)** Bold – Un tip distins. **8)** Culoarea predominantă a unei clădiri masive din tabloul **Veneția** – Vase de bucătărie. **9)** Papagal sud-american – Țep! – Caiete! **10)** Vedere de la mansardă! – În **Peisaj cu casă**, această construcție apare în mai multe ape. **11)** Casă în anagramă! – Parte din tabloul **Casa olarului**, alb.

Dicționar: OILE, NTU, AEZI, RAX, ASB.

NATURĂ MOARTĂ

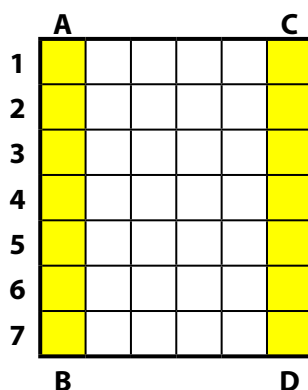
ORIZONTAL: 1) Alături, pe masa cu oale și cărți, roșii la culoare, din tabloul datat 1935, aflat în colecția Andrei Oțetea – Mobila din **Natură moartă cu pește** (1923). 2) Fructele dintr-o natură moartă, din 1938 (sg.) – Numărul fructelor din **Natură moartă cu fructe**, semnat și datat stânga sus: *G. Petrașcu, monogramă 1937*. 3) Exemplarele diferite ca număr din mai multe naturi moarte (1939, 1932, 1936, 1935, 1938, 1940, 1927, 1937, 1942 etc. (sg.) – Fructe din **Natură moartă. Aur și argint** (1936; sg.). 4) Vasele de lut din **Natură moartă cu picior de ghips** (1939). 5) *Cap de dihor!* – Numărul cărților de pe masă din **Natură moartă cu cărți** (1939) – Lidia Tomșa. 6) *Cântec de leagăn* – Toate cărțile din **Natura moartă**, nedatată, aflată în colecția dr. E. Ciuceanu. 7) **Natură moartă cu ...**, ulei pe pânză din 1923 – *Eroul nuvelei „Budulea Taichii”, de Ioan Slavici*. 8) *Dumneata* – Vasul de sticlă cu fructe din **Natură moartă. Aur și argint** (1936). 9) Vase din lut din **Natură moartă cu cărți**, trei la număr (dim.). 10) Vasul pe care stau trei pere din **Natură moartă cu pere** (pl.; 1939).

VERTICAL: 1) Florian Pricop – Localitate în județul Teleorman. 2) Ladă la țară (dim.) – Negație. 3) Cântec pe baltă – Marcă de lame de ras. 4) Loc în pădure cu copaci puțini – Hipodrom. 5) Mitocance – Împreună. 6) Câmpie întinsă – Albul pereților. 7) În cămară! – Pictor francez (Alfred) – În întoarcere! 8) „Agenția Penticostală de Misiune Externă” (siglă) – Catren persan care exprimă mai ales o idee filosofică sau mistică (var.). 9) A locui – Argilos. 10) Text cu o structură simplă – Picturile lui Gheorghe Petrașcu realizate cu culorile pe baze vegetale ca: **Natură moartă cu tingire** (1939), **Borcan cu pensule** (1933), **Natură moartă cu căldări** (1935), **Vase și cărți** (nedatat) ș.a. (sg.).

Dicționar: HUȚU, ASTOR, RETH.

Viața noastră

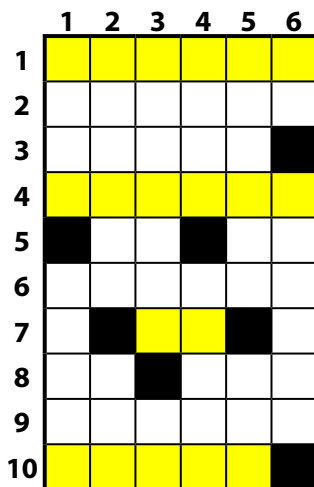
DREPTUNGHI

1) Maestru. 2) În ritm lent, în muzică. 3) Sprijin. 4) Desăvârșită. 5) Nedescoperit. 6) Din mieznoapte. 7) Instituție publică unde au loc manifestări cultural-artistice.

A – B și C – D:
Numele a două portrete realizate de Gheorghe Petrașcu.

TABLOURI

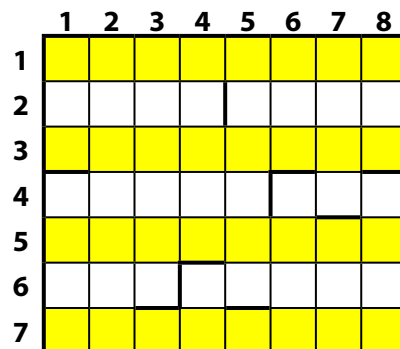
ORIZONTAL: 1) ... 2) Ornament pictat în formă de scut, pe care sunt înfățișate inscripții, semne heraldice etc. 3) Ademenit. 4) ... 5) Carne de ren! – Pe el. 6) Viețuitoare. 7) ... 8) Birlic – Nu scoate o vorbă. 9) Luminoasă la față. 10) ...

VERTICAL: 1) Rubedenie – Lipsit de rezistență. 2) Joacă pe scenă – Scaunul călărețului (var.). 3) Persoană de origine turcă (masc.) – Nota Redacției (abr.). 4) Portar (înv.) – Pus în funcție. 5) Exprimat verbal – A îmbina. 6) Vârstă – Alarmă.

„Pentru acest nabab al paletei, culoarea a fost un grai, iar forma, alăută.”

K.H. Zambaccian,
colecționar și critic de artă,
autorul monografiei
„**Petrașcu**” (1889-1962)

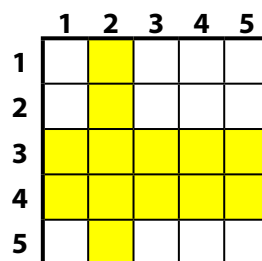
FANTEZIE

ORIZONTAL: 1) Tablou. 2) Uzați – A vărsa lichidul dintr-un vas. 3) Tablou. 4) Așa să fie! (înv.) – Astupuș. 5) Tablou (2 cuv.). 6) „University of the Virgin Island”, SUA (siglă) – Pește de apă dulce.

VERTICAL: 1) Cântec în iarbă – Pană mică. 2) Regizor, dramaturg, pictor și caricaturist român (2 cuv.). 3) Soldați. 4) Organ de mașină – Notă pe portativ. 5) Care se referă la proprietatea funciară (fem.). 6) Inedite – Vârf ascuțit de stâncă. 7) Liliacee exotică, decorativă, cu frunze cărnoase și cu flori dispuse în spice – Pe cuvântul meu! 8) Debutul lui Șirato! – Nume de băiat.

PÂNZE

ORIZONTAL: 1) Descoperit. 2) Urâte foc. 3) Titlu. 4) Titlu. 5) Scris lizibil.

VERTICAL: 1) Fel de mâncare. 2) Titlu. 3) Care seamănă cu lupul. 4) Anexe la motociclete. 5) Retezat oblic.

CUPA 1 DECEMBRIE LA ȘAH

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, Primăria municipiului Bârlad și CERCUL MILITAR BÂRLAD au organizat o COMPETIȚIE SPORTIVĂ de ȘAH dedicată Zilei Naționale a României, desfășurată în perioada 18-26 noiembrie 2017. Competiția s-a desfășurat la Cercul Militar Bârlad.

S-au prezentat 12 copii, din clasele I-VIII, nepoți și strănepoți ai membrilor C.A.R.P. și cadrelor militare (active sau în rezervă). La concursul de seniori au participat 16 pensionari membri C.A.R.P. „Elena Cuza” și cadre militare.

În ședința tehnică s-a stabilit ca disputarea competiției să se desfășoare în SISTEM TURNEU, iar împerecherea să se facă după tabelele „BERGER”.

Timpul de gândire: 25 de minute/jucător.

Departajarea, în caz de egalitate de puncte, s-a aplicat: sistemul de coeficienți „SONNENBORN”.

Premierea a fost făcută de domnii: președinte Nicolaie MIHAI, M. m. p. Lucian URSU, consilier Liviu RÎNCU și arbitrul principal al concursului, subinginerul Jean MOCANU, în ziua de 1 Decembrie 2017, la ora 13:00, la locul desfășurării concursului.

Jean MOCANU și Liviu Adrian RÎNCU

Clasamente

Juniori:

Categoria	Locul	Nume și Prenume	ȘCOALA
Grupa pregătitoare	I	DAVID ȘTEFAN TĂTARU	Școala „George Tutoveanu”
	II	RAREȘ PELIN	Școala „George Tutoveanu”
Feminin	I	TEODORA MUNTEANU	cls I A - Școala „Manolache Costache Epureanu”
Masculin ciclul primar	I	IOAN COSMIN DULGHERU	cls a III a A Școala „George Tutoveanu”
	II	ȘTEFAN COROMELCEA	cls a III a B - Șc de Muzică și arte plastice „N.N. Tonitza”
	III	ALEXANDRU ȘTEFAN TOPALĂ	cls a IV a C - Școala „Episcop Iacov Antonovici”
Masculin gimnaziu participare	I	IOAN IUSTIN VASILESCU	cls a VI a A - Școala „Manolache Costache Epureanu”
	IV	GABRIEL MARCEA	cla a II a A - Șc de Muzică și arte plastice „N.N. Tonitza”
	V	IOAN DAVID MIHAI	cls I A - Școala „Vasile Pârvan”
	VI	MIHNEA RĂUȚ	cls a III a B - Școala „Episcop Iacov Antonovici”
	VII	ALIN GABRIEL ZAVADE	cls I A - Școala „George Tutoveanu”
participare	VIII	ANTONIO ANDREI RĂDUCANU	cls a III a C - Școala „Episcop Iacov Antonovici”

Seniori:

Nr crt	Categoria	Premiul	Nume și Prenume
1	MASCULIN 35 - 44 ani	I	MARIAN VASILE
2		II	MARIUS MĂRGEAN
3	MASCULIN 45 - 54 ani	I	LEONARD NEDELCU
4		II	IORDACHE PETREA
5		III	CĂTĂLIN URSU
6	MASCULIN 55 - 64 ani	I	TIBERIU CEZAR CRĂESCU
7		II	VASILE REBEGEA
8		III	IULIAN ROMAȘCANU
9	MASCULIN 65 - 74 ani	I	NECULAI NECHITA
10		II	NECULAI CRISTEA
11		III	MIHAI ROTARU
12		IV	VASILE CHIPER
13	MASCULIN peste 75 ani	I	SIMION TALPĂ
14		II	AUREL IVAȘCU
15		III	GHEORGHE NEDELCU

SITUAȚIA REALIZĂRILOR ASOCIAȚIEI C.A.R.P. „ELENA CUZA”

01 ianuarie - 31 octombrie 2017

1. EVOLUȚIA MEMBRILOR PE SEMESTRUL I 2017

	TOTAL	URBAN	RURAL
SOLD 01.01.2017	32806	17031	15775
Noi înscriși	1133	468	665
Decedați	739	340	399
Retrageri voluntare	243	125	118
Retras calitate membru	109	18	91
Transfer extern	15	10	5
Sold 31.10.2017	32833	17006	15827

2. ÎMPRUMUTURI ACORDATE

Nr.contracte	Dobânda %	Valoare totală lei
2922	2%	5.513.393
35	3-6%	945.812
479	7-9%	885.865
5665	10%	18.077.228
332	12-15%	3.665.807
309	18-25%	1.158.626
TOTAL 9742		30.246.731

din care:

În mediul urban	4240 împrumuturi	val. lei 13.622.600
În mediul rural	3011 împrumuturi	val. lei 16.624.131

3. Împrumuturi restante vechime mai mare de 1 lună

Total împrumuturi	Valoare lei	URBAN		RURAL	
		Nr.	Val.lei	Nr.	Val.lei
809	1.298.286	317	529.463	492	768.823

4. AJUTOARE NERAMBURSABILE ACORDATE

TIPUL AJUTORULUI	Număr	Valoare	URBAN		RURAL	
			Nr.	Val	Nr.	Val
AJUTOR DECES	705	451759	543	385884	162	65875
COTA PARTE TRATAMENT	72	8078	52	6453	20	1625
AJUTOR PRIN ANCHETĂ	12	1360	12	1360	0	0
AJUTOR SĂRBĂTORI PASCALE	2884	133812	955	47317	1929	86495
AJUTOR NUNTA AUR	104	7900	62	5800	42	2100
AJUTOR VETERAN RĂZBOI + 101 ani	3	200	3	200	0	0
AJUTOR ACTIVITĂȚI CULTURALE	141	9950	141	9950	0	0
AJUTOR ACTIV. SPORTIVE	119	4425	119	4425	0	0
AJUTOARE FEDERAȚIE	300	13500	150	6750	150	6750
AJUTOR CONFORM STATUT ART.15	101	4545	71	3195	30	1350
TOTAL	4441	635529	2108	471334	2333	164195

P. conf., **Dumitru DIMA**, contabil șef

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad
- 120 de ani -
24 ianuarie 1898 - 24 ianuarie 2018

este o organizație cu caracter nonguvernamental, apolitic, civic, privat, non profit, o persoană juridică de binefacere, de caritate, de întraajutorare mutuală, filantropică, cu scop de ocrotire socială, medicală și juridică care nu urmărește foloase pecuniare sau patrimoniale pentru asociații săi.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Elena Cuza Bârlad, prin proiectele de ordin social, cultural desfășurate militează pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației de vârstă a treia. În acest sens, persoanele vârstnice pot accesa:

ajutoare nerambursabile sub formă de împrumut;
ajutoare nerambursabile;
ajutoare de deces;
servicii medicale la prețuri cu mult sub nivelul pieței prin intermediul cabinetelor de stomatologie, oftalmologie, reflexoterapie, termomasaj, ecografie, laborator de analize;
magazin de tip economat;
magazin cu profil naturist;
pompe funebre

Totodată, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Elena Cuza Bârlad caută să se îngrijească de sufletul și spiritul pensionarilor organizând manifestări cu caracter social-cultural (simpozioane, conferințe, spectacole, întreceri sportive) menite a le induce sentimentul că viața poate fi și frumoasă nu doar o sumă de griji și umilinți.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Elena Cuza Bârlad e partenerul dumneavoastră!
Împreună suntem mai puternici!

CABINETE MEDICALE

STOMATOLOGIE OFTALMOLOGIE

• **DR. PODARU ILIANA**

etaj 1, camera 15

• **DR. DORNIANU RODICA**

etaj 2, camera 27

• **DR. IVAN AURA-ANDREEA**

etaj 2, camera 28

Reduceri de până la
Doar pentru membri!

50%

etaj 1, camera 19

DR. ȘERBAN MARIA

Cost consultații

5 lei membri

10 lei nemembri

DR. ROMANESCU CARMEN

Consultații Gratuite

oferite membrilor ce vor opta
pentru o pereche de ochelari

ECOGRAF

etaj 1, camera 19

DR. COJOCARU LUCIAN

Cost ecografie realizată cu
ajutorul unui ecograf DOPPLER

Abdominal

Tiroidă

Mamar (Sân)

Doppler membru inferior

Membri salariați Membri pensionari

15lei 10lei

35lei 25lei

60lei 50lei

35lei 25lei

TRATAMENTE

etaj 1, camera 19

ASISTENT MEDICAL

RĂȘCANU CARMEN-MIHAELA

Preț analize medicale valabile
doar pentru membri

glicemie - 3 lei

analiză sânge - 5 lei/analiză

analiză urină - 5 lei/analiză

ședință aerosol - 3 lei

tensiune - GRATUIT

injecții - GRATUIT

Mulumim !

tuturor celor care ne-au fost aproape
pe parcursul anului 2016

★ **9.916** PERSOANE FIZICE ȘI JURIDICE CE AU DONAT SUMA DE **242.079** LEI

★ **626** PERSOANE FIZICE CE AU DIRECȚIONAT 2% DIN IMPOZITUL PE VENIT CĂTRE
ASOCIAȚIA NOASTRĂ

Sărbători fericite tuturor
membrilor, colaboratorilor,
simpatizanților și
voluntarilor casei!
La Mulți Ani!

*Mândru că
sunt român!*

*„Să înveți să te
bucuri românește...
Să înveți să trăiești românește...
Românismul trebuie trăit din
baierele sufletului!”*

*Părintele Calistrat
de la Mănăstirea Vlădiceni, jud. Iași*

*„Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor?...”*

Mihai Eminescu

La Mulți Ani România!

Gând al oricărui ROMÂN de Ziua României

„Iar când, Fraților, m-oi duce
De la voi și-o fi să mor,
Pe mormânt, atunci, să-mi puneți
Mândrul Nostru Tricolor!”^s

Autobiografice

Ne-am născut în 1916, înainte de Marea Unire...

*Raisa
PURICE
(Bârlad)*

*Constantin
ȚICĂU
(Bârlad)*

*Catinca
IGESCU
(Floreni - Murgeni)*

Vă așteptăm la

CENTENARUL
din 2018,

într-o Românie mai demnă, mai liberă !